EDITURA DACIA

Lei 6,50

Iannis Maris • SURÎSUL PYTHIEI

1977

Editura Dacia

IANNIS MARIS

Surîsul Pythiei

Coperta de EPAMINONDA TIOTIU

IANNIS
MARIS

SURÎSUL PYTHIEI
*
S-A ÎNTÎMPLAT LA 12,15'

În românește de
ANTIȚA AUGUSTOPOULOS-JUCAN

EDITURA DACIA
CLUJ-NAPOCA 1977

ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΗΣ ΠΥΘΙΑΣ
ΣΥΝΕΒΗ ΣΤΙΣ 12,15′

Atena, 1973

Surîsul Pythiei

Oracolele Pythiei puteau avea sensuri cu totul opuse.

1

Stăteam la fereastră și mă uitam pe stradă. De trei zile ploua într-una. Gisela mă întrebă:

— La ce te gîndești?

— La soare.

— Care soare?

— La soare în general.

Ce să-i spun? Că mă gîndeam la soarele patriei mele, sau la un sfîrșit de săptămînă însorit pe insula Hydra?* Însă Gisela nu era proastă.

— De ce nu facem un voiaj pînă acolo?

— Unde „acolo"?

— În Grecia.

— N-avem bani.

Scoase din priză aparatul de uscat părul și se ridică. Purta doar un slip și sutienul.

— Nu ne-ar costa mult. Știu o agenție de voiaj care cu cinci sute de franci . . .

— Nu-i avem, am întrerupt-o enervat.

* Insulă în Marea Egee, important centru turistic (N. trad.)

Sigur că nu-i aveam, dar nu în asta consta problema. Aş fi putut face rost. Eu *nu mă puteam* întoarce în Grecia. I-am zărit aerul decepţionat. Era o fată înţelegătoare, mă iubea şi ştiam cît de mult doreşte să facă acest voiaj.

— O să ne ducem în Grecia, însă nu acum. Ceva mai tîrziu.

Nu insistă şi se apucă să facă ordine în micul nostru apartament. Mai precis, apartamentul ei, unde mă instalasem cu şase luni în urmă. Zgomotul uscătorului de păr fu înlocuit acum cu acela al aspiratorului de praf. Era drăgălaşă aşa, aproape goală, mînuind aspiratorul. Parcă făcea parte din reclama unei întreprinderi pentru obiecte electrice de uz casnic. Am urmărit-o un timp cu privirea, apoi m-am reîntors la fereastră. Aceeaşi ploaie măruntă învăluia totul într-o pîclă umedă.

Atunci l-am observat pe omul care avea să-mi schimbe atît de brusc viaţa. De fapt îl văzusem şi mai înainte — m-am gîndit în acel moment — însă fără să-i dau atenţie. Îl socotisem o parte a peisajului parizian. Se vede că stătea de mult acolo, pe trotuarul celălalt, chiar în faţa apartamentului nostru. Era corpolent şi purta un palton cu guler de blană.

Ceva mai tîrziu, Gisela veni lîngă mine.

— Iar a apărut, spuse.

Vorbea despre individul de vizavi.

— Îl cunoşti?

— M-a urmărit de vreo cîteva ori. Nu l-ai observat?

— Nu.

— De fiecare dată erai şi tu cu mine.

Nu-l remarcasem. Se pare că Gisela, cu aspectul ei adolescentin, plăcea unor bătrîni satiri ca acesta.
— Norocul îți surîde, am ironizat-o. Însă nu te îmbraci? Sîntem așteptați.

Cei care ne așteptau erau Demos și iubita lui. În urmă cu zece ani, prietenul meu venise la Paris, la facultate. Din păcate nu apucase să-și termine studiile, deoarece tatăl lui murise cînd era el în anul doi; însă Demos reușise să se descurce. El descoperise „metoda" grație căreia ne cîștigam existența. Era puțin pictor, puțin poet și scria un roman pe care amîndoi știam că nu avea să-l termine niciodată. În acești zece ani nu cred că trecuse de două ori podurile Senei. Pentru el Parisul începea și se termina pe malul stîng.
Îl cunoscusem chiar în prima zi a sosirii mele în Franța, după prostia care-mi schimbase cursul vieții. Un prieten mă condusese la „Select", în cartierul Montparnasse, și mi-l prezentase.
— Mă puteți întîlni totdeauna aci, îmi spusese Demos la despărțire.
— Aci?
— Da. Și acolo.
Îmi arătă vizavi un local numit „La Coupole" și-mi explică. De la orele unsprezece — cînd se trezea — pînă la amiază stătea la „Select". De asemeni toată după-amiaza pînă la zece noaptea.
— După orele zece sînt la „Coupole". Vedeți, în viața omului sînt necesare schimbările de decor.
Își petrecea vremea pe aceeași stradă, între două cafenele. Și acest fel de viață i se părea „captivant"!

— Alții călătoresc încontinuu ca să cunoască lumea. Metoda mea este mai practică: eu cunosc toată lumea stînd aici.

El a fost acela care a rezolvat problemele mele financiare, atunci cînd economiile mi se epuizaseră.

— Nu-ți face griji — între timp ajunsesem să ne tutuim — e ușor să cîștigăm atîta cît ne trebuie.

Și, într-adevăr, cumva ne descurcam. Devenisem ... instalatori. Demos venea să mă ia la zece dimineața și pînă pe la douăsprezece reparam robinetele gospodinelor din cartierul Montparnasse.

— Azi am lucrat destul, spunea Demos.

O scoteam la capăt, deși nu aveam habar de instalații sanitare. Mai tîrziu făceam și pe electricienii. Pe urmă am cunoscut-o pe Gisela și am părăsit Montparnassul. Gisela avea un mic apartament pe strada Jacob, chiar în spatele lui Saint-Germain-des-Prés.

Tot pe malul stîng însă. Încet-încet am ajuns și eu ca Demos. Rar treceam pe malul drept. În seara aceea Demos ne aștepta tot la „Select". Noua lui iubită era o daneză care venise să studieze sociologia la Paris.

În dimineața zilei următoare, Gisela era în baie cînd s-a auzit soneria de la intrare. M-am dus să văd cine este. Atunci l-am văzut de aproape pe omul care de aici înainte avea să-mi fie cunoscut sub denumirea de „profesorul". Mi-a zîmbit, cu un zîmbet care voia să fie cordial, dar care mie mi s-a părut antipatic.

— Domnul Stefanou? Domnul Iorgos Stefanou?

Nu întreba. Îmi știa numele. Fără să-mi dau sea-

ma cum procedase, mă dăduse la o parte și pătrunsese în apartament. Privi atent în jur.

— Drăguț, spuse. Îmi plac la nebunie aceste mici apartamente studențești. Îmi amintesc de anii tinereții. Însă dumneavoastră nu sînteți student.

— Nu, am răspuns.

— Sînteți inginer.

Pe malul stîng, foarte puțini aveau cunoștință de adevărata mea profesiune și era ciudat ca acest necunoscut să fie la curent.

— Sînteți inginer constructor, preciză el.

Mi-ar fi plăcut să-l arunc afară și totuși nu puteam defini ce anume în persoana lui mă făcea să nu mă simt în largul meu. La prima privire părea un om neînsemnat. Gras, cu o mustață mare, albă, ușor îngălbenită de tutun și cu o cămașă aproape murdară. Paltonul lui era uzat și gulerul de blană ros pe alocuri.

— După cîte știu un bun inginer constructor, completă calm.

Dinspre baie ajunse pînă la noi zgomotul apei care curgea și vocea Giselei, care fredona o melodie.

— Din fericire, domnișoara Gisela este ocupată și astfel vom putea discuta în liniște, îmi spuse.

Îmi știa numele, vechea profesiune și chiar și numele iubitei mele!

— Vi se pare curios?

Omul acesta îmi citea oare gîndurile?

— N-ar trebui?

— Afli tot ce este în legătură cu omul care te interesează, zise necunoscutul.

— Și omul care vă interesează sînt eu?

Mă străduiam să par ironic, însă îmi dădeam seama că nu reuşeam.

— Exact. Şi mă interesaţi foarte mult. Mult mai mult decît vă puteţi închipui.

— Oare n-aş putea afla de ce?

A zîmbit.

— Dar tocmai pentru asta mă găsesc aici.

Arătă un scaun.

— Pot să iau loc?

Nu-mi aşteptă răspunsul. Se aşeză, scoase din buzunar un trabuc şi-l aprinse.

— Pe dumneavoastră nu v-ar intersa un om care poate să vă facă bogat? mi se adresă.

Am rămas tăcut. Mă întrebam dacă nu e nebun.

— Şi care va deveni şi el bogat odată cu dumneavoastră?

În baie, apa încetase să curgă, dar nu observasem. Gisela se arătă în uşă, goală. Se retrase îndată.

— Scuză-mă, îmi zise. Nu ştiam că ai oaspeţi.

Am închis uşa după ea.

— Încîntătoare! exclamă ciudatul meu vizitator. Nu vreţi să luaţi şi dumneavoastră loc?

Vorbea de parcă se găsea în casa lui, nu într-a mea.

Mă socoteam un om care nu se pierde uşor cu firea, dar de data asta mă zăpăcisem de-a binelea. Individul din faţa mea dirija jocul, numai că nu-mi puteam închipui ce fel de joc. Scutură scrumul trabucului care-i căzuse pe rever.

— Enervantă ploaie, spuse arătînd spre fereastră. Unde-i minunatul soare al patriei dumneavoastră?

Am continuat să tac. Aşteptam să văd unde vrea să ajungă.

— Din fericire, o vom vizita curînd.
— „O vom vizita"?
— Noi doi şi alţi cîţiva.
— Însă...
— Vă referiţi la acel mic episod neplăcut? Odată ce legea nu vă împiedică să vă întoarceţi în Grecia, toate celelalte, dacă-mi permiteţi să-mi exprim sincer părerea, nu sînt decît sentimentalisme.
Oare ce ştia despre acea întîmplare?
— Cum dracu de ştiţi că-i posibil să mă întorc în ţara mea? Dacă nu pot? am izbucnit furios.
Mă corectă calm:
— Nu e vorba că *nu puteţi*. Nu vreţi. Dacă într-adevăr n-aţi putea, n-aţi avea cum îmi fi de folos.
În timp ce rostea ultimele cuvinte, vocea îi devenise dură. Vorbea franţuzeşte cu accent german. Ochii îi străluceau sub sprîncenele dese. Nu, nu era un ins oarecare, aşa cum crezusem la început.
— Din fericire, îmi sînteţi foarte necesar.
— Dar la urma-urmei, încă nu mi-aţi explicat ce dracu vreţi.
Surîse.
— Am să v-o spun cînd vă veţi hotărî să luaţi loc.
Mai stăteam în picioare. Ca hipnotizat, m-am aşezat. Şi foarte liniştit, de parcă ar fi discutat despre cel mai obişnuit lucru din lume, îmi făcu absurda, fantastica lui propunere.
— Ei, cum vi se pare? mă întrebă cînd isprăvi.
— Desigur că glumiţi!
— Nu obişnuiesc să glumesc cu chestiuni atît de serioase.
— Mi se pare ridicolă.
— Şi acesta vi se pare ridicol?

Scoase din buzunar un pachet pe care-l puse pe masă. Era un teanc destul de respectabil, alcătuit din bancnote de zece dolari.

— Luaţi-i, sînt ai dumneavoastră, îmi zise. Un mic aconto.

— Dar n-am spus că accept!

Însă ştiam, aşa cum ştia şi el, că-i acceptasem propunerea. Gisela se ivi în uşă. Purta, aşa cum avea obiceiul în casă, numai slipul şi sutienul.

— A plecat acest . . ., începu ea.

Se opri. Privirea ei, ca atrasă de un magnet, se aţintise asupra teancului de bancnote. Vizitatorul meu se ridică.

— Nu vreau să vă mai reţin. Drăgălaşa dumneavoastră prietenă s-ar supăra. Am să vă văd mîine.

— Domnul . . . făcu Gisela uluită.

Se înclină ca pe vremuri şi se prezentă:

— Feuerbach. Profesor Feuerbach.

Atunci am auzit pentru prima oară acest nume. Ieşi din încăpere fără să ne mai privească. Eram sigur că nu se numea Feuerbach şi că nu era profesor.

— Banii ăştia . . . , şopti Gisela. Ţi-a lăsat într-adevăr banii ăştia?

— După cum vezi.

— Dar pentru ce? Trebuie să fie cel puţin cinci mii de dolari! Cine e?

— Ai auzit. Profesorul Feuerbach.

— Şi cine-i acest profesor?

— Ştiu cîte ştii şi tu.

De fapt ştiam mult mai mult. Nu despre profesor, ci despre propunerea lui. O propunere fantastică, absurdă şi de neînfăptuit!

2

Stăteam cu ochii închişi şi mă prefăceam că dorm, însă o urmăream pe Gisela care se tot răsucea lîngă mine. Se străduia s-o ascundă, dar era înspăimîntată.

— Nu dormi? mă întrebă.

— M-am trezit. Ţi-e teamă?

— Da. Ce ţi-a cerut individul acela?

— Să mă duc cu el în Grecia. Vrea să facă nişte cercetări ştiinţifice şi nu cunoaşte pe nimeni acolo.

Nu m-a crezut. Nu era proastă ca să mă creadă.

— Nu-i asta. Dacă ar fi fost ceva atît de simplu mi-ai fi spus îndată despre ce e vorba.

— Asta e, dar n-am să mă duc.

— Adevărat?

Era adevărat. Mă hotărîsem să refuz nebuneasca lui propunere.

— Şi banii?

— Am să-i restitui mîine. Acum te-ai liniştit?

Se liniştise şi curînd se cufundă în somn. Eu însă nu reuşeam să adorm. Cum de aflase omul ăsta totul?

„Nu e vorba că nu puteţi să vă întoarceţi în Grecia. Nu vreţi", îmi spusese. Şi avea dreptate. Făcusem atunci mai multe prostii, dar aceea care mă izgonise din patrie era cea mai mare: îi luasem vărului tatălui meu soţia; lui, care mă tratase întotdeauna ca pe copilul său. Acum, cînd mă gîndeam la acel fapt, nu-mi puteam da seama cum se întîmplase. Fireşte, ea făcuse primii paşi, însă asta nu-mi micşora răspunderea. Am plecat din Grecia împreună, dar la scurt timp ne-am despărţit. Nu aveam

nici măcar circumstanța atenuantă a „marii iubiri"...

Ziua următoare era duminică. Am pus pachetul de dolari în buzunar.

— Mă duc să-l caut, i-am spus iubitei mele.

— Dar nu știi nici unde locuiește.

— Sînt sigur că are el grijă să mă întîlnească.

Mi-a ieșit în cale de îndată ce am pășit pe strada Jacob.

— Știți, îmi zise, locuiesc în apropiere. Pe aceeași stradă. La hotelul „Dunărea".

Mă luă de braț.

— Ați studiat planul nostru?

— Nu este „al nostru", am replicat tăios. Este al dumneavoastră și nu am de gînd să mă amestec. V-am adus și banii.

Am vrut să scot pachetul din buzunar. M-a oprit cu un gest.

— Fără hotărîri pripite, îmi spuse zîmbind. Să stăm de vorbă mai întîi.

Mă trase după dînsul.

— Aici este hotelul meu, spuse, de parcă între noi nu exista nici o neînțelegere.

Și apoi continuă:

— V-a influențat amica dumneavoastră? Ea, pur și simplu, nu dorește să vă piardă. Sper că nu i-ați dezvăluit planurile noastre?

M-a deranjat acest plural.

— Nu.

— Ar fi fost primejdios.

L-am privit mirat.

— Și pentru ea și pentru noi, completă zîmbind. Veniți. Nu vă purtați ca un copil. Planul este perfect, treaba nu prezintă nici un pericol, totul a fost

bine pus la punct. După ce-l vom termina, o să ne despărţim şi-are să fie ca şi cînd nu ne-am fi cunoscut niciodată. Şi-o să aveţi două sute cincizeci de mii de dolari, partea dumneavoastră. O sumă cu care cineva îşi poate realiza multe visuri.

— Regret, dar nu pot accepta.

— Dar aţi acceptat, dragul meu, aţi acceptat! Şi acum nu mai puteţi da înapoi. Înţelegeţi? *Nu puteţi ...*

— Vreţi să spuneţi ...

— Vreau să spun că nu sînt singur, că în această afacere au investit bani şi alte persoane, care nu sînt dispuse să rişte.

— Dar eu n-am intenţia să destăinuiesc nimic, am murmurat.

Ameninţarea era făţişă.

— Eu vă cred, dar cum îi convingem pe ceilalţi? Haideţi. V-am spus că-i o treabă studiată în cele mai mici amănunte. O afacere sigură.

— Dar chiar dacă izbutim, n-o să vă fie de nici un folos, am exclamat. N-o să puteţi ...

Mă întrerupse.

— Pe dumneavoastră să nu vă preocupe treaba asta. Avem un cumpărător care de-abia aşteaptă. Acum vă las. Aveţi la dispoziţie o lună ca să cheltuiţi cu drăgălaşa dumneavoastră prietenă cei cîţiva dolari pe care vi i-am dat. După o lună vin să vă iau şi plecăm.

Îmi lăsă braţul şi se îndepărtă. Şi, într-adevăr, nu l-am mai văzut prin împrejurimi.

M-am străduit să aflu ceva despre „profesorul Feuerbach". Însă nimeni nu-l cunoştea, nu auzise de

el. Trecu o săptămînă şi aş fi putut crede că toate acestea nu fuseseră decît un vis, dacă dolarii, pe care începuserăm să-i cheltuim, nu s-ar fi aflat în sertarul comodei din camera noastră. Pînă la urmă am aflat unele lucruri de la un german care venise la Paris să se specializeze.

— Profesorul Feuerbach? Otto Feuerbach?

Nu-i cunoşteam numele mic.

— A existat un asemenea profesor la Heidelberg. Se spunea că e un geniu. Din păcate a fost amestecat într-o afacere murdară — corupere de minori — a ajuns la închisoare şi, fireşte, a fost dat afară de la Universitate. De atunci nu s-a mai auzit de el în cercurile universitare.

— Cum arăta? l-am întrebat.

Însă germanul nu ştia. Nu-l apucase. Povestea cu Feuerbach se petrecuse înainte ca el să devină student.

Luna era pe sfîrşite şi faimosul profesor nu dăduse încă nici un semn de viaţă.

Începusem să făuresc visuri. Dacă murise? Doar atîţia oameni mor subit şi el era destul de în vîrstă. Sau poate se răzgîndise. Poate că renunţase la „afacere".

Dar, chiar în ultima zi a lunii, îşi făcu apariţia pe strada Jacob. Mă duceam să-l întîlnesc pe Demos, cînd l-am zărit pe „profesor" în faţa casei mele.

— Sînteţi gata? mă întrebă.

Ce era să-i spun? Că sperasem să nu-l mai revăd?

— Cînd? am întrebat la rîndu-mi.

— Mîine. Nu e nevoie să vă îngrijiţi de nimic. De bilete şi de toate celelalte mă voi ocupa eu. Aveţi

douăzeci și patru de ore ca să vă luați rămas bun de la mica dumneavoastră prietenă. Vom pleca de la aeroportul Orly, mîine la zece.

N-a fost ușor s-o lămuresc pe Gisela, dar pînă la urmă am izbutit. Ne-am despărțit cu puține lacrimi și multe minciuni — din partea mea, desigur.

Așadar mă întorceam în patrie. Însă nu ne-am dus în Grecia, ci la Roma.

Am aflat acest lucru în avion. Omul care voia să fie numit „profesor Feuerbach" dormea în fotoliul alăturat. Cel puțin așa credeam. Îmi spuse fără să deschidă ochii:

— Vom sta un timp la Roma.

— Credeam că am pornit spre Grecia!

— Ați greșit.

L-am privit. Ai fi zis că monologhează, continuînd să facă pe adormitul, cu ochii închiși și cu mîinile încrucișate pe abdomenul proeminent.

— Însă . . .

Era să spun „misiunea noastră", dar mi s-a părut ridicol.

— . . . afacerea noastră? am întrebat.

— La vremea ei.

— Și vom sta mult la Roma?

— Cît va fi nevoie.

Îmi dezvăluise numai atît cît socotise necesar. Acum voia să-mi arate că de aci înainte el avea să decidă și eu aveam să fiu doar un executant.

— În regulă, am spus.

Deschise ochii, se-ntoarse spre mine și îmi zîmbi.

— Roma se potrivește unui bărbat tînăr și viguros.

Oftă.

— Dacă aş avea vîrsta şi înfăţişarea dumneavoastră . . .

Îmi dădu ultimele instrucţiuni şi discuţia noastră se sfîrşi înainte de aterizare. Am coborît din avion separat, de parcă nu ne cunoşteam. Ştia în ce hotel urma să locuiesc, el însuşi îmi reţinuse cameră, însă nu-mi spusese nimic despre intenţiile lui. „Cînd va fi nevoie, am să telefonez".

În primele zile am aşteptat. Nu s-a arătat. L-aş fi uitat, dacă nu aş fi avut în buzunar dolarii lui, pe care-i cheltuiam. Însă îi aveam. Şi mai era şi gîndul la „treaba" ce-mi fusese încredinţată.

Îmi petreceam zilele aşa cum ar fi făcut orice turist care nu are nici o preocupare serioasă.

Mă obişnuisem să iau masa într-un restaurant de pe strada Barberini, îmi luam aperitivul pe Via Veneto, urmărind cu privirea femeile frumoase, eleganţii jigolo şi turiştii străini. Vizitam muzeele „Cetăţii eterne", am petrecut mai multe ceasuri în faimoasa bazilică Sfîntul Petru şi am urcat pe Capitoliu. Şi începusem să mă plictisesc, pînă în clipa cînd suedeza, a cărei cameră se învecina cu a mea la hotelul unde locuiam, îmi mărturisi că se plictisea şi ea. Am hotărît să ne plictisim împreună — şi din acel moment totul merse de minune.

„Profesorul Feuerbach" găsi de cuviinţă să mă deranjeze tocmai cînd era cu totul indezirabil. Suedeza mea luă receptorul.

— Te caută cineva.

Ne aflam într-una din acele clipe de intimitate în care nu-ţi este deloc plăcut „să te caute cineva". M-am întins peste trupul gol al fetei — telefonul se afla de partea cealaltă a patului — şi am apucat

receptorul. I-am recunoscut vocea și acest lucru nu mi-a provocat nici o plăcere.

— Văd că nu o duceți rău, începu el.

— Slavă Domnului!

— Din nefericire va trebui să vă luați rămas bun de la frumoasa dumneavoastră prietenă.

— Plecăm?

— Plecați.

— Dar dumneavoastră?

Suedeza mea încerca să se aranjeze cît mai comod sub brațele mele.

— Cine e? mă întrebă în șoaptă.

Am acoperit receptorul cu palma.

— Tutorele meu.

Apoi am eliberat din nou receptorul.

— Cînd? m-am interesat.

— Mîine dimineață.

— Fără să vă văd?

— Ne vom întîlni astă-seară.

— Unde?

Îmi spuse. Puse capăt convorbirii.

— Serios, era tutorele tău? mă întrebă fata.

— Da.

— La vîrsta ta și ai un ...

N-am lăsat-o să continue. Am continuat de la punctul unde ne întrerupsese telefonul lui Feuerbach.

Îmi ceruse să ne întîlnim în fața fortăreței Sant-Angelo, la orele opt. Timpul se încălzise și profesorul își schimbase paltonul cu guler de blană cu un pardesiu la fel de neîngrijit și uzat. Fuma eter-

nul lui trabuc și mă întîmpină cu un aer „patern“ foarte antipatic.

— Mă bucur că v-ați distrat, îmi spuse. Fetița era realmente interesantă. Însă desigur că domnișoara Gisela nu s-ar fi entuziasmat deloc dacă ar fi văzut-o.

— Vreți să-mi întețiți remușcările?

Rîse.

— Ah, dacă aș fi avut vîrsta și înfățișarea dumneavoastră!

— Mi-ați mai spus-o.

— Da? Vedeți, bătrînețea e de vină. Uit.

Sub sprîncenele dese ochii lui sclipeau plini de inteligență și forță. Oare ce vîrstă avea acest dubios profesor?

— V-ați luat rămas bun de la domnișoara Sorensen?

— Văd că i-ați aflat numele.

— Și tot ce se referă la ea.

— M-ați urmărit?

Zîmbi.

— În această afacere au fost investite capitaluri importante. Am o mare răspundere. Nu că n-aș avea încredere în dumneavoastră, însă . . .

Nu continuă și, dealtfel, nici nu era necesar. Scoase din buzunar un plic.

— Aici se află biletul dumneavoastră de avion pentru Atena și dovada pentru mașina pe care ați închiriat-o. Vă va aștepta la aeroport. Plecați cu un avion al companiei „Olimpic“, mîine dimineață la orele nouă și jumătate. Și încă ceva. V-am reținut o cameră la Delfi. Toate cele necesare se găsesc în plic.

Am vrut să întreb „cine mi-a reținut-o“, dar nu am spus nimic.

— Dumneavoastră cînd veți veni?

— Sper că în săptămîna aceasta. Ați lucrat la planurile noastre?

— Destul de mult.

— Trebuie ca totul să fie perfect.

Îmi dădu mîna.

— Nu-mi rămîne decît să vă doresc „drum bun“.

Era gata să plece. L-am oprit.

— Sînteți, într-adevăr, profesor?

Mă privi cu aerul acelora care se consideră jigniți grav și pe nedrept.

— Sigur că sînt profesor.

Niciodată nu puteam ști ce gîndește acest om, însă de data asta mi-a părut sincer.

— Să ne vedem cu bine, am spus.

Se îndepărtă, fără să-mi mai arunce vreo privire. Pentru o vreme am căscat gura la fortăreață și la turiștii care o vizitau, pe urmă am pornit și eu spre hotel. Suedeza mea mă aștepta.

— Unde ne vom duce? mă întrebă.

— Este ultima mea noapte la Roma, i-am răspuns.

Și nu ne-am mai dus nicăieri.

3

Dacă aș fi spus că eram calm, aș fi mințit. Fumam și mă gîndeam la această nemaipomenită aventură în care mă amestecasem. Pasagerii avio-

nului pentru Atena se așezaseră pe locurile lor. Numai un individ corpolent rămăsese în picioare, deoarece din pricina volumului său neobișnuit îi era greu să se instaleze. Am simțit o mînă pe braț. M-am întors. De pe locul alăturat îmi zîmbea o figură care ai fi zis că ieșise direct din *Carnetele maiorului Thompson**. L-am privit întrebător. El, zîmbind mereu, îmi arătă inscripția luminoasă, aflată deasupra compartimentului echipajului: „Legați-vă centurile de siguranță. Nu fumați". Oarecum rușinat, m-am grăbit să-mi sting țigara. Vecinul meu îmi aprobă acțiunea cu o înclinare a capului și, luîndu-și ziarul, se cufundă în lectură. Înainte de a-i zări titlul eram sigur că avea să fie „Times" din Londra. Era, într-adevăr, „Times"!

Prin megafon se auzi vocea plăcută a stewardesei: „Comandantul Hagikonstandis și echipajul său vă doresc..." M-am uitat cu coada ochiului la omul de lîngă mine. Pe drept cuvînt ai fi putut spune că ieșise de pe coperta volumului *Carnetele maiorului Thompson*. Obraji trandafirii, mustață blondă ca a ofițerilor din armata colonială engleză, ochi albaștri. Nu-i lipsea decît pălăria „melon" și umbrela. Vinișoarele care-i brăzdau obrajii bucălați, roșeața nasului și ceva care strălucea în privirea lui arătau că vecinul meu nu disprețuia alcoolul. Lăsă ziarul „Times" pe genunchi și-mi zîmbi, arătîndu-mi din nou inscripția.

— Acum puteți fuma, îmi spuse.

Literele de pe inscripția luminoasă dispăruseră.

— Vă mulțumesc.

---

* Lucrare umoristică a scriitorului francez Pierre Daninos (N. trad.)

Răspunse demn:

— Mă rog.

Acum observai că firele albe din mustața lui erau mai numeroase decît cele blonde. Vorbea o engleză de la Oxford, însă se bîlbîia ușor. Oricum „maiorul" meu obișnuia să bea mult.

— Vă duceți în Grecia? l-am întrebat.

— Exact.

I-am spus că sînt grec și mi-a răspuns cu ceea ce spun de obicei turiștii despre țara noastră.

Nu părea să aibă mai mult de cincizeci de ani și era simpatic. Își desfăcu centura de siguranță, se cufundă din nou în lectura ziarului „Times" și mă ignoră cu desăvîrșire. Stewardesa veni cu o tavă. Am luat o cafea, iar englezul de lîngă mine ceva de băut.

Nu aveam nici o dovadă ca să-mi susțin impresia, dar eram sigur că, undeva în avion, exista un „ochi" de-al lui Feuerbach. La Roma îmi urmărise toate mișcările, în timp ce eu credeam că îi scăpasem. De ce ar fi întrerupt urmărirea mea tocmai acum, cînd ne apropiam de punctul cel mai critic? Am deschis plicul pe care mi-l dăduse profesorul lîngă fortăreața Sant-Angelo. În afară de biletul de avion conținea o hîrtie pe care era notat numele hotelului de la Delfi unde aveam să locuiesc, o cheie și numărul mașinii închiriate care mă aștepta la aeroportul Hellenikon*. Am aprins o țigară și am început să beau cu înghițituri mici cafeaua adusă de stewardesă. Englezul meu continua să își citească ziarul.

---

* Aeroportul principal al Atenei destinat curselor internaționale (N. trad.)

Aveam de gînd ca direct de la aeroport să pornesc spre Delfi. Așa cum spusese și profesorul Feuerbach — în ciuda aerului său ofensat, cînd îmi exprimasem îndoiala cu privire la titlul lui, continuam să cred că nu este profesor și că nu se numește Feuerbach — nimic nu-mi împiedica prezența în Grecia. Pașaportul meu era în regulă și nu aveam nici un fel de încurcături cu autoritățile țării mele. Însă, dincolo de astea, exista ceva. Îmi era rușine să dau ochii cu cunoscuții mei și, cu atît mai mult, cu cele cîteva rude care-mi rămăseseră. Cît despre vărul tatălui meu, cu care mă purtasem atît de urît, preferam să nici nu mă gîndesc la el.

Credeam că devenisem cinic, însă am simțit o emoție aproape copilărească, atunci cînd am văzut ivindu-se apele golfului Salonic și arabescurile țărmului său. Glasul plăcut al stewardesei ne informă că în cîteva minute aveam să aterizăm, că timpul la Atena era frumos și compania aeriană „Olimpic" spera că am fost mulțumiți de călătoria noastră și că avea să ne revadă într-unul din următoarele zboruri.

— Am ajuns, spuse englezul.

Avionul ateriză. „Maiorul Thompson" își desfăcu centura de siguranță și se ridică. Își luă valiza și mă salută cu o mișcare a capului. Mai tîrziu, mi s-a părut că funcționarul de la controlul pașapoartelor mă privea într-un mod insistent, însă nu era decît o impresie a mea. Îmi restitui politicos pașaportul. Vameșul mă întrebă:

— Ce aveți în valiză?

I-am spus. A scris ceva cu creta pe ea și nici măcar nu a deschis-o. Am părăsit sala. Mă aflam, după atîta timp, în Grecia și eram foarte emoționat.

L-am văzut pe englezul care stătuse lîngă mine în avion, urcîndu-se într-un taxi. În parkingul aeroportului am căutat mașina al cărei număr îmi fusese indicat.

Era un „Peugeot 404" de culoare albă.

Uitasem cît de frumoasă poate fi primăvara tîrzie la Atena. Mergeam cu mașina pe bulevardul de pe malul mării, străduindu-mă să-mi scot din minte motivele pentru care mă întorsesem în Grecia. Avusesem de gînd să mă duc la Delfi direct de la aeroport și așa am și făcut.

La hotelul „Xenias" mă aștepta o cameră confortabilă. Am făcut o baie și am ieșit pe balcon. La picioarele mele se întindea superba priveliște a văii cu livezi de măslini și, mai departe, privirea mi se putea odihni pe albastrul pur al mării. Am luat o gustare și am ieșit pe unica stradă a micii localități.

Ceva mai înainte, la Arahova*, zărisem chipurile nemișcate ale localnicilor — bătrîne cu fusul în mînă, munteni cu bărbile albe — încît ai fi zis că timpul se oprise în loc. Însă de pe strada principală din Delfi, cu hoteluri elegante și magazine cu obiecte de artă greacă, aveai impresia că toți grecii dispăruseră. Era inundată de turiști din toată lumea și, mai ales, de turiste. Se aflau aici cîteva zeci de cópii ale Giselei și ale domnișoarei Sorensen, cu fuste mini, pantaloni sau rochii în stil antic, acestea din urmă cumpărate la magazinele din Delfi. Însă nu

* Sat pitoresc de munte situat în apropiere de Delfi, renumit pentru covoarele și țesăturile sale (N. trad.)

venisem pe meleagurile Pythiei pentru acest fel de distracție.

Firește, mai fusesem la Delfi și altă dată, însă acum mica localitate cu minunatul ei peisaj mi se părea diferită. M-am dus pe jos pînă la pavilionul turistic ca să-mi iau cafeaua de după-masă. Deși nu venisem aici ca să admir natura, nu m-am putut împiedica să nu mă las furat de atmosfera de vrajă care învăluia măslinii și stîncile năpădite de umbre albăstrii. Mă îndreptam spre hotel — soarele scăpăta spre asfințit — cînd m-am întîlnit cu tovarășul meu de călătorie. Își făcea și el plimbarea. M-a recunoscut.

— Ne întîlnim din nou, zise, oprindu-se și silindu-mă să fac la fel.

— Nu mi-ați spus că mergeți la Delfi.

După ce am rostit aceste cuvinte mi-am dat seama că era o lipsă de tact din partea mea. Schimbasem între noi doar cîteva fraze.

— Nici dumneavoastră.

Acum, privindu-l de aproape, vedeam și mai clar pe fața lui semnele alcoolismului. Culoarea trandafirie a obrajilor, pe care o atribuisem rasei sale, se datora mai degrabă băuturii.

— Locuiți la hotelul „Xenias“? l-am întrebat.

— Nu. Stau în locuința mea.

Observîndu-mi mirarea, îmi explică.

— Am cumpărat aici o casă. Am venit o dată și am descoperit că Delfi este cel mai frumos loc din lume. M-am hotărît deci să rămîn.

Convorbirea noastră a durat destul de mult și de data asta ne-am prezentat. Desigur, nu se numea „maior Thompson“ cum îl botezasem în sinea mea, însă era într-adevăr maior. Pensionar. Avea un nume

pe care în clipa aceea nu l-am reținut, dar care-mi amintea de castele englezești și de povestirile lui Walter Scott.

— Vreți să veniți la mine acasă să bem ceva? îmi propuse.

— Vă mulțumesc foarte mult, dar rămîne pe altă dată.

Aveam lucruri mai importante de făcut. Nu-mi puteam permite să-mi pierd vremea bînd cu un englez alcoolic. Cum eram grăbit, mi-am luat rămas bun de la el și m-am reîntors la hotel.

4

N-am văzut nimic care să arate că invizibilul meu „tutore“ mă urmărea și aici, la Delfi. Dar eram decis să mă port de parcă se afla prin apropiere. Și voiam să scap, cel puțin pentru noaptea asta, de ipotetica lui urmărire.

La hotel am lăsat vorbă că sînt în oraș, pentru cazul că m-ar fi căutat cineva. Localitatea era atît de mică, încît ar fi fost ușor să mă găsească. În realitate, nu așteptam să mă caute nimeni și știam că nu ar fi fost nevoie să mă caute. Voiam doar să-i fac să creadă că sînt la Delfi, pe cînd eu aveam să mă aflu în altă parte.

Îmi lăsasem mașina în fața hotelului. M-am instalat la volan și am pornit alene, ca un om care nu este hotărît încotro să se îndrepte. Dacă mă urmărea cineva din hotel, avea să observe acest lucru. Am înaintat încet pînă la ieșirea din Delfi. În balco-

nul unei case ţărăneşti, în apropierea muzeului, l-am zărit pe englezul meu bîndu-şi whiskyul de unul singur. M-am ghemuit pe banchetă şi nu m-a observat. Cînd am ieșit din Delfi, am apelat la toate calităţile mele de conducător auto.

Presupun că am parcurs distanţa Delfi—Atena într-un timp record. Se-nnoptase de-a binelea cînd am ajuns pe strada Deinokratous. Dacă nu era acasă? Din fericire, am văzut lumină la ultimul cat al blocului. Am ieșit din mașină și am sunat. Prin instalaţia de la ușă i-am auzit vocea.

— Cine-i?

Mi-am spus numele. Se auzi un „a!“ de uimire și zgomotul curentului care elibera broasca ușii. Am deschis. Cunoşteam apartamentul. Ascensorul se afla la parter și astfel am ajuns sus în cîteva secunde. Aliki mă aştepta în uşa apartamentului. Pe chipul ei am zărit mirarea, dar şi bucuria.

— De unde ai apărut? exclamă.

Am sărutat-o pe obraz, a făcut la fel și am intrat. Priveam încăperea spaţioasă cu mulţumirea omului care revede lucruri dragi. Şi în alte clipe grele ale vieţii mele, mă refugiasem aici.

— De fiecare dată, locuinţa ta e mai frumoasă, i-am spus.

— Te-am întrebat de unde ai apărut.

— E o treabă cam încurcată.

— S-o facem mai simplă. Unde ai fost în tot acest răstimp?

— Aşa da. În ultima vreme, la Paris.

— Şi ce făceai acolo?

— Pe . . . instalatorul și, uneori, pe electricianul.

— Glumești?

— Trebuie să suport tot interogatoriul stînd în picioare?

— Ai merita, pentru purtarea ta, dar . . .

Mă instală pe divan și-mi puse două-trei perne la spate.

— Ai mîncat?

— Nu, dar nu mi-e foame.

— Ceva de băut? Cafea?

I-am spus că preferam o cafea. O priveam în timp ce se îndepărta ca să o prepare și mă gîndeam care era oare motivul că în atîția ani de cînd ne cunoșteam nu fusese între noi nimic altceva decît prietenie. O găseam frumoasă, știam că ține la mine și era persoana pe care o stimam cel mai mult. Cît despre alte calități . . . Bluza ei strîmtă și pantalonul îmi vorbeau clar . . . Ei, dar mai bine să las gîndurile astea.

— Ce făceai la Paris?

Vocea ei se auzi din bucătărie.

— Ți-am spus. Pe instalatorul și uneori pe electricianul. Înțeleg muncitor instalator și muncitor electrician.

— Bravo! Și la mai mare!

— Mulțumesc.

— Adică ești ceea ce se numește „un grec care domiciliază în străinătate"...

— Aproximativ.

Veni din bucătărie cu cafelele. Puse una din cești pe o măsuță, lîngă mine, iar ea se așeză într-un fotoliu în fața mea, cu cealaltă ceașcă în mînă.

— Ai făcut vreo prostie mai mare decît aceea de aci?

— Nu.

— N-ai făcut?

— Nu. Însă mă tem că voi face. De asta am venit la tine.
— Adică?
— Am venit în Grecia *ca să fur celebra statuie Conducătorul de cvadrigă* de la Delfi.*
— De ce nu Partenonul de pe Acropole? exclamă ea izbucnind în rîs.
— Pentru că, din punct de vedere tehnic, așa ceva este foarte dificil.
Mă privi atent și încet-încet rîsul îi pieri, mai întîi de pe buze și apoi din ochi.
— Desigur că glumești, spuse.
Era neliniștită. Cine știe ce zărise în expresia chipului meu, care o făcuse să-și dea seama că intrasem într-o mare încurcătură.
— Din păcate vorbesc serios. Dimineața am sosit de la Roma și acum, pe ascuns, de la Delfi. În această clipă se presupune că mă aflu acolo.
— Ca să furi Conducătorul de cvadrigă?
— Da.
— Oare ai înnebunit?
— Nu. Sînt pur și simplu un individ cuprins de deznădejde.
— Și de ce ai venit să-mi spui toate astea?
— Ca să mă ajuți.
— Să-l furăm împreună?
În rîsul ei era uimire, neîncredere și revoltă.

---

* Celebră statuie de bronz, operă a unui sculptor necunoscut. Datează din sec. IV î.e.n. și a fost descoperită cu ocazia unor săpături efectuate la Delfi. Reprezintă un conducător de cvadrigă, cu hiton lung și cu o panglică ce-i reține părul, simbol al victoriei. Statuia se păstrează la Muzeul din Delfi (N. trad.).

Pe vremea cînd studiam la Politehnică, Aliki Lambrinou era considerată cea mai frumoasă fată. Toţi seducătorii Politehnicii îşi puseseră ochii pe ea. Însă după cîteva luni fuseseră nevoiţi să se dea bătuţi. Această studentă, care era totdeauna prima la învăţătură, avea ceva care impunea respect. Cei care doriseră să-i fie amanţi îi deveniră curînd prieteni. Nu că Aliki ar fi avut moravuri extrem de severe. Îşi trăia viaţa aşa cum voia, însă nu era o pradă pentru amorezi. La început, îmi încercasem şi eu norocul, dar pe urmă am devenit cei mai buni prieteni. Între noi exista ceea ce se numeşte „prietenie amoroasă". Îi cunoaştem sentimentele nutrite faţă de mine — niciodată prea serioase — şi le cunoştea şi ea pe ale mele. Cred că nu mă stima prea mult (şi pe bună dreptate), însă mă simpatiza mai mult decît pe oricare dintre prietenii ei. „Nu ştiu de ce îmi trezeşti instinctele materne", îmi spunea. Şi era cu trei ani mai mică decît mine!

— Poţi să-mi explici mai pe înţeles absurda ta istorie?

— De aceea mă aflu aici. La Paris, într-adevăr, aşa îmi cîştigam existenţa . . .

I-am vorbit despre combinaţia mea cu Demos.

— Frumoasă treabă . . .

— Lasă asta! Începusem să devin şi eu unul dintre tipii Cartierului Latin, care sînt curiozităţi pentru turişti.

— Adică un vagabond cu pretenţii artistice.

— Cam aşa. Şi cel mai rău era că-mi dădeam seama.

— De ce nu te-ai întors aici, ca să lucrezi în profesiunea ta?

— Ştii că nu mă puteam întoarce. Şi apoi, care „profesiune“? O părăsisem încă înainte de a mă obişnui cu ea. Ar fi trebuit să iau totul de la capăt şi... poate că n-aveam acest curaj. Oricum eram un ratat şi eram conştient de ratarea mea.

— Şi te-ai hotărît să furi Conducătorul de cvadrigă? zise ironic.

— Nu eu.

Mă privi uimită.

— Nu tu?

— Nu.

— Atunci, cine?

— Profesorul Feuerbach.

— Care profesor?

Vedeam că se-ntreabă dacă nu cumva sînt nebun.

— A venit într-o zi la mine acasă, adică la o prietenă unde locuiam, cu un pachet de dolari.

I-am povestit despre vizita individului care voia să fie numit „profesor Feuerbach“. Mă privea tăcută, nevenindu-i să creadă că vorbesc serios. Mi-o spuse.

— Nu cumva ai venit ca să-ţi rîzi de mine?

Am asigurat-o că nu.

— Şi cum o să-l furaţi? E imposibil!

— Profesorul susţine că este foarte simplu. Vom săpa un tunel care va ajunge exact în sala unde se află statuia. De aceea a apelat la mine. Pentru că sînt specializat în aşa ceva.

— În furturi de opere de artă?

— Nu; în lucrări de drumuri şi şosele.

— Este imposibil. De unde veţi începe să săpaţi tunelul? Veţi fi văzuţi. Cum veţi transporta pămîntul scos? Şi chiar dacă veţi reuşi, ceea ce îţi repet

că este imposibil, cum veți transporta statuia? Cum o veți trece prin vamă? Se va da alarma, întreaga poliție se va pune în mișcare și veți fi prinși înainte de a apuca să ieșiți din Delfi. Dar chiar dacă aceste lucruri imposibile s-ar realiza, ce veți face cu ea? O veți expune la Galeria „Sotheby"* din Londra și veți anunța „vindem Conducătorul de cvadrigă de la Delfi; prima ofertă . . ."? Dacă tu n-ai înnebunit, atunci acest profesor al tău este desigur nebun!

— Un nebun care împarte bani.

— Nu știu ce face cu banii, dar ceea ce vrea este im-po-si-bil!

Am tăcut.

— Ești de altă părere?

— Nu știu.

Furioasă, puse ceașca pe măsuță și mă privi drept în ochi.

— Nu știi? Profesorul tău, dracu să-l ia, nu ți-a explicat toate acestea?

— Nu.

— Nu ți-a spus cum o veți scoate la capăt, cum veți face să dispară pămîntul scos din tunel, cum veți transporta statuia, cui i-o veți da, odată ce este imposibil s-o vindeți?

— Nu.

Oftă.

— N-ai avut niciodată minte. Atunci ce ți-a spus?

— Să studiez planul unui tunel, să-l completez, să trec la construirea lui cînd va sosi momentul și să încasez două sute cincizeci de mii de dolari cînd vom termina.

---

* Cunoscută galerie din Londra unde se vînd la licitație opere de artă (N. trad.).

— Cînd veţi termina? Adică, după ce veţi vinde statuia?

— Nu. Asta e treaba lui. După ce vom scoate Conducătorul de cvadrigă din muzeu, folosind tunelul.

— Unde este acest profesor?

— Presupun că la Roma.

— Şi ceilalţi colaboratori ai săi? Pentru că, fireşte, nu veţi putea face totul numai voi doi.

— Nu ştiu.

— Dar ce ştii? izbucni ea.

— Că trebuie să aştept la Delfi, fără să mă mişc de acolo.

— Totuşi te-ai mişcat . . .

— Ca să viu la tine.

— Să-mi vorbeşti despre planul tău prostesc? Nu ştiu unde trebuie să mă duc mai întîi: la poliţie sau la psihiatru! Tu, dragă băiete . . .

Am lăsat-o să-şi verse focul.

— Prin urmare, de ce ai venit? mă întrebă cu oarecare blîndeţe, cînd se mai linişti. Ca să-mi expui planul tău?

— Da, însă nu chiar pentru asta.

— Îţi sînt prietenă, ştii că aş face multe pentru tine, însă de data aceasta nu. Nu trebuia să-mi spui ce puneţi la cale. Acum sînt silită să vă împiedic. Să mă duc la poliţie. Să anunţ autorităţile de la Delfi. Să . . .

— Vrei să mă asculţi cîteva clipe? am întrerupt-o eu calm.

— Oare nu te-am ascultat destul?

— Încă puţin numai.

5

Cînd m-am întors la Delfi se lumina de ziuă. Orășelul părea adormit. Aproape de intrarea în localitate, undeva lîngă izvorul Kastaliei, pe şosea, am zărit o siluetă impozantă. Cînd m-am apropiat, l-am recunoscut în uşoara pîclă a zorilor pe maiorul englez, al cărui nume îmi amintea de castelele patriei sale. M-am gîndit să-l depăşesc, prefăcîndu-mă că, chipurile, nu-l observasem, dar am văzut că-mi zîmbea. Am oprit „Peugeot-ul" lîngă el.

— Constat că şi dumneavoastră vă sculaţi devreme, îmi spuse.

Am profitat de ocazie și i-am răspuns:

— Da, aici la munte... Am făcut o plimbare cu maşina prin împrejurimi.

— Eu prefer să merg pe jos. La vîrsta dumneavoastră vă puteţi permite luxul maşinii. Dar la a mea...

Am mai schimbat cîteva fraze banale și ne-am despărţit. Pentru o clipă m-am întrebat dacă acest beţiv nu era cumva „ochiul" profesorului Feuerbach. Însă m-am grăbit să izgonesc o asemena presupunere. Şi totuşi, dacă era... Oare în seara trecută, cînd își bea whiskyul în balconul casei sale, mă văzuse plecînd? Şi acum, în zori, încercase să verifice cînd mă voi întoarce? Nu. Omul se purta ca oricare turist: ieșise devreme ca să admire măreţul răsărit de soare pe muntele Parnas. M-am dus la hotel. La „recepţie" era un alt funcţionar. Mi-a dat zîmbind cheia camerei, fără să se mire de apariţia mea atît de matinală.

Am urcat în camera mea. Eram frînt de oboseală. M-am dezbrăcat și m-am culcat. Credeam că voi

adormi de îndată, dar mă înşelasem. Somnul nu se prindea de mine. Acum mă gîndeam că mă purtasem prosteşte. Situaţia nu era deloc plăcută şi cele ce-mi umblau prin minte păreau greu de înfăptuit. Îmi aminteam de Aliki, care-mi spusese: „Dar, la urma urmelor, cînd ai de gînd să devii mai înţelept?" Şi nu-i spusesem totul bunei mele prietene... Nu numai prosteasca mea aventură sentimentală era aceea care mă ţinuse departe de Grecia. Nu era numai faptul că-mi venea greu să mă apuc din nou de muncă. Mai existau şi alte motive, de care nu-i pomenisem: eram plin de datorii şi, mai ales, de multă vreme încetasem să mă mai stimez. Şi nu erau de vină numai împrejurările, nici cei din jurul meu. Numai eu însumi eram vinovat: ceva în mine care nu mergea cum trebuie. Aş fi putut deveni un bun inginer — profesorii mei de la Politehnică aşa credeau — însă am ajuns un cartofor, un uşuratic, un om fără căpătîi, un...

Am aprins o ţigară. De oboseală mă durea tot corpul, dar nu puteam dormi. O apucasem pe un drum greşit şi nu exista cale de întoarcere. Desigur că acel individ, „profesorul Feuerbach" ştia şi toate acestea pe lîngă celelalte. Nu pomenise de ele, pentru că nu socotise necesar sau pentru că voia să păstreze cîteva atuuri.

Mi-am stins ţigara şi mă pregăteam să aprind alta, însă am adormit tocmai cînd nu mă aşteptam.

Nu mi-am dat seama ce mă trezise. Numai cînd mi-am privit ceasul am înţeles: era cinci după-amiază şi mueream de foame! Dormisem cam zece ceasuri şi nu mîncasem nimic din ziua precedentă

Somnul acela odihnitor mă ajutase să-mi vin în fire și izgonise pesimismul care mă chinuise în zori. După un duș rece, totul mi se părea mai ușor de realizat. Costumul meu proaspăt călcat, adus de cameristul hotelului — nu-mi aminteam să-i fi spus să-l calce — îmi ridică și mai mult moralul. Am coborît în salonul hotelului. Privirile pe care mi le aruncară două americane așezate la o masă lîngă fereastră, șoaptele lor în timp ce se uitau la mine, mi-au creat o dispoziție foarte bună. Tinerele americane erau, oricum, tare drăguțe. Am privit în jur. Restaurantul era gol.

— Aș putea să mănînc ceva? i-am spus chelnerului care se apropiase.

Puteam. M-am instalat la o masă și am comandat un prînz copios. Chelnerul fu impresionat. Nu putu să exclame decît:

— Clima de aici face poftă de mîncare!

— Așa se pare.

Sînt un om care știe să se bucure de fiecare clipă și să nu se lase chinuit prea mult de îngrijorare. Mi-am concentrat atenția asupra mîncării și numai cînd am terminat mi-am dat seama cît fusesem de flămînd. Îmi luam cafeaua, cînd în restaurant își făcu apariția primul client. Deși sala era goală, alese masa care se învecina cu a mea. Înainte de a se așeza, chiar mă și salută cu un surîs. Luă masa, fără a-mi acorda vreo atenție deosebită. Abia cînd își scoase țigara se-ntoarse spre mine.

— Nu cumva aveți un foc?

Nu se căutase prin buzunare ca să-și găsească bricheta sau chibriturile, așa cum ar fi fost firesc pentru un fumător. Dealtfel, chelnerul se afla în apropiere și ar fi putut să-i ceară. Era clar că această

cerere era un pretext. Dar oare voia să intre în vorbă pentru că se plictisea sau ... I-am dat bricheta mea şi l-am privit mai atent. Avea vreo cincizeci de ani, o faţă plăcută, plină de sănătate, cam scund, destul de corpolent. Îmi mulţumi zîmbind şi zîmbetul lui era foarte plăcut. La „Select", localul preferat de amicul meu Demos, cunoscusem un marseiez. Necunoscutul vorbea franţuzeşte cu accent marseiez.

— Sînteţi francez? mă întrebă.

— Grec.

Cum mesele noastre erau foarte aproape una de alta ne era uşor să discutăm. Desigur, l-aş fi putut repezi, însă nu-mi place singurătatea şi, dealtfel, omuleţul era simpatic.

— Sînteţi singur?

— Singur, am răspuns.

— Delfi e o localitate frumoasă, dar cam plicticoasă. Vreau să spun, pentru un om singur, îmi zise cu un aer confidenţial.

— Atunci, de ce staţi aici?

Surîse complice.

— Pentru că mîine singurătatea mea va lua sfîrşit.

Observasem că purta verighetă. Dar sigur că nu pe soţia lui o aştepta. Am discutat despre diferite probleme şi curînd s-a instalat la masa mea. După jumătate de ceas ştiam că este reprezentantul unei întreprinderi de aparate electrice, că avea de încheiat nişte tranzacţii cu Primăria din Delfi şi că acestea îi serveau ca pretext pentru ceva mai distractiv. Aparţinea categoriei de oameni pe care-i preferam pe vremea cînd jucam cărţi (şi trişam). Însă părăsind Parisul mă lăsasem de acest sport. Am ieşit din hotel împreună, ca să ne plimbăm.

Nu sînt un adorator al naturii, dar apusul de soare avea la Delfi o măreţie deosebită. Noul meu prieten — îmi spusese că sosise de cîteva zile şi că se numea Boulanger — uitase de aparatele lui electrice și devenise liric. Din fericire, pe strada centrală din Delfi se aprinseseră luminile, aşa că îşi încheie discursul admirativ închinat frumuseţii amurgului.

Ne-am făcut plimbarea printre grupurile de turiste care cumpărau torbe şi covoraşe lucrate la Arahova, imitaţii ale unor icoane bizantine din mănăstirea preacuviosului Luca, tot felul de obiecte de artă populară lucrate în atelierele ateniene. În faţa unuia din aceste magazine staţiona o superbă limuzină „Maseratti". Pasagerii ei făceau cumpărături.

— Prinţul, îmi spuse prietenul meu.

În cele cîteva zile de cînd se afla la Delfi reușise să se pună la curent în multe privinţe.

— Care prinţ?

— Italianul.

Mi-l arătă. Tocmai ieșea din magazin, cu însoţitoarea lui. Mai întîi m-am uitat la femeie. Era tipul milionarei americane, așa cum o vedem în filme. Îmbrăcată cu gust, proaspăt coafată, machiată cu grijă, nu izbutea însă să ascundă că avea vreo cincizeci de ani. O femeie înaltă, zveltă, care fusese desigur foarte frumoasă şi care nu era dispusă să uite acest lucru. Bărbatul se ocupa de ea cu atenţie și duioșie.

— Acesta este prinţul? l-am întrebat pe marseiezul meu.

— Da.

Prinţul nu părea să aibă mai mult de douăzeci și cinci de ani. Suplu, atletic, frumos.

— Îl cunoaşteţi?

— Nu. Îl cunosc ca toată lumea din Delfi. Asemenea persoane nu trec neobservate. Se află aici de vreo patru-cinci zile.

Italianul o ajută pe doamnă să urce în mașină. Apoi luă el însuși loc la volan și „Maseratti" porni.

— De fapt, spuse vorbărețul francez, cei doi nu locuiesc la Delfi. Își au reședința pe iahtul americanei, care este ancorat la Itea. Acolo dorm și iau masa. Însă adeseori urcă pînă aci.

— E prietenul ei?

— N-ați observat? Doar se vede ce fel de relații sînt între ei...

Îmi dădusem seama.

— Ar fi putut să-i fie fiu! am exclamat.

— Îmi închipui că prințul ar dori foarte mult acest lucru, deoarece i-ar fi și moștenitor. Se spune că americana este extrem de bogată. Dar nu e nevoie să se spună. E destul să-i vezi iahtul.

— Adică junele este un jigolo.

— Da, însă princiar.

— Dar este într-adevăr prinț?

— Primarul m-a asigurat că da. I-a văzut actele. Adevărat prinț, dintre acei prinți romani care-l însoțesc pe Papă la ceremonii, îmbrăcați în costume de epocă. Mi-a spus și cum îl cheamă, însă nu-mi amintesc exact. Barberini, Mancini, cam așa ceva. Frumos bărbat, nu?

— Cred că de aceea l-a cumpărat americana, am răspuns ironic.

Pe la zece noaptea eram sigur că reprezentantul întreprinderii de aparate electrice era realmente ceea ce susținea că este. La un moment dat, discu-

tînd despre zboruri spaţiale şi savanţi, am pomenit numele Feuerbach, dar nici măcar nu a observat. Acum mă simţeam mulţumit că se gîndise să intre în vorbă cu mine. Delfi este un loc minunat, dar nepotrivit pentru un om singur. Înainte de a ne despărţi, ne-am cam cherchelit.

În cele trei zile care au urmat pînă la neaşteptata apariţie a domnişoarei Sorensen, nu l-am prea întîlnit pe marseiez. Se vede că „persoana" pe care o aştepta sosise şi se instalase cu ea într-un alt hotel. Umblam încoace şi încolo de unul singur şi începusem să-mi cam pierd răbdarea.

6

Aşteptarea era enervantă şi preferam ca lucrul ce trebuia să se întîmple să nu mai întîrzie. Socoteam că sosise momentul ca profesorul Feuerbach să se arate. Însă în locul lui a sosit Eva Sorensen. Chiar la hotelul unde locuiam.

Coboram în salon, după siestă, cînd am văzut-o. Tocmai terminase cu formalităţile de la „recepţie" şi-l urma pe unul din angajaţii hotelului care-i căra cele trei valize de piele. Ridicînd capul mă zări şi păru uimită.

— Tu?

M-am apropiat de ea. Băiatul cu valizele aştepta pe trepte.

— Nu mi-ai spus că vei veni la Delfi, zise.

— Nici tu.
— Eu m-am decis pe neașteptate. Niște prieteni...
Am întrerupt-o.
— Băiatul așteaptă.
— Ai să fii jos?
— Dacă prietenii tăi...
— Încă nu au sosit. Mă duc în camera mea să mă aranjez și vin îndată.
Mă sărută în fugă, fără să-i pese de cei care se aflau în preajmă, și îl urmă pe tînărul care-i ducea bagajele. Am coborît în salon ca s-o aștept. Ar fi trebuit să-mi închipui. De aceea la Roma „profesorul" îmi cunoștea toate mișcările. Nu se gîndise rău. În loc să pună un bărbat pe urmele mele, îmi pusese o femeie în brațe. Faptul mă supăra? Da. Nu pentru că Feuerbach mă urmărea, lucru știut de mine, ci fiindcă vanitatea îmi era rănită: suedeza mea nu era o „cucerire"; la Roma, îndeplinea o misiune.
Coborî după jumătate de oră și cînd intră în salon atrase privirile tuturor. Eva confirma toate legendele despre frumusețea femeilor din țara ei.
— Nu-ți închipui ce surpriză plăcută a fost pentru mine, spuse luînd loc în fața mea.
— A fost?
— Ce vrei să spui? Nu cumva crezi că...
— Nu mă refer la „plăcută", ci la „surpriză", am întrerupt-o.
— Dar nu mi-ai spus că vei veni aici.
— Eu nu.
— Atunci cine?
— Nu-ți închipui?
— Cum aș putea? Oare toți grecii cînd ajung în patria lor înnebunesc?

Pentru o clipă m-am gîndit că poate greşeam. Mi-am revenit repede. Nu. Ar fi fost o prostie să cred într-o asemenea coincidenţă. Însă, la urma urmei, situaţia nu era chiar atît de neplăcută. Feuerbach oricum nu avea să mă lase nesupravegheat. Decît să facă acest lucru altcineva — de exemplu maiorul englez — mai bine Eva. Cel puţin această urmărire avea şi părţile ei bune...

— În regulă am spus. Să credem că la Delfi te-au trimis zeii.

— Nu zeii. Agenţia mea.

Sorbindu-şi sucul de fructe mă lămuri că fusese trimisă la Delfi de către o agenţie editorială ca să fotografieze antichităţile şi peisajul. Fotografiile aveau să împodobească o lucrare de specialitate.

— A fost o propunere neaşteptată, care-mi oferea ceva dolari şi ocazia de a-ţi vizita patria. Am acceptat-o cu plăcere. Şi aş fi acceptat-o cu şi mai mare plăcere, dacă aş fi ştiut că te voi întîlni aici. Tu nu te bucuri?

Mă bucuram, desigur, dar nu o credeam.

— Deci aşa stau lucrurile.

— Ce-mi vei arăta?

— Un apus de soare uimitor şi ruinele antice învăluite de vălurile înserării. Şi unul din cele mai frumoase locuri din lume.

Se ridică şi mă luă de mînă.

— Atunci, să nu mai pierdem timpul.

Se vede că am greşit cînd m-am făcut inginer. Ar fi trebuit să devin ghid! Cel puţin aşa mi-a spus de cîteva ori Eva Sorensen. I-am arătat ce se putea vedea la Delfi în afară de muzeu, care era închis la

ora aceea, i-am vorbit despre evenimente istorice petrecute în incinta sacră, descoperind cu mirare că aveam asupra acestui subiect mai multe cunoştinţe decît credeam. Ne-am întors la hotel, am cinat şi, pe la miezul nopţii, ne-am dus în camerele noastre.

— Unde stai? m-a întrebat.

— La optsprezece.

M-a sărutat şi s-a retras în camera ei. Deşi nu discutasem nimic despre asta, ştiam că va veni la mine. Şi a venit. Purta numai un halat.

— Stinge lumina, a spus, încă de la uşă.

Am stins-o. Prin fereastra deschisă pătrundea răcoarea şi argintul nopţii. Străbătu încăperea şi trupul ei înalt, gol, era, cum ar fi spus un artist, în deplină concordanţă cu Delfi. În cele ce au urmat puteam fi sigur că nu îndeplinea dispoziţiile profesorului Feuerbach . . .

— Şi acum să vorbim despre amicul nostru, îi spuneam după un ceas, în timp ce-şi aprindea ţigara.

— Care amic?

— Ştii care.

Pentru cîteva clipe rămase tăcută.

— De ce? zise în cele din urmă.

— Cum „de ce"?

— De ce să vorbim despre el? Oare nu ne simţim bine împreună? La urma urmelor trebuie să-i fim recunoscători.

— De acord. Foarte recunoscători. Şi pentru Roma şi pentru azi. Îl cunoşti de mult?

Mă sărută şi îmi spuse:

— Eşti foarte insistent.

— Sînt.

— Îl cunosc de puţin timp.

— Adică?
— De vreo două luni. S-a apropiat de mine la Londra, la galeria „Sotheby". Îmi place să urmăresc licitaţiile de obiecte de artă. Ţi-am spus că am studiat Istoria artei?
Oare-mi spusese?
— Fireşte, continuă Eva, eu nu puteam cumpăra nimic. Însă îmi făcea plăcere să văd acele capodopere. În închipuire participam şi eu la licitaţie. „Luptam" şi eu pentru un Rubens, un Boticelli sau un Renoir. Atunci l-am observat.
— Parcă mi-ai spus că el s-a apropiat de tine.
— Da. Însă îl observasem mai dinainte. Ca şi mine, urmărea şi el licitaţiile. Dar, aş putea spune, în *mod diferit*.
— Adică?
— L-am observat şi mi-am dat seama. Eu mă uitam la capodoperele care se vindeau. Acestea mă interesau. Pe el îl interesau oamenii care *cumpărau*. Nu-şi lua ochii de la ei. I-ai observat privirea? Fără ea ar fi un om neînsemnat. Însă cu ea . . .
Se-nfioră.
— Şi cînd s-a apropiat Feuerbach de tine?
— Cîteva zile mai tîrziu. La început . . .

La început crezuse că este unul din acei indivizi care caută pretexte ca să ajungă în compania unei femei frumoase şi tinere. Avea de gînd să-l pună la punct . . .
— Însă mi-a propus să luăm masa împreună şi în acea clipă era ceva care îmi trebuia.
— N-aveai bani?
— Mai rău decît atît. N-aveam de lucru, nu aşteptam bani de nicăieri şi nu mîncasem din ziua

precedentă. S-a purtat respectuos. În tot timpul prînzului n-a făcut nici o aluzie la ceea ce mă temeam. Vorbea numai despre operele de artă, mai precis despre acei care cumpără opere de artă. Atunci n-am fost atentă, poate pentru că nu mă gîndeam decît la mîncare. Mai tîrziu, cînd cele discutate mi-au revenit în minte, mi-am dat seama că nu Arta îl interesa, ci iubitorii de artă. M-am oprit la acest amănunt. Nu se referise la capodopere, ci la acei care le cumpără. Locuiam cu două prietene într-un mic apartament, sărăcăcios și rece, la Basewater. M-a condus pînă acolo și în fața ușii mi-a sărutat mîna, ca pe vremuri.

Mi-am amintit că în apartamentul nostru din strada Jacob, la Paris, cînd mă vizitase pentru prima oară, sărutase mîna Giselei.

— Se vede că așa are obiceiul.

— Ce?

— Să sărute mîna. Și pe urmă?

— M-a întrebat dacă aș vrea să luăm masa împreună și a doua zi. Și, firește, am acceptat. Cu acel prilej m-a uimit.

— Cum?

— Știa totul despre mine!

Aceeași metodă.

— Adică?

— Ce făceam la Londra, ce făcusem înainte, toate prostiile mele.

— Prostii?

— Da. Făcusem destule în viața mea. Atîtea, încît îmi era greu să mă întorc acasă.

Aceeași metodă și aceeași țintă. Eu și „prostiile" mele, Eva Sorensen și „prostiile" ei. Domnul profesor căuta oameni de genul meu.

— Știa că nu am nici un ban și că nu aștept de nicăieri vreun ajutor. Acolo, la masă, foarte discret, mi-a strecurat sub șervet...

— Un teanc de dolari, i-am luat-o eu înainte.

Se ridică într-un cot și izbucni în rîs.

— Exact. Nu cumva ești vrăjitor?

— Nu. Pur și simplu am mai văzut filmul ăsta. Pe urmă?

— Mi-a vorbit iar despre amatorii de artă. Despre oamenii care au pasiunea capodoperelor și bani ca să-și poată satisface această pasiune. Mi-a ținut...

Fata mi-a povestit că Feuerbach îi ținuse o adevărată prelegere despre aceștia. I-a vorbit despre cei care cumpără capodopere de artă ca să-și investească în mod sigur banii. Despre alții care le cumpără ca să-și împodobească palatele și să se fălească cu ele, și despre o a treia categorie, mai rară, a celor puri.

— Puri?

— Așa i-a numit. Acei care au pasiune pentru capodopere numai de dragul capodoperei. Acei care nu vor nici investiții, nici fală. Acei care sînt fericiți să aibă capodopera numai pentru sine, ca să stea în fața ei și s-o admire fără să o arate nimănui, fără să știe nimeni că se află în posesia lor. Un astfel de „pur" era acela care a păstrat ani de zile, numai pentru sine, Gioconda lui Leonardo da Vinci, pe care o furase de la Luvru. La ei ajung celebrele capodopere ale Renașterii, despre care citim atît de des că dispar din muzeele și bisericile Italiei. Aceștia sînt fanaticii, care știu că nu pot vinde opera de artă, care se bucură de ea în taină, singuri, în vreo pivniță a palatului lor. Îl ascultam fără prea mare

atenție. În felul acesta îmi plăteam masa. Abia mai tîrziu am înțeles sensul prelegerii sale.

— Cînd?

— După ce am făcut cunoștință cu tine la Roma.

— Care, desigur, că nu a fost întîmplătoare...

— Nu a fost întîmplătoare. Îmi mai dai o țigară?

Tocmai stinsese în scrumiera de lîngă ea țigara fumată. I-am aprins alta și i-am dat-o.

— El te-a trimis la Roma?

— Da. Într-un fel mă angajase „în serviciul" lui, numai că nu știam despre ce fel de serviciu e vorba. Înainte de a părăsi Londra, mi-a spus că trebuia să fiu la Roma în ziua de 20 ale lunii. Îmi fusese reținută o cameră la hotelul „Internațional". În ziua de 21 urma să sosească un domn, care avea să locuiască în camera vecină. Pe acest domn nu trebuia să-l pierd din ochi.

— „Domnul" eram eu?

— Da.

— Cînd s-au petrecut toate astea?

Îmi spuse data. Profesorul Feuerbach îi încredințase „misiunea" înainte de a mă fi abordat pe mine, la Paris! M-am simțit copleșit de rușine. Atît de sigur era de mine? Atît de sigur că-i voi accepta propunerea? Acest om, care-mi era necunoscut, mă cunoștea perfect și, mai ales, știa cît de mult decăzusem.

— Și... celelalte, am spus cu oarecare mîhnire, făceau parte din „misiunea" ta?

Mă strînse cu putere în brațe.

— Celelalte au fost din inițiativa mea, îmi șopti la ureche. O inițiativă pentru care nu regret.

— Și Feuerbach?...

M-a întrerupt, în timp ce-și stingea țigara.

— Vorbim mai tîrziu, iubitule . . .

Mai tîrziu, am vorbit și despre altele. Eva părea sinceră, dar nu puteam fi sigur. Susținea că „misiunea“ ei referitoare la mine se terminase la Roma. Se jura că nu știa de sosirea mea la Delfi. Nu-și închipuise că mă va întîlni.

— Atunci, de ce ai venit aici, la hotelul meu?

— Profesorul. Nu mi-a pomenit de tine.

— Însă el ți-a reținut camera.

— Da. Tot el mi-a găsit de lucru cu fotografiatul ruinelor.

— Prin urmare nu știi de ce te afli aici?

— Nu.

— Nu-ți închipui?

— Evit să-mi închipui. Oricum, nu pentru turism . . .

Feuerbach știa că Eva avea să mă întîlnească la Delfi. Știa că aveam să locuim la același hotel, odată ce el însuși ne reținuse camere. Își dădea seama că, desigur, aveam să continuăm ceea ce începusem la Roma. Oare nu chiar asta urmărea?

— Tu știi?

Oare să-i spun?

— Nu.

Mai tîrziu, în timp ce ne luam micul dejun, așezați unul în fața celuilalt, în sala luminoasă a hotelului „Xenias“, Eva îmi spuse:

— Totuși n-o ducem rău.

— Însă individul nu-și cheltuiește dolarii pentru ca noi doi s-o ducem bine.

— Sigur. Dar aceste ceasuri nu ni le poate lua înapoi.

Rotofeiul francez stătea la o masă lîngă fereastră. Mă salută cu o ușoară înclinare a capului, învă-

luînd-o pe suedeza mea cu o privire plină de admirație. I-am zîmbit. Eva mă întrebă:

— Un prieten?

— O cunoștință recentă.

S-a întors și l-a privit. Mi s-a părut că disting ceva în privirea ei.

— Îl cunoști? am întrebat-o.

— Nu. Mi s-a părut că l-am văzut la Roma, dar nu sînt sigură. Nu la Roma, la Londra, se corectă după ce se gîndi puțin.

— Era împreună cu profesorul? m-am interesat.

Rîse.

— Nu. Doar nu toți oamenii au relații cu profesorul.

— Just.

Însă începusem să mă îndoiesc. După dejun, odată ce nu aveam altceva de făcut decît să așteptăm, m-am hotărît să-i arăt suedezei mele regiunea. În fața hotelului ne aștepta „Peugeot"-ul.

— Sper că patronul nostru nu se va supăra pentru faptul că ieșim împreună, am spus, în timp ce ne instalam în mașină.

— Sigur că nu. El știa că te voi întîlni aici, lucru pe care noi nu-l știam. Dacă trebuia să ne prefacem că nu ne cunoaștem, mi-ar fi spus-o.

Așa era. Feuerbach nu lăsa nimic la întîmplare.

— Ai dreptate.

Nu știu dacă Eva făcea ca soarele de la Delfi să pară mai frumos sau dacă soarele o făcea pe ea să pară și mai frumoasă. Oricum, ei doi se potriveau. O priveam, cum stătea lîngă fereastră și nu puteam decît să constat că soarele dădea mai multă

strălucire părului ei blond și ochilor ei verzi-cenușii. Eram întins pe pat și leneveam, în timp ce ea admira peisajul.

— Ce vom face azi?

— Ce vrei.

— Tu ești în patria ta, așa că tu trebuie să alcătuiești programul.

L-am alcătuit: aveam să luăm dejunul la hotel, cafeaua la Galaxidi* și masa de prînz la Itea.**

— De acord? am întrebat-o.

— De acord.

Am dejunat cu pofta pe care ne-o dădea aerul curat și vîrsta noastră. „Peugeot"-ul ne aștepta în fața hotelului. În momentul cînd urcam în mașină, l-am văzut pe Boulanger. Era însoțit de un bărbat înalt, cu mustață, despre care, mai tîrziu, am aflat că era primarul din Delfi.

7

Ne-am întors pe la orele două după-amiază cu trupurile încă umede de apa mării. Eram veseli și fericiți, de parcă ne aflam cu adevărat în vacanță și profesorul Feuerbach nu exista. Ne-am culcat împreună în camera mea, fără să ținem seama de conveniențe.

Seara am ieșit să facem o scurtă plimbare. Pe unica stradă din Delfi l-am întîlnit pe maior. Era, ca de obicei, beat, însă în felul său. Țeapăn, amabil,

* și ** Localități situate aproape de Delfi (N. trad.)

cu mers și mișcări sigure. Numai ochii sticloși arătau că băuse destul de mult în ziua aceea.

Îl găseam simpatic, poate fiindcă eram bine dispus, sau pentru că simțeam și nevoia unei prezențe masculine. Eva îl găsea încîntător, cu mustața lui îngrijită și cu aerul de ofițer din armata Indiilor, așa cum îi știm din literatură și filme. Abia atunci i-am reținut numele, acel nume care-mi amintea de castele englezești. Maior Wanstell. Archibald Wanstell. S-ar fi putut numi John sau George sau ceva asemănător. Dar se numea Archibald. Și ne-a invitat să bem ceva acasă la el.

Ne-am dus. Delfi e frumos, însă nu ai prea multe de făcut după-amiaza. Ne-a instalat pe balconul casei sale semițărănești și s-a dus înăuntru ca să pregătească băuturile.

— Drăguț tip, zise Eva.

— Simpatic.

— Și veșnic beat.

— În felul lui.

A revenit cu o tavă cu băuturi, s-a întins și el într-un fotoliu și și-a aprins pipa. Pînă să-l golim noi pe al nostru, și băuse trei pahare de whisky! Mișcările continuau să-i fie sigure, însă ochii îi străluceau și mai tare și fața-i roșcovană arăta ușor vineție în lumina amurgului.

— Maiorul adoră Delfi, am lămurit-o pe Eva. Într-atît, încît a cumpărat aici o casă.

— Asta, zise maiorul, făcînd cu mîna un gest circular.

— Foarte frumoasă, spuse fata din politețe.

— Însă cam mică, adăugă el.

Ne umplu din nou paharele și pentru a patra oară pe al său.

Stîncile care ne atîrnau deasupra capetelor deveniseră albăstrii, în jurul nostru umbrele își întindeau vălurile întunecate și spre asfințit norii căpătaseră o nuanță arămie.

Deoarece nu aveam ce discuta, le-am vorbit despre istoria sanctuarului de la Delfi. Eva mă asculta cu interes și maiorul cu calmul lui englezesc. În cele din urmă mi-am dat seama că Archibald Wanstell nu dădea un ban pe poveștile mele. Își sorbea alene whiskyul, își zîmbea sieși și îi era indiferent chiar și farmecul amurgului delfian. Mi-am întrerupt expunerea. Eva mă privi mirată.

— Domnule maior, ați mai trăit în Grecia? l-am întrebat.

— Trăiesc.

— Mă refeream la trecut.

— Da. Cu mulți ani în urmă.

— Nu cumva în timpul Ocupației*?

Îmi zîmbi.

— Da.

Își umplu din nou paharul.

— Pe atunci eram foarte tînăr.

— Ați fost parașutat?

— Da.

— În această regiune?

— Aproximativ. Undeva în zona muntelui Parnas.

Deci cunoștea bine locurile.

— În grupurile de Rezistență?

— Da. Am făcut parte din grupa engleză a maiorului Athos.

---

* Perioada dintre anii 1941—1944, cînd Grecia s-a aflat sub ocupația trupelor Germaniei naziste (N. trad.)

Auzisem ceva despre acest maior cu pseudonim împrumutat din „Cei trei mușchetari“. Nu-mi aminteam ce anume.

— Eu eram specialist în sabotaje. Aruncam în aer.

— Trenuri?

— De toate.

Umbra profesorului Feuerbach îmi apăru în spatele trandafiriului englez... Însă la ce l-ar fi putut folosi pe un asemenea bețiv tenebrosul meu „profesor“? Mîna maiorului tremura ușor, în timp ce-și turna whiskyul. Oare al cîtelea era? L-am întrebat brusc:

— L-ați cunoscut cumva pe profesorul Feuerbach?

La lumina roșiatică a asfințitului, l-am privit atent. În clipa aceea tocmai își ducea paharul la gură.

— Pe profesorul...?

Nici o schimbare, nici o reacție.

— Feuerbach.

Numele nu-i făcu nici o impresie.

— Cine e?

Era clar că nu-l cunoscuse.

— Un amic. Am avut impresia că pomenise cîndva de numele dumneavoastră. Sau un nume asemănător cu al dumneavoastră.

— Există destui Wanstell. Poate că v-a vorbit de vreo rudă de a mea.

Indiferență totală! Feuerbach era pentru el un necunoscut. Aiureli de ale mele. Englezul era un bețiv care se instalase aici, și atît. Poate că alesese această localitate datorită amintirilor lui din tinerețe. Ne-am pregătit de plecare. Trecînd prin în-

căperea care-i servea drept „living-room“, am văzut pe masă nişte planuri arhitectonice. Desigur că se aflaseră acolo şi înainte, însă nu le observasem.

— Sînteţi arhitect? l-am întrebat.

— Nu. De ce?

Am arătat spre planurile de pe masă.

— A, sînt pentru casă.

— Casă? Vreţi să vă construiţi alta?

— Nu. Asta e prea mică. Vreau să-i aduc unele modificări. De fapt o voi reconstrui.

Se vede că era bogat.

— V-am spus, continuă el. Intenţionez să locuiesc aproape tot anul la Delfi.

— E o idee bună.

Oricum, lăzile cu băuturi ajungeau cu uşurinţă în regatul Pythiei . . .

Ne-a însoţit pînă la uşă.

— Ce figură! exclamă Eva cînd rămaserăm singuri.

— Va muri din cauza unei boli de ficat.

— Cum bea! Oricare altul în locul lui ar fi căzut lat. De ce l-ai întrebat dacă l-a cunoscut pe „prietenul“ nostru?

— Aşa mi-a venit.

— Ţi-ai închipuit că beţivanul ăsta . . .

— Da de unde! Prostii!

Englezul, ce-i drept, era un alcoolic. Însă construia o nouă locuinţă. Eva nu ştia cîte ştiam eu. (Sau ştia?) Această casă putea juca un rol în planurile lui Feuerbach.

— La ce te gîndeşti?

---

* Cameră de zi; în limba engleză în text (N. trad.)

— Că încep să mă țicnesc. În fiecare om care-mi vorbește, văd un acolit de al lui Feuerbach.

— Oare pe el cînd îl vom vedea?

A apărut trei zile mai tîrziu. Trei zile în care noi am petrecut de minune și am făcut tot posibilul ca să uităm de existența lui. La frumoasa mea suedeză descopeream acum o altă latură pe care nu mi-o dezvăluise la Roma: era o prietenă plăcută, simplă, binevoitoare. În viață făcuse multe și dintre acestea unele nu erau prea curate. Însă felul ei de a fi nu o făcuse cinică. Păstra o prospețime care te uimea și te odihnea.

Pe Feuerbach l-am văzut cînd nu-l așteptam și într-un mod destul de ciudat. Cumpăram pentru Eva un cordon aurit pe strada principală din Delfi, cînd a sosit autocarul de la Atena. Descărcă o grupă de turiști și printre ei pe profesor. A coborît cu mișcări încete, surîzător, cu aerul unui bătrînel blînd și puțin cam zăpăcit. Mi-am dat seama că ne observase, dar nu arătă nimic. Discuta cu două turiste americane, pe care desigur le cunoscuse în autocar. Curînd intră într-unul din hoteluri, nu dintre cele mai scumpe.

— L-ai văzut? murmură Eva.

— Da. S-a purtat de parcă nu ne cunoștea.

— Știe unde locuim.

Știa unde locuim și eram sigur că nu va întîrzia să se arate. Și se arătă. Îmi telefonă chiar în aceeași seară. I-am recunoscut vocea chiar de la prima silabă.

— Îmi închipui că nu v-ați plictisit.

— Ați avut grijă să nu fiu singur, am replicat

— Știu că e plăcut să-ți întîlnești vechile cunoștințe.

Oare se referea la el sau la Eva? Pe el nu-mi făcea deloc plăcere că-l revedeam.

— I-ați arătat prietenei dumneavoastră frumusețile Greciei?

Blestemata lui de franceză cu accent german!

— Îndeajuns.

— Îmi închipui că i-a plăcut muzeul.

— Nu l-am vizitat.

— E o lipsă. Eu mă voi duce mîine la zece dimineața. Sper să vă văd acolo. Pe amîndoi.

Era un ordin. Am închis telefonul, prost dispus.

— El era? întrebă Eva.

— Firește.

— Ce a spus?

— Ne-a ordonat să ne ducem mîine la muzeu, la ora zece dimineața.

Suedeza mea oftă.

— Vacanța s-a sfîrșit.

— Visele nu țin mult.

— Mai avem la dispoziție o noapte de vis.

Și împreună am valorificat noaptea aceea cît am putut mai bine.

A doua zi dimineață, la zece, intrînd în muzeul din Delfi, conform ordinului primit, l-am văzut. Stătea în dreapta scării și cerceta o sferă sculptată. Deși ne zărise, nu ne dădu nici o atenție. Ne-am apropiat de el.

— Buricul pămîntului, ne spuse, arătînd-o.

Părea un bătrîn profesor care dorea să-i instruiască pe cei tineri.

— Grecii antici credeau că această sferă indica centrul pămîntului.

— Da?

— Da. Grecii antici știau cu mult înaintea celorlalți că pămîntul are formă sferică. Aici, după cum spune legenda, s-au întîlnit cei doi vulturi pe care Zeus i-a trimis de pe Olimp. Unul a zburat în dreapta, celălalt în stînga și s-au întîlnit aici, la Delfi.

Cîțiva dintre vizitatorii muzeului se apropiară de noi ca să audă cuvintele bătrînului atotștiutor. Feuerbach se întoarse spre ei cu un surîs bonom.

— A fost descoperită lîngă templul lui Apollon, le explică despre piatra care reprezenta buricul pămîntului.

Dacă nu l-aș fi cunoscut, dacă nu i-aș fi zărit privirea pătrunzătoare sub sprîncenele groase, dacă nu i-aș fi auzit asprimea glasului cînd spunea că Gisela se va afla în primejdie în cazul că nu mă voi supune, m-aș fi putut înșela. Părea un bătrînel așa de neînsemnat, atît de incapabil de a face rău! Și oarecum ridicol din cauza dorinței de a face paradă de cunoștințe. În jurul lui se formă un cerc de turiști.

Cînd înaintă spre interiorul muzeului, un grup îl urmă vrînd să se folosească de cunoștințele sale. Se opri în fața Sfinxului. Îi auzeam vocea.

— Este o reproducere a Sfinxului care făcea parte din tezaurul naxioților* . . .

— Se pricepe bine, spuse Eva cu admirație.

— Sau a studiat cu puțin mai înainte ghidul muzeului din Delfi, am răspuns cu ironie.

---

* Locuitori ai insulei Naxos (N. trad.)

— S-a prefăcut că nu ne cunoaşte.

— Se preface aproape tot timpul. Nu este singura dată cînd joacă teatru.

Mulţi dintre acei pe care îi cunoscusem la Delfi se aflau în muzeu. Mai întîi l-am zărit pe Boulanger. Trimisul întreprinderii de aparate electrice dădea explicaţii unei doamne mai în vîrstă, care părea că nu înţelege mare lucru din cuvintele lui. Mai tîrziu l-am văzut şi pe englezul beţiv. Admira un bust al lui Antinous. M-am reîntîlnit cu profesorul în faţa statuii Conducătorului de cvadrigă. Îl urma o turmă de turişti. În acea clipă şi-a făcut apariţia şi prinţul italian. Era tot atît de frumos ca şi Conducătorul de cvadrigă. Americana lui nu-l însoţea. Profesorul tocmai spunea:

— Această capodoperă este din secolul al IV-lea înaintea erei noastre. Artistul care a sculptat-o nu este cunoscut.

Desigur că studiase recent ghidul muzeului. După cîte îmi aminteam, frazeologia era aceeaşi. Am privit statuia pe care trebuia s-o furăm. Grea, înaltă de aproape doi metri. Cum aveam s-o transportăm? Profesorul era nebun!

M-am oprit într-un colţ al micii săli care era dominată de acea capodoperă. M-am uitat la feţele celor care o priveau. Pe ele se putea citi admiraţia, curiozitatea, şi chiar oarecare plictiseală. Însă feţele a patru persoane aveau o expresie diferită. O expresie mirată, gînditoare, studioasă. Aceşti oameni nu admirau, nu căscau gura în faţa capodoperei, ci o studiau ca pe un obiect de lucru. Şi aceşti patru oameni cu expresie diferită erau importatorul de aparate electrice, prinţul, englezul cel beţiv şi,

firește, profesorul, cu aerul lui binevoitor și vorbăria lui arheologică.

Al cincilea, desigur, eram eu, dar asta nu o puteam vedea.

Profesorul Feuerbach nu se interesă nici de mine, nici de Eva. Plecă de la muzeu însoțit de o englezoaică, fată bătrînă, pe care o uluise cu cunoștințele lui. Curînd am plecat și noi. Afară, în fața muzeului, îl zărirăm pe prințul italian, urcînd în strălucitoarea lui „Maseratti".

— Ce concluzie ai tras? mă întrebă Eva, luîndu-mă de braț.

— Că domnul căpitan și-a reunit pentru prima dată trupele.

— Adică?

— N-ai observat?

Nu observase nimic.

— Nu pot fi sigur, dar cred că astăzi am avut o primă întîlnire cu colaboratorii noștri.

— Crezi?

Da, așa credeam.

— Cine sînt?

— În primul rînd prințul nostru.

Discutasem despre frumosul italian și americana lui. Văzuserăm iahtul milionarei la Itea.

— Jigoloul acela?

— Da. Pe urmă, francezul meu rotofei.

— Cel care ne-a salutat împreună cu primarul?

— Da. Și, în sfîrșit, maiorul englez.

— Bețivul?

— Bețivul.

— Dar de ce crezi că aceștia . . .

I-am explicat.

— Nu cumva greşeşti?

— Se poate.

Nu aveam nici o dovadă, dar văzusem limpede că priveau statuia Conducătorului de cvadrigă cu aerul că îi aşteaptă o treabă dificilă, foarte dificilă.

— Oamenii aceştia nu seamănă deloc unul cu altul, şi totuşi, azi-dimineaţă aveau ceva comun.

— N-am observat. Eşti sigur că nu-i vorba de un joc al imaginaţiei tale?

Nu eram sigur, dar ştiam că foarte curînd aveam să aflu. Profesorul sosise la Delfi şi momentul acţiunii se apropia.

8

În aceeaşi după-amiază am primit un nou ordin telefonic: la opt seara să mă duc la pavilionul turistic, însă *singur*. Se făcuse răcoare şi pavilionul era aproape pustiu. Profesorul se afla la o masă, cu o oranjadă în faţă. Prin difuzorul localului răsuna discret o melodie de Hadzidakis*.

— E plăcut aici! exclamă el, făcîndu-mi semn să iau loc la masa lui.

M-am conformat.

— Cum vi s-a părut? mă întrebă.

— Cine? Conducătorul de cvadrigă, sau ceilalţi?

---

* Manos Hadzidakis, cunoscut compozitor grec contemporan (N. trad.)

— Care ceilalţi?
— Colaboratorii noştri.
Profesorul surîse.
— I-aţi văzut?
— Cred că da.
— Cine credeţi că sînt?
I-am spus. Surîsul lui se accentuă. Părea un profesor respectabil, care aprobă răspunsul dat de elevul său.
— Ei sînt?
— Da. Însă nu i-aţi recunoscut pe toţi.
— Erau şi alţii?
— Fireşte.
— Azi, la muzeu?
— Da. Este echipa principală. Mai am cîţiva; dar aceia sînt ajutoare secundare. Frumoasă melodie!
— Frumoasă.
Arătă drumul şerpuitor care ducea spre mare.
— Şi frumos drum. Pe acolo va pleca tînărul.
Presupun că spunînd „tînărul" se referea la Conducătorul de cvadrigă.
— Nu cred că vom reuşi, am zis.
Surîse.
— Niciodată n-aţi crezut.
Acum făcea pe profesorul care discută cu un elev inteligent, însă cam „necopt", incapabil să înţeleagă totul.
— Azi la muzeu v-am admirat. Cunoştinţele dumneavoastră . . .
— Habar n-am de arheologie şi nu sînt în stare să-l deosebesc pe Hermes al lui Praxiteles de Antinous.
— Dar vorbeaţi cu atîta pricepere . . .

— Datorită unei sume de douăzeci de drahme. Atît costă un ghid practic al muzeului.

Era exact cum îmi închipuisem.

— Aşadar, impresiile dumneavoastră în privinţa colaboratorilor noştri?

I-am răspuns că nu-mi prea plăceau.

— Greşiţi, replică el. Sînt ceea ce ne trebuie.

— Vă închipuiţi că englezul acela beţiv...

— Maiorul?

— Este într-adevăr maior?

— Este. Numai că a fost dat afară din armată.

— Fie. Dar credeţi că e în stare de ceva în afară de băut?

Feuerbach răspunse liniştit.

— E în stare să aibă o casă la Delfi şi s-o reconstruiască. Adică tocmai ce vrem de la el. Nimic altceva.

Începeam să înţeleg.

— Fără o casă care se clădeşte, ar fi fost imposibil să facem ceva. Nu sînteţi de acord?

Eram.

— Şi ceilalţi? Italianul acela frumos?

— Exact cum aţi spus. Frumos. Dacă nu era frumos şi prinţ ar fi avut o amantă atît de bogată şi un asemenea iaht?

— Şi francezul?

— Sînteţi inginer. Prin urmare puteţi să vă daţi seama că un tunel nu se poate săpa cu mîinile!

Începusem să-mi fac o idee în privinţa modului de acţiune şi al rolului colaboratorilor noştri.

— Şi acum să trecem la partea practică, zise profesorul.

Continuam să fim singuri în local. Difuzorul tăcuse. Profesorul chemă chelnerul. Îmi spuse:

— Întrebaţi-l dacă nu am putea auzi încă o dată melodia aceea frumoasă.

M-am conformat şi, curînd, acompaniat de notele nostalgice ale lui Hadzidakis, Feuerbach începu să-mi vorbească despre partea „practică". Noaptea învăluia Delfi, populîndu-l cu fantomele zeilor antici.

— Cei cu care vom lucra sînt vechi colaboratori de ai dumneavoastră?

— Nu. Vă seamănă. Nici unul dintre ei nu este ... (se opri căutînd cuvîntul potrivit) profesionist. Relaţiile lor cu mine încep şi se termină aici. Sper să nu-i mai revăd, lucru pe care cred că-l doresc şi ei în ce mă priveşte.

— Dar, unde i-aţi găsit?

— Pe dumneavoastră cum v-am găsit?

Nu voia să-mi explice şi nu am insistat. Încet-încet, din discuţiile cu „colaboratorii" aveam să mă lămuresc şi asupra acestei chestiuni. Toţi trei (ar fi trebuit să spun toţi patru, punînd-o la socoteală şi pe Eva) erau ca mine — sau aproximativ.

Profesorul chemă chelnerul ca să-i plătească.

— Nu e cazul, am spus.

Acceptă.

— Dealtfel vă aflaţi în patria dumneavoastră.

Oare îşi bătea joc de mine? Am plătit cu banii pe care mi-i dăduse el.

— Prin urmare, de astăzi puteţi începe lucrul. Aveţi la dumneavoastră cele necesare?

— Da. Însă aş vrea să vă întreb ceva. Presupun că am înţeles rolul celorlalţi. Dar care e rolul Evei?

Zîmbi.

— Are şi ea unul.

— Îl cunoaşte?

— Viaţa ar fi prea plictisitoare dacă am şti totul dinainte. Pentru moment este iubita dumneavoastră. Nu ar părea firesc ca un bărbat tînăr şi frumos, ca dumneavoastră, să stea singur la Delfi atîta timp.

Nu voia să spună mai mult şi el era patronul.

— Vă numiţi într-adevăr Feuerbach?

— Feuerbach! exclamă el de parcă auzise ceva nepotrivit. Nici vorbă. Sînt profesorul Siebelmann din Strasbourg. Nu v-am spus?

Îşi schimba numele, dar rămînea profesor.

— Nu mi-aţi spus-o.

— Credeam că ştiţi.

Sigur că nu credea aşa ceva. Un nume fals, ca şi precedentul.

Ne-am despărţit înainte de a intra în oraş. Eva mă aştepta la hotel.

— Ce aţi stabilit?

I-am spus ceea ce socoteam necesar.

— Eva, ce anume faci aici?

— Tu eşti cel care ştie.

— În . . . celelalte privinţe.

— Nu ştiu. Profesorul mi-a spus că *trebuie* să mă aflu aici. Nu ştiu însă de ce.

Oare spunea adevărul? În jocul dragostei era sinceră, dar în celelalte? La Roma mă minţise. De ce nu ar fi făcut şi aici la fel?

— Foarte bine, draga mea.

La urma urmelor, ceea ce îmi dădea era original şi de cea mai bună calitate. Restul aparţinea domnului „profesor“ care plătea.

— Nu ţi-e foame?

Mi-am dat seama că îmi era. Restaurantul hotelului era arhiplin. Foarte puțini greci. Mulți străini.
— Pe cine cauți?
— Poftim?
— Te uiți la cei din jur, de parcă ai căuta pe cineva, zise Eva.
Nu greșea. Printre necunoscuții din preajmă încercam să-i descopăr pe *ceilalți* colaboratori ai profesorului. Spusese că sînt și alții, dar și dacă nu ar fi spus-o știam că există.
— Mă uit și eu, așa.
Nu insistă. Nu dădeam nici o importanță faptului că profesorul nu avea încredere în mine, însă mă întrista gîndul că fata asta frumoasă se afla cu mine numai ca să mă urmărească. Eva îmi mîngîie ușor mîna.
— Ce ai?
Nu i-am răspuns.
— Am făcut ceva care te-a supărat?
— Firește că nu.

9

Întîlnirea mea cu maiorul Wanstell, în dimineața ce a urmat, putea fi întîmplătoare. Aveam însă vaga impresie că nu era și s-a dovedit că nu greșisem. L-am întîlnit chiar la începutul drumului care ducea la Delfi, adică într-un loc pe unde oricum trebuia să trec ca să ajung în oraș. Era abia zece, dar se vedea că își și luase rația de băutură.
— Frumoasă dimineață, îmi spuse. Ați vrea să bem ceva, azi după-amiază, la mine acasă?

Eram gata să refuz.
— Pe la orele șase? Vom fi între bărbați.
Aceasta însemna că trebuia să mă duc singur, fără Eva?
— Un mic grup. Cîțiva prieteni.
În vocea lui exista ceva care mă avertiza că nu era vorba de o invitație, ci de un ordin.
— Va fi și profesorul . . .? am întrebat.
Oare cum trebuia să-l numesc? Feuerbach sau Siebelmann? Cu care din aceste nume se prezentase englezului? Pe chipul lui trandafiriu se ivi o expresie de plăcută surpriză.
— Cum ați ghicit?
Nici măcar nu m-a întrebat „care profesor?“
— Va fi, completă, înainte de a apuca eu să mai adaug ceva.
Deci asta era. Un ordin. Profesorul își aduna „cadrele“.
— La șase?
— Da. O mică întrunire între bărbați.
Accentuă asupra cuvîntului „bărbați“. Era clar că Eva nu trebuia să participe. I-am răspuns că la ora stabilită voi fi la el acasă și am schimbat vorba. Curînd ne-am despărțit.
La șase seara mă aflam la locuința lui. Nu era singur. În jurul mesei, profesorul Feuerbach și importatorul francez de aparate electrice își beau tacticos úzo-ul.*
— Profesorul Siebelmann, domnul Boulanger, domnul . . .
Feuerbach îl întrerupse pe englez cu un gest.
— Nu e nevoie să ne prezentați. Ne cunoaștem.

* Băutură alcoolică grecească (N. trad.)

Îmi spuseseră să vin la șase și fusesem foarte punctual. Nu înțelegeam de ce ținuse „profesorul“ să ajung după ei. Oare aveau de discutat lucruri pe care eu nu trebuia să le aud? Masa era rotundă. Așa cum stăteam în jurul ei părea că participăm la o ședință. Feuerbach scutură scrumul trabucului.

— Putem începe, spuse.

Se vede că involuntar am făcut un gest, fiindcă profesorul m-a întrebat:

— Aveți ceva împotrivă?

Eram gata să spun „cred că lipsește unul dintre noi: prințul“, însă m-am mulțumit să răspund:

— Nu.

— Foarte bine. Știm cu toții de ce ne aflăm aici.

Toți rămaserăm tăcuți. Profesorul continuă:

— Știm aproximativ, dar nu în amănunt. A sosit clipa să clarificăm lucrurile. Nu credeți?

Am recunoscut că așa era.

— Sînt de părere, continuă profesorul calm, că nici unul dintre dumneavoastră nu crede în succesul planului nostru. Nu vă acuz pentru asta. Și eu, dacă aș fi fost în locul dumneavoastră, aș fi gîndit la fel. În primul rînd, pentru că este ceva pe care pînă acum nimeni n-a îndrăznit să-l facă. În al doilea rînd, deoarece cunoașteți cu toții doar o parte a planului, în timp ce eu îl cunosc în *întregime.*

Oare fusese într-adevăr, cîndva, profesor? Vorbea ca un dascăl care se adresează elevilor săi.

— Și totuși, planul nostru, în totalitatea lui, este simplu.

Nu-mi puteam vedea fața, dar îmi închipui că, la fel cu a celorlalți, arăta că această afacere nu mi se părea deloc ușoară.

— Vom fura statuia Conducătorului de cvadrigă de la Delfi, spuse, de parcă era vorba de cel mai obişnuit lucru din lume.

Ceilalţi, fireşte, nu îşi exprimară surprinderea. Însă pe chipurile lor se putea citi clar sentimentul de îndoială care-i stăpînea.

— Vi se pare greu?

Toţi trei am făcut un gest care voia să spună: „cam aşa".

— Şi, într-adevăr, pentru alţii ar fi fost greu. Nu însă şi pentru noi. Pentru că noi avem tot ce ne trebuie ca să ducem la bun sfîrşit acest proiect.

Se-ntoarse spre mine zîmbind.

— Un excelent inginer.

N-am găsit necesar să zîmbesc la rîndul meu.

— Aparatele trebuitoare, continuă privind spre „domnul Boulanger", şi o casă particulară, conchise, întorcîndu-se spre englez. Planul nostru este genial, tocmai pentru că este simplu!

Cu acelaşi ton de profesor care se adresează studenţilor ni-l expuse pe larg. Casa maiorului Wanstell se afla în apropierea muzeului. Urma să săpăm un tunel, care avea să pornească din pivniţa locuinţei lui şi avea să ajungă pînă la sala muzeului, în care se afla statuia Conducătorului de cvadrigă.

— Ne putem baza pe asemenea exactitate? întrebă Boulanger.

Feuerbach — ştiam că era un nume fals, dar cel puţin mă obişnuisem cu el — se-ntoarse spre mine.

— Putem?

Am răspuns că puteam.

— V-am spus că prietenul nostru este un excelent inginer. Tunelul ne va conduce exact în sala unde se găseşte statuia. Vom pătrunde acolo noaptea,

cînd muzeul este închis. O vom transporta în casa maiorului Wanstell și de acolo... o voi duce unde trebuie.

„Pe iahtul amantei prințului", m-am gîndit.

Feuerbach își aprinse trabucul care i se stinsese.

— Cum vi se pare planul meu?

Aveam poftă să spun „tîmpit", dar am preferat să tac. Vorbi însă Boulanger.

— Prea simplu ca să fie realizabil.

Feuerbach îl întrebă, așa cum un profesor își examinează studenții:

— În ce privință vi se pare „irealizabil"?

Nu se arăta jignit de îndoielile francezului. Parcă se afla într-o sală de curs și discuta datele unei probleme.

— Avem în vedere dimensiunile statuii? se interesă Boulanger.

— Cu exactitate.

— Tunelul trebuie să țină seama de acestea, ca să putem efectua transportul.

— Firește.

— Prin urmare, vom fi siliți să scoatem multe tone de pămînt.

— Nu avem încotro.

— Ce vom face cu această imensă cantitate de pămînt? Unde o vom ascunde?

— Observațiile dumneavoastră sînt juste, însă nu e cazul să vă frămîntați. Doar pentru asta îl avem pe maior și casa lui. Sau mai precis casele lui.

Trabucul i se stinsese și îl aprinse din nou.

— Maiorul își va mări locuința. Adică, în fapt o va reconstrui. Va aduce lucrători care vor săpa alte fundații, vor demola, vor căra pămîntul nefolositor, vor aduce cu camioanele materiale de la Itea. Re-

construcţia casei sale va dura multă vreme. În felul acesta nu va fi deloc greu să îndepărtăm zilnic pămîntul pe care-l vom scoate în timpul nopţii. Dragul meu, cîndva a avut loc o evadare în masă dintr-o închisoare, prin săparea unei galerii subterane de o sută de metri lungime. Ştiţi cum au transportat cei închişi pămîntul rezultat din săpături, pentru a nu fi observat?

Tare mi-ar fi plăcut să-l întreb: „Te aflai şi tu printre evadaţi?“ Dar am tăcut.

— Cum? se interesă Boulanger.

— În buzunare, cînd se duceau la muncă. Şi dumneavoastră vă faceţi griji cînd noi vom avea la dispoziţie, în mod legal, camioane, muncitori şi pretextul unei construcţii? Mai are cineva observaţii?

Maiorul Wanstell ridică mîna.

— Eu!

Şi, fireşte, în mînă ţinea un pahar cu whisky!

Nu jucau teatru de dragul meu. Colaboratorii profesorului aveau într-adevăr unele nelămuriri. Feuerbach îi cumpărase — aveam să aflu mai tîrziu cum — fără să le dea amănunte. Ca şi mie, se mulţumise să-i explice fiecăruia ce rol are. Acum dobîndeam o imagine completă a „afacerii“.

— Vă ascultăm, domnule maior.

Oare nu mă înşelam? Distinsesem realmente în vocea lui o notă de dispreţ?

— Aţi vorbit despre tunel, începu calm englezul. Va fi de dimensiunile statuii.

— Poate fi altfel? replică plin de seriozitate profesorul.

Nu, nu mă înşelasem. Exista ironie în vocea sa. Desigur că pe maiorul englez — despre care aveam să aflu că avea şi un titlu de nobleţe — îl „anga-

jase“ numai ca să obţină o casă la Delfi, fără să dea naştere la bănuieli. Nu aştepta nimic mai mult de la el.

— Sigur că nu, răspunse apatic englezul şi îşi goli paharul. Ne-aţi explicat cum vom transporta pămîntul pe care-l vom scoate. Însă nu ne-aţi spus cum îl vom scoate. Vom săpa un asemenea tunel cu unghiile?

Feuerbach surîse.

— Ne-ar trebui secole.

Nimic nu tulbura calmul lui Wanstell.

— Nu secole, ci ani.

— Şi nu dispunem de ei, spuse Feuerbach, continuînd să zîmbească.

— Exact, zise netulburat maiorul.

— Îl avem însă pe amicul nostru domnul Boulanger. Pe domnul Boulanger şi aparatele sale.

Oare de cît timp pregătea această „afacere“?

— Domnule Boulanger, aţi vrea să-i explicaţi scumpului nostru maior cum stau lucrurile?

Şi francezul explică. Municipalitatea din Delfi intenţionează să înceapă o serie de lucrări. Boulanger semnase, ca delegat al firmei pe care o reprezenta, contractele corespunzătoare. Prima parte a aparatelor sosiseră şi, curînd, urma să fie adus şi restul.

— Aţi înţeles? i se adresă Feuerbach englezului. Avem toate aparatele necesare. Le vor transporta chiar lucrătorii din Delfi şi, de oricare din ele ne vom folosi, va funcţiona cu curentul electric al municipalităţii. Alte nelămuriri?

Am aşteptat. Fiindcă ceilalţi tăceau, am vorbit eu.

— Două.

— Prima? întrebă profesorul.

— Ne-aţi explicat cum vom transporta pămîntul şi cum vom săpa tunelul. Foarte bine. Să presupunem că statuia se află de acum în casa maiorului. În aceeaşi clipă se va da alarma...

— Nu în aceeaşi clipă. În ziua următoare, sau mai precis, după două zile. Vom lua Conducătorul de cvadrigă într-o zi în care muzeul va fi închis.

— Cum?

— Aceasta lăsaţi-o în seama mea.

— Fie. După două zile poliţia, toată lumea, va fi în alertă. Cum vom putea ascunde o statuie de doi metri?

— De un metru şi optzeci.

— Mă rog: de un metru şi optzeci.

— Nu va fi nevoie s-o ascundem. Nu se va mai afla aici. Nici la Delfi, nici în Grecia.

— Adică?

Feuerbach surîse. Sub sprîncenele groase, ochii îi străluceau. Aveam impresia că ne dispreţuieşte pe toţi trei.

— Ştiţi cu cîte mile pe oră se deplasează iahtul doamnei... cum o cheamă? Al amantei prinţului, prietenul nostru?

— Italianul?

— Exact, italianul.

De aceea prinţul nu se afla aici. Rolul lui era să transporte statuia cu iahtul amantei. Şi poate că mai avea ceva de făcut după furt.

— Conducătorul de cvadrigă, ascuns într-o ladă, va fi transportat în aceeaşi noapte la iaht, care va porni îndată.

— Americana este şi ea amestecată?

— Nu e nevoie, răspunse Feuerbach. O femeie mai în vîrstă, îndrăgostită, e gata să creadă tot ce

i-ar spune frumosul ei amant. Și italienii se pricep să spună povești. Aceasta a fost prima dumneavoastră nelămurire?

— Da.

— Și a doua?

— Să admitem că lucrurile vor decurge așa cum spuneți. Ce vom face cu Conducătorul de cvadrigă? Toate polițiile, toți vameșii, toate serviciile arheologice ale lumii îl vor căuta. Repet. Ce vom face cu el?

— Dumneavoastră, nimic, răspunse calm profesorul. Veți primi aici suma convenită, de îndată ce statuia va fi încărcată în mașina care va urma s-o transporte în portul Itea. Ne vom despărți și nu ne vom mai întîlni niciodată.

— Și dumneavoastră?

— Interesul ce-mi arătați mă emoționează, zise Feuerbach și de data aceasta nu încercă să-și ascundă ironia. Eu mi-am aranjat situația. L-am și vîndut pe Conducătorul de cvadrigă!

— Cine este atît de . . .?

— Atît de bogat ca să-l poată plăti și atît de nebun ca să-l păstreze? Asta vreți să spuneți? În lume există averi imense și oameni care adoră obiectele de artă. Care sînt fericiți să se bucure de ele singuri, în taină, într-o încăpere subterană din palatul lor.

— Vă referiți la maniaci?

— Cuvintele nu au importanță. Altă nelămurire?

Mai erau destule, dar nu dintre acelea care pot fi exprimate fățiș.

— Și acum să trecem la partea practică, spuse profesorul.

Se-ntunecase. Maiorul aprinse luminile. Feuerbach

scoase din servietă o serie de fotografii şi le întinse pe masă.

— Să le studiem, ne îndemnă.

Toate erau fotografii ale muzeului. Intrarea, sălile şi, luat din cel puţin zece unghiuri, Conducătorul de cvadrigă.

— Pentru mine, fotografiatul a fost totdeauna o pasiune, murmură cu modestie profesorul.

Spuneam că am două nelămuriri. Aveam mai multe, dar nu intenţionam să-mi dezvălui toate gîndurile. Parcă profesorul Feuerbach, Siebelmann etc. îşi arătase toate cărţile? Maiorul cu casa lui, francezul cu aparatele sale şi eu nu puteam, fireşte, să ducem singuri la bun sfîrşit o asemenea lucrare. Trebuiau să existe şi alţi „colaboratori".

Ce era în realitate acest profesor şi pentru cine lucra? Ştia totul despre viaţa mea şi desigur că şi despre ceilalţi. Maiorul, Boulanger, italianul, eu, toate persoanele din „prima linie" nu trebuiau să fie răufăcători de profesie. Feuerbach îi „cumpărase" aşa cum făcuse cu mine. La Delfi avea nevoie de oameni fără cazier, care să nu fie în atenţia poliţiei locale sau a Interpolului. Însă, oricum, diabolicul profesor lucra pentru o organizaţie sau avea în spate o organizaţie. Cine se îngrijise să-mi reţină cameră la hotel, să-mi închirieze maşină, să procure bilete? Cine adunase date despre mine?

M-am întors la hotel pe la opt şi un sfert seara. Eva nu era în camera ei. Am întrebat la „recepţie".

— Domnişoara Sorensen a ieşit. A lăsat un bilet pentru dumneavoastră.

L-am luat. „Mă plictisesc singură. Mă duc să mă plimb“, scria.

— Cînd a plecat?

— Cam de o jumătate de oră.

Mi-am privit ceasul. Opt și douăzeci. Răbdarea suedezei mele se epuizase cu puțin înainte de terminarea faimoasei întruniri din casa maiorului. M-am instalat în salonul hotelului, am comandat un úzo și am așteptat-o. S-a întors după vreo oră și jumătate. Pe la zece.

— N-ai cinat? mă întrebă.

— Nu. Te așteptam.

Se apleca și mă sărută ușor, fără să se sinchisească de cei prezenți

— Unde ai fost?

— M-am plimbat.

Delfi nu prea oferă locuri ca să te plimbi de unul singur și, mai ales, noaptea.

— Unde?

— Încoace și încolo . . .

În purtarea ei exista ceva ce nu putea fi definit. Părea cam încurcată.

— Absența mea ți-a tăiat pofta de mîncare?

— Ar fi trebuit, dar nu s-a întîmplat așa.

— Atunci, de ce nu cinăm? Alege o masă. Mă întorc îndată.

Am privit-o în timp ce se îndrepta spre camera ei. Era veselă și vioaie, și totuși — oare greșisem? — cam artificială. „Consfătuirea“ noastră se terminase pe la opt. Cam atunci suedeza părăsise hotelul și revenise după două ore. Să fi organizat Feuerbach o a doua „consfătuire“ cu o altă echipă? Am ales o masă și am așteptat-o.

— Ei, ce aţi făcut cu el? mă întrebă cînd se întoarse.
— Cu profesorul?
— Da.
— Ne-a dat instrucţiuni.

Nu m-a întrebat ce fel de instrucţiuni. Îşi concentrase toată atenţia asupra listei de bucate. De fapt, nu-mi ascunsese că lucrează pentru profesorul Feuerbach. Şi parcă eu îi spusesem tot ce ştiam şi ce intenţionam să fac? Eva era corectă în ceea ce trebuia.

I-am surîs.

— Ce ai ales?

Începu să-şi înşire preferinţele. Se vede că plimbarea — sau altceva — îi făcuse poftă de mîncare.

— Ai să-ţi distrugi silueta, am necăjit-o.
— Sînt în vacanţă.
— În vacanţă?
— Să spunem că într-o combinaţie de muncă şi vacanţă.

N-am rezistat ispitei şi am întrebat-o:

— Eva, eu ce sînt? Muncă sau vacanţă?
— Tu eşti dulce, răspunse ea şi mă sărută.

10

Lenevisem destul. În dimineaţa următoare, la locuinţa maiorului Wanstell, începu lucrul. Muncitori care demolau, moloz, cărămizi şi altele de acestea. Englezul îşi reconstruia proprietatea. Ţinînd un pahar în mînă, îmbrăcat cu o cămaşă kaki şi cu un fular în jurul gîtului, supraveghea el însuşi lucrările.

Un proprietar amabil, care se interesează de toate amănuntele. Începusem să lucrez și eu. Firește, nu puteam folosi uneltele necesare, dar, atît cît era posibil, măsuram distanțele, făceam cît mai multe fotografii, luam notițe.

Dădeam fotografiile englezului ca să le developeze — așa mi se spusese — și nopțile, închis în camera mea, îmi întindeam pe masă schițele, făceam calcule și planuri. Eva avea motive să se plîngă, dar se arăta înțelegătoare.

La Politehnică eram considerat un geniu și poate că s-ar fi dovedit justețea acestei păreri, dacă nu ar fi existat în mine acel demon care distrugea totul în ultimul minut. Venea totdeauna clipa cînd făceam ceea ce nu trebuia. Și ai fi zis că aveam grijă să aleg de fiecare dată clipa cea mai nepotrivită. Toți spuneau că aș fi putut cîștiga mulți bani ca inginer. Mult mai mulți decît cîștigam trișînd la jocul de cărți. Însă eu trișam la cărți! Și nu era singura mîrșăvie sau prostie pe care o făceam. Pe scurt, nu am devenit ceea ce aș fi putut deveni sau — dacă ai fi auzit-o pe Aliki Lambrinou — devenisem exact contrariul! Oricum ar fi fost, în munca la care mă angajasem acum, mă descurcam de minune. Planurile tunelului erau aproape gata. Am făcut și cîteva verificări pe teren, ca să mă asigur de aplicarea în practică a ideilor mele. Desigur, mai rămîneau încă multe de făcut, săparea tunelului, dar eram optimist. Am găsit mijlocul de a-i comunica profesorului rezultatele muncii mele.

— Așadar putem începe? întrebă.

Se prefăcea că cercetează o icoană a preacuviosului Luca — o imitație ieftină — în magazinul „Delfi".

— Cînd doriți.

Un blond Herakles nordic, cu pantaloni de piele și picioarele goale, alegea niște coliere în apropierea noastră. În timp ce le încerca, îl atinse pe profesor și se grăbi să-i ceară scuze.

— Mîine noapte? șopti Feuerbach.

— V-am spus, sînt gata.

Îmi arătă copia icoanei bizantine la care se uita.

— Interesantă, nu?

Oare vorbea serios? Nu-și dădea seama că e un fleac?

— Oarecum.

Cu franceza lui greoaie se interesă cît costă și plăti. Colosul blond de lîngă noi tocmai își punea la gît colanul. Profesorul își luă rămas bun de la mine.

— La zece, da?

Se înclină ușor în direcția colosului, care-i întoarse salutul. Feuerbach ieși din magazin, foarte încîntat de achiziția lui „bizantină". Spusese că e profesor, dar în ce specialitate? Speram că nu în arheologie... Am căutat și eu un inel în stil arhaic, ca să-l dăruiesc Evei. Pe cînd plăteam, m-am adresat vînzătorului.

— Pentru că sînt grăbit, ați vrea să-mi faceți un serviciu?

— Dacă pot, cu plăcere.

Uriașul cel blond părăsi magazinul cu colanul petrecut în jurul gîtului său musculos.

— Cînd veți avea timp, aș dori să trimiteți o telegramă.

— Este foarte ușor.

Îmi dădu un carnet, pe care am scris textul telegramei. Conținea un singur cuvînt: „Începem". Pe

urmă am notat adresa. Am restituit carnetul împreună cu o bancnotă de o sută. Vînzătorul silabisi:

— Domnişoara Aliki Lam . . .?

— . . . Lambrinou, l-am lămurit eu. Vă mulţumesc foarte mult.

În magazin se aflau cîţiva turişti străini, cu totul necunoscuţi mie, dar pentru orice eventualitate, am avut grijă să vorbesc în şoaptă.

— Poftiţi restul, spuse amabilul tînăr.

I-am făcut semn să-l păstreze.

Am ajuns la locuinţa maiorului Wanstell la zece fix, cu planurile în servietă. Ceilalţi aşteptau în sufragerie. Acum nu mai aveau aerul vesel al unor prieteni care s-au adunat să bea ceva. Erau — eram ar trebui să spun — cu toţii serioşi. Am întins planurile pe masă şi le-am dat explicaţii.

— Nu-i o treabă uşoară.

Îşi dădeau seama că nu era, şi de data aceasta Feuerbach nu ne mai ţinu obişnuita sa prelegere plină de optimism.

— Cît timp credeţi că ne trebuie? mi se adresă el.

— Depinde de capacitatea noastră de săpare.

Locuinţa englezului avea aspectul unei „clădiri" aflate în reconstrucţie. Mobilele trase de la locul lor, curtea plină de grămezi de pămînt, pietre şi scule.

— Vom începe din pivniţă, zise Feuerbach.

Coborîrăm. Pivniţa se întindea sub toată casa. Am făcut calculele necesare.

— Aici, am spus, indicînd un anumit punct.

Atunci l-am observat pe omul care se ivise din umbră. Nu fusese cu noi în sufragerie. Probabil că ne aşteptase în pivniţă. Trupul lui uriaş îmi păru cu-

noscut. În cîteva secunde mi-am amintit. Era blondul Herakles, amator de colane arhaice. Am încercuit cu cretă locul de unde trebuia să începem. Herakles ridică tîrnăcopul. În fundul pivniței am zărit cîteva aparate. Boulanger le adusese pe cele trebuitoare. Colosul dădu prima lovitură. Parcă ne aflam la punerea pietrei de temelie. Pentru prima dată profesorul Feuerbach arătă că poate avea și el sentimente. Era emoționat. Firește, uriașul blond nu putea face totul singur. A trebuit să lucrăm și noi. Am părăsit locuința englezului în zori, puțin înainte de sosirea muncitorilor care reconstruiau casa. Însă în noaptea următoare, cînd am revenit la „munca" noastră, nu mai era nici o urmă din pămîntul scos. Feuerbach calculase bine: celelalte lucrări ale construcției „consumau" produsul eforturilor noastre nocturne.

Bineînțeles că acesta nu era decît începutul. Trebuia să săpăm un adevărat tunel. În plan fuseseră prevăzuți stîlpi de susținere și linii pentru transportarea statuii. (Doar nu era să cărăm Conducătorul de cvadrigă pe brațe!) Avea să fie nevoie și de alți oameni. Însă Feuerbach nu părea deloc neliniștit. Dimpotrivă, arăta foarte mulțumit de mersul lucrării. Probabil că se îngrijise de toate. Cel chinuit de neliniște eram eu. De *partea mea* lucrurile nu erau deloc clare. Ce clare? Nici măcar nu începuseră!

11

În zece zile treaba înaintase destul de mult și nu se ivise nici o piedică. Ideea lui Feuerbach cu reconstrucția casei maiorului se dovedise minunată.

Uneltele, camioanele cu pămînt, oamenii se duceau şi veneau fără să trezească vreo bănuială. În timpul zilei erau transportate cantităţile de pămînt scoase cu ocazia săpăturilor nocturne şi dacă cineva ar fi observat ceva, le-ar fi atribuit construcţiei. Nici chiar lucrătorii care refăceau clădirea nu şi-ar fi putut da seama de nimic. Profesorul aranjase ca ei să lucreze în două schimburi şi astfel fiecare echipă atribuia celeilalte ceea ce nu făcuse ea însăşi. Tot ce scoteam din pivniţa maiorului era folosit la noua construcţie. Da. Profesorul Feuerbach (sau Siebelmann, sau altfel) aranjase bine lucrurile.

Mă întrebam cine era acest om în realitate. Ne mărturisise că lucra pentru un misterios „amator de artă“. Însă cum „lucra“? Desigur că nu el adunase toate datele despre mine, despre viaţa Evei şi a celorlalţi. Nu era posibil ca un om să fi făcut toate acestea singur. Oare în spatele lui exista o organizaţie? Şi el era şeful acesteia, sau o simplă unealtă?

Şi ceilalţi? Ce rol jucau? Erau indivizi ca mine şi ca Eva pe care profesorul îi „pescuise“, sau ceva mai mult? Pe jigoloul italian nu îl vedeam şi de aceea nu-mi puteam forma o părere despre rolul lui, în afară de acela de a transporta statuia. Eva, cu aparatele ei fotografice, făcea încontinuu fotografii pentru agenţie. Nu Feuerbach era acela care o trimisese la Delfi ca să mă urmărească, şi nu părea să ne ajute în vreun fel la munca pe care o îndeplineam. Cel puţin pînă în prezent. Pentru ce se afla în Grecia? Oare ştia motivul şi mi-l ascundea sau urma să ia cunoştinţă de „misiunea“ ei numai în clipa pe care profesorul avea s-o considere potrivită? Trebuia să ştiu toate astea — şi nu numai din simplă curiozitate.

În aceste zece zile s-au creat între noi relaţii oarecum mai apropiate. Boulanger era dubios, afemeiat şi însetat de bani. Colosul blond mi se părea de nepătruns. Însă maiorul Wanstell era cel mai „vulnerabil“ şi cel mai uman. Ajunsesem să-l simpatizez.

Nu era o „maşină“. Poate că alcoolismul îl făcea să-şi arate uneori adevăratul eu. Şi ceea ce arăta te cucerea. Desigur că „viciul“ lui îl împinsese la acţiuni şi situaţii care nu făceau cinste numelui familiei sale, nici vechiului său titlu de nobleţe. Însă n-avea stofă de escroc. Era un aristocrat beţiv care rămăsese fără bani, care avea nevoie de bani ca să continue să trăiască aşa cum se obişnuise şi să-şi procure whiskyul care-i era necesar, dar nimic mai mult. Dintre toţi ceilalţi el era acela care-mi dădea mai mult impresia că aparţine categoriei mele. Cum îl „recrutase“ profesorul? Am hotărît că n-ar strica să am cu el o convorbire particulară.

Aşa ceva nu era uşor. Profesorul, deşi nu o arăta, ne supraveghea. Şi poate că nu numai profesorul. Nu deţineam nici o dovadă, dar aveam impresia unei prezenţe invizibile în jurul nostru. Desigur că existau la Delfi şi alţi oameni de-ai lui Feuerbach, care nu luau parte direct la „acţiune“, fiind destinaţi unei alte faze a acesteia. Însă, pe de altă parte, era posibil să mă înşel.

Abia în a paisprezecea zi am reuşit să mă întîlnesc în particular cu maiorul. Părăsisem locuinţa lui foarte tîrziu, aproape în zori. Muncisem intens toată noaptea şi eram cu toţii istoviţi. Ajungînd la hotel, am verificat dacă nu fusesem urmărit. N-am observat nimic suspect. M-am întors, şi după un ocol am revenit la locuinţa englezului. Din fericire, nu se culcase încă. L-am văzut în balcon. Găsisem un

pretext pentru întoarcerea mea inopinată: chipurile uitasem în casa lui bricheta mea de aur.

— Şi este o amintire, i-am spus.

S-a arătat gata să mă ajute s-o găsim.

— Nu v-aş fi deranjat, dar m-am temut că dimineaţa ar fi putut-o găsi lucrătorii . . .

— Nu mă deranjaţi deloc, mă întrerupse el.

Nu-i era somn şi părea trist. Poate pentru că profesorul nu admitea să se bea în timpul lucrului şi maiorul fusese silit să se abţină. Am coborît amîndoi în pivniţă. Am căutat puţin şi, pe urmă, aplecîndu-mă, am exclamat:

— Iat-o!

Avusesem grijă să ţin bricheta ascunsă în pumn.

— Mă bucur că aţi găsit-o. Suvenirul este . . . sentimental?

— De familie.

— Atunci are şi mai mare importanţă.

M-am prefăcut că voiam să plec şi a arătat clar că dorea să mai rămîn cu el.

— Să bem un păhărel . . .

Cerul se lumina spre răsărit. Soarele îşi vestea apropiata apariţie. I-am spus că era prea devreme ca să beau şi el nu a insistat. Ne-am aşezat în balcon, el cu nelipsitul lui pahar. Am avut grijă să stau în aşa fel, încît profesorul sau oamenii lui să nu mă poată vedea în cazul că ar fi supravegheat casa maiorului. Oare oboseala muncii nocturne sau proasta dispoziţie îl făceau să arate atît de îmbătrînit? Mustaţa lui colonială, de obicei dreaptă, era cam pleoştită.

— Credeţi că vom putea duce la capăt treaba aceasta? mă întrebă.

— Din partea mea, da.

— Nu este numai partea dumneavoastră.

— După cum am văzut, profesorul a studiat totul, pînă în cel mai mic amănunt.

— Da, spuse fără pic de entuziasm. Profesorul e grozav.

Desigur că nu era în apele lui. Şi, dintr-o dată, îmi puse întrebarea pe care de atîta timp doream să i-o pun eu, dar căutam modul cel mai potrivit.

— Îl cunoaşteţi de mult pe profesor?

Îmi dădea el însuşi apă la moară. M-am stăpînit să nu-mi arăt mulţumirea.

— De foarte puţină vreme. Într-o zi m-a vizitat la Paris. Pînă în acea clipă îmi era total necunoscut.

Trebuia să fiu atent. Două vorbe mai mult aveau să-l facă să se teamă. Două vorbe mai puţin l-ar fi făcut bănuitor faţă de mine. Nici unul din noi nu-şi dădea cărţile pe faţă. Nu ştiam ce reprezintă pentru profesor fiecare din noi. Observaţia lui cu privire la bricheta mea ca suvenir de familie, mă determină să-l întreb. Aşa, fără un interes deosebit, de parcă pur şi simplu voiam să întreţin conversaţia (sau să-i schimb cursul, nefiind prea dispus să dezvălui relaţiile mele cu profesorul; un zel exagerat din partea mea în această privinţă i-ar fi părut suspect):

— Aveţi familie?

— Am avut.

Da, era vulnerabil. Şi poate că nu acesta era punctul lui cel mai slab. Îşi goli paharul şi îl umplu din nou.

— Nu credeţi că beţi prea mult? i-am spus.

— Foarte mult, fu el de acord.

N-am spus că avea să-i facă rău, dar pomeni singur despre acest lucru.

— Deja, ficatul meu este atacat.

— Dar, atunci . . .

Făcu un gest care însemna: „nu are importanţă“ sau „mai bine aşa“. M-am întristat, dar în acelaşi timp m-am şi bucurat. Se afla într-o dispoziţie favorabilă mărturisirilor.

— Dumneavoastră? l-am întrebat.

Aduceam din nou vorba despre Feuerbach.

— Eu?

— Îl cunoaşteţi de mult pe profesor?

— Tot atît cît şi dumneavoastră. M-a vizitat şi pe mine, într-o zi. Pînă atunci îmi era şi mie necunoscut.

— Şi v-a propus să cumpăraţi o casă la Delfi?

Surîse.

— Nu. Casa din Delfi o aveam. Şi cred că tocmai de aceea m-a vizitat. Pentru că aveam casa de la Delfi. Nu mi se pare că contribui cu altceva la „afacerea“ comună.

— Mai sînt şi cunoştinţele pe care le aveţi în privinţa explozibilelor.

— Şi asta, admise el cu indiferenţă. Nu vreţi puţin whisky?

— Nu beau dimineaţa.

— A, da. Mi-aţi spus.

Îşi umplu din nou paharul pe care-l golise.

— Cîndva, la vîrsta dumneavoastră, nici eu nu beam, dar în armată . . .

— Aţi servit mult timp în armată?

Zîmbi cu amărăciune.

— Aţi avea dreptate să nu mă credeţi, dar sînt într-adevăr maior. Militar de carieră.

— Se vede de la zece poşte.

— În familia mea toţi au fost militari.

„Acesta este al doilea punct vulnerabil“, m-am gîndit.

— Însă v-ați retras cam de timpuriu.

— „M-am retras“ nu este expresia exactă.

Prin urmare fusese dat afară. Aveam în fața mea un om care nu era răufăcător de meserie, pe care-l chinuia ceva în legătură cu situația lui familială și care suferea că fusese dat afară din armată.

Încet-încet, stînd de vorbă împreună, am aflat ce se întîmplase cu el. În armată se obișnuise să bea. Făcuse ceva, nu mi-a explicat ce, și l-au dat afară. Soția îl părăsise. Fără să-mi fi vorbit deschis, am tras concluzia că, plecînd, luase cu ea și copiii. Maiorul decăzu tot mai rău. Avea nevoie de bani pentru familie, pentru el, pentru whisky.

— Am ales cel mai nepotrivit mod de a-mi face rost de bani. Și tocmai atunci a apărut profesorul. Cînd ajunsesem într-o situație fără ieșire.

N-am insistat să aflu amănunte, însă-mi puteam închipui cum se petrecuseră lucrurile. O delapidare, pe care dolarii lui Feuerbach au acoperit-o la momentul oportun. În felul acesta, maiorul nu mai ajunsese în fața tribunalului. Profesorul nu folosea oameni cu cazier judiciar.

— Cam la fel s-a întîmplat și cu mine, am spus.

— Dumneavoastră sînteți tînăr. O puteți lua de la capăt. Ceea ce regret, însă, este că după ce vom termina, voi fi silit să părăsesc Grecia, fără speranța de a mai putea reveni vreodată. Am îndrăgit această țară și oamenii ei.

Cînd am ajuns la hotel, soarele răsărise. Eram mulțumit de convorbirea avută: în privința maiorului nu mă înșelasem.

12

Eva fu aceea care-mi atrase atenția.

— Am impresia că individul ăsta ne urmărește.

Ne făceam obișnuita plimbare de după-amiază. M-am oprit, chipurile ca să-mi aprind țigara, și l-am văzut pe omul despre care îmi pomenise Eva. Era, desigur, american. Înalt, cu părul tăiat scurt, cu un impecabil costum de mohair. Tipul directorului de întreprindere sau instituție, care a făcut studii înalte în colegii scumpe, și era snob în felul american, unul dintre aceia pe care compatrioții lui îl numesc „Charley din Princetown".

— Ești sigură?

— Acum e sigur că ne urmărește pe noi. Ieri l-am văzut lîngă locuința maiorului. O privea de parcă voia să o cumpere. Atunci nu am dat importanță faptului, însă de data asta . . .

— Poate e unul din „ochii" lui Feuerbach.

Eva ezită înainte de a răspunde.

— Nu este.

— Cum poți fi atît de sigură?

— Și Feuerbach s-a neliniștit din cauza lui.

Nu am întrebat-o cum de aflase acest lucru. Totdeauna aveam bănuiala că „iubita mea" are întîlniri secrete cu profesorul. Însă m-am hotărît să-i vorbesc eu însumi lui Feuerbach seara, cînd ne-am adunat în pivnița maiorului. I-am spus fără ca ceilalți să ne audă:

— Este pe aci un american care se interesează de noi.

M-a întrebat de unde știam și i-am explicat.

— Este omul dumneavoastră? am insistat.

— Nu.
— Atunci?
— Vom afla ce doreşte acest domn. Lăsaţi pe mine.

Ne-am continuat munca şi nu am mai discutat despre omul pe care în sinea mea îl numeam „Charley". Însă în zilele următoare l-am văzut de mai multe ori învîrtindu-se prin preajma noastră.

Zilele care au urmat mi s-au părut destul de plicticoase. Continuam să săpăm ca nişte cîrtiţe, îmi făceam calculele, lucrătorii continuau reconstrucţia casei maiorului într-un ritm lent şi toate căpătaseră un aer rutinier. Nu ne mai chinuia neliniştea. Toate mergeau atît de bine! Profesorul mă întrebă:
— Cînd credeţi că vom termina?
— Cînd trebuie?
— La cincisprezece august.
— Putem termina şi mai curînd.
— Nu e nevoie mai curînd.

Nu mi-a explicat de ce şi eu nu i-am cerut s-o facă. Între timp rămăsesem singur. Eva plecase din Delfi. Fără să-mi dea amănunte. S-a mărginit să-mi spună că îndeplinea un ordin.
— Şi unde te duci?
— Mai întîi la Atena.
— Şi pe urmă?

Îmi spuse că nu cunoştea urmarea. La Atena avea să afle ce trebuia să facă în continuare. Poate că minţea, poate că spunea adevărul.
— Dar de întors te întorci?
— Desigur.
— Face şi asta parte din ordin?

Mă sărută.

— Firește.

Am rămas singur. Bineînțeles, nu aş fi putut afirma că eram îndrăgostit de frumoasa mea suedeză, însă Eva era o prietenă agreabilă. Și nu aveam dreptul să-i cer mai mult decît îmi dădea.

Pe măsură ce treceau zilele, mă ataşam tot mai mult de maiorul Wanstell. Englezul își dezvăluia încet-încet adevăratul eu. Sub aerul lui flegmatic ascundea mult sentimentalism și, uneori, observam în felul lui de a fi o nostalgie îndurerată pentru ceva care pierise iremediabil. Era foarte cult și ştia pe dinafară multe versuri din operele lui Shakespeare. Și cred că începuse să mă simpatizeze.

— De ce nu încercaţi să scăpaţi din acest cuib de viespi? îmi spuse într-o zi.

— Dar dumneavoastră?

— Pentru mine este prea tîrziu. Dumneavoastră sînteţi tînăr, aveţi talent, vă puteţi reface viaţa.

— Am nevoie de bani.

Nu a mai insistat. Profesorul observă relaţiile noastre oarecum deosebite și se arătă nemulţumit.

— Văd că aţi devenit prieten cu englezul, îmi spuse.

— E rău?

— Primejdios. Să vă feriţi de beţivanul ăsta. Să nu aveţi încredere în el.

— Este suspect?

— Ceva mai rău. Alcoolic. Nu se poate controla.

Știam prea bine că nu acest lucru îl neliniștea pe profesor. Nu voia să se creeze între oamenii lui nici o relaţie pe care să n-o aibă sub controlul său. Eram

nişte pioni, pe care numai el se socotea îndreptăţit să-i manevreze.

— Viaţa mea aici a devenit plicticoasă, i-am zis.

— N-am venit la Delfi ca să ne distrăm. Mai tîrziu veţi avea destul timp pentru distracţii.

Cu toate acestea am continuat să întreţin relaţii prieteneşti cu maiorul. Cînd nu aveam de lucru, stăteam cu el în balconul casei sau ne plimbam împreună prin împrejurimi. Făcuse parte din Inteligence Service şi călătorise în toată lumea. I-am vorbit despre omul pe care-l poreclisem „Charley". Îl observase şi el.

— Vorbiţi despre americanul cu păr scurt?

— Da. Mi se pare că ne urmăreşte.

— Desigur că ne urmăreşte.

— Nu este omul profesorului.

— De unde ştiţi?

— Mi-a mărturisit-o el însuşi.

Englezul surîse.

— Şi îl credeţi?

— În această împrejurare, da. Credeţi că tipul este poliţist?

Mă privi cu aerul unui om cu multă experienţă, care aude un tînăr pe care-l simpatizează spunînd prostii.

— Poliţist grec? mă întrebă.

— Fireşte că nu. Presupun că aparţine unei poliţii străine.

— Care se interesează de antichităţile din Delfi?

— Sau de profesor sau de vreunul din noi!

— Nu. Nu, rosti el cu certitudine. Am cunoscut destui dintre aceşti domni. Americanul nu face parte din categoria lor.

— Şi totuşi, aţi spus chiar dumneavoastră că ne urmăreşte!

— Da.

— Dar dacă nu este poliţist, om al serviciilor secrete sau „ochi“ al profesorului Siebelmann, atunci ce este?

— Poate reprezentantul „clientului“ nostru.

Nu mă gîndisem la acest lucru.

— Reprezentant . . .

— Al „clientului“ nostru. Profesorul lucrează în contul sau la cererea unui „iubitor de artă“. Nu aşa ne-a spus?

— Cam aşa.

— Poate că acest „iubitor de artă“ vrea să ştie cum merge „treaba“ pe care a finanţat-o. Se vede că profesorul nostru nu-i inspiră prea mare încredere.

Era un punct de vedere.

M-am gîndit însă că mai putea exista unul: ca şefii profesorului să-l fi trimis pe american ca să-l urmărească chiar pe el.

La scurt timp după voiajul Evei am mai avut o plecare. Prinţul, americana lui şi iahtul lor au părăsit portul Itea. Maiorul observă:

— Noi săpăm şi domnul jigolo se plimbă . . .

I-am vorbit profesorului despre această plecare, însă el nu s-a arătat neliniştit.

— Italianul va fi aici la momentul potrivit. Nu asta mă preocupă.

Observasem că, într-adevăr, îl preocupa ceva.

— Atunci, ce?

— Beţivanul acesta de Wanstell.

— Ce a făcut?
— În ultimul timp şi-a creat nişte relaţii inutile.
— Adică?
Îmi spuse că maiorul făcuse cunoştinţă cu o grecoaică, o sculptoriţă care închiriase o casă lîngă muzeu. Şi o vizita.
— O idilă greco-engleză?
Feuerbach nu-mi aprecie „gluma".
— Nu e vorba de idilă. Alcoolul nu-i lasă timp pentru amoruri, dar beţivul ăsta ar putea pălăvrăgi. Sînteţi singurul dintre noi în care are încredere. Vă consideră prieten. Vreau . . .
Voia să-l urmăresc şi să-l controlez pe englez. Nu avea nici o încredere în el.
— Atunci, de ce l-aţi amestecat în „afacere"?
— N-am reuşit să găsesc pe altcineva, răspunse îmbufnat. Să-mi comunicaţi cu regularitate ce face.
Acest ton poruncitor îmi displăcu, dar, la urma urmei, mă plătea. Într-un fel, eram angajatul lui.
— În regulă, am spus.
De fapt, această nouă „misiune" îmi dădea mai multe prilejuri să mă aflu în tovărăşia maiorului, lucru care îmi plăcea.
Mă gîndeam cum să-l „descos" pe Wanstell despre noua lui cunoştinţă, dar n-a fost nevoie. La prima noastră întîlnire mi-a vorbit chiar el despre acest subiect. Îmi spuse că făcuse o cunoştinţă interesantă, şi era sigur că avea să-mi placă.
Am îndrăznit să observ:
— Oare cunoştinţele nu sînt primejdioase? Sau, cel puţin, aşa ar gîndi profesorul.
— Sînt folositoare, necesare. Vom rămîne la Delfi luni de zile. Am trezi bănuieli, dacă nu am stabili relaţii cu nimeni. Ar fi nefiresc.

Am surîs. Desigur că el nu la folos se gîndea.

— Şi, oricum, ar fi plictisitor, se grăbi maiorul să completeze.

Îşi dădea seama că nu aveam să cred că noua lui cunoştinţă fusese făcută numai pentru acoperire.

— Aţi vrea s-o cunoaşteţi?

De ce nu? La urma urmelor, Feuerbach îmi ceruse să urmăresc toate mişcările maiorului.

— Dacă doriţi . . .

— M-a invitat la ea, la o cafea.

L-am însoţit. Era o casă cu etaj, în stil ţărănesc. Tot parterul era ocupat de o magazie (sau staul) care stătea încuiată. O scară interioară conducea la primul etaj şi la un balcon spaţios. Pe balcon ne aştepta noua cunoştinţă a maiorului. Şi aceasta nu era alta decît vechea mea prietenă Aliki Lambrinou.

— V-am adus un prieten de-al meu, îi spuse englezul.

Aliki surîse.

— Domnul Stefanou, mă prezentă maiorul.

Aliki îmi dădu mîna şi zise:

— Încîntată.

Exact aşa cum s-ar fi purtat dacă am fi făcut cunoştinţă pentru prima oară.

13

Noaptea, în timpul lucrului, Feuerbach găsi o ocazie ca să-mi vorbească între patru ochi.

— Cine este această nouă cunoştinţă a lui Wanstell?

Nu-i spusesem că o vizitasem, dar era la curent. Îmi ceruse să-l urmăresc pe maior, însă se vede că şi pe mine mă pusese sub urmărire. Oare cu ajutorul cui?

— Am cunoscut-o, i-am comunicat.

Nu întrebă cînd şi cum.

— Cine este?

— O sculptoriţă grecoaică.

— Şi ce spunea beţivul ăsta?

— Vorbea despre Shakespeare şi despre frumuseţea greacă.

— Tu — furia îl făcea să abandoneze pluralul — o cunoşti pe femeia asta?

Am ezitat o fracţiune de secundă înainte de a-i răspunde.

— Nu. Astăzi am văzut-o pentru prima dată.

Mă străduiam să par cît mai calm. Urmăream cu atenţie chipul profesorului. Ştia atîtea despre mine şi despre viaţa mea anterioară. Dacă aflase şi despre vechea mea prietenie cu Aliki Lambrinou? Însă expresia chipului său nu se schimbă. Se mulţumi să spună:

— Să-l supraveghezi pe maior.

Ne-am apucat din nou de lucru şi-n noaptea aceea am muncit mai mult ca oricînd. Dimineaţa profesorul ne comunică:

— Vom face o pauză . . .

Şi cum ne uitam miraţi la el, completă:

— . . . de cîteva zile.

Ne spuse că muncisem destul, că aveam nevoie de puţină odihnă, dar, fireşte, nu l-am crezut. Nu era omul care să se sinchisească de oboseala noastră. Oare aştepta ceva (poate întoarcerea Evei), un nou

ordin, sau se ivise vreo primejdie? Cînd am reuşit să rămîn singur cu el l-am întrebat:

— De ce întrerupem săpatul tunelului?

— Avem destul timp la dispoziţie, îmi răspunse. Nu vom termina la cincisprezece august?

— Chiar mai repede.

— Nu vreau mai repede!

— De ce trebuie să se întîmple neapărat în acea zi?

Cineva se apropie de noi, împiedicîndu-l să răspundă, dacă, într-adevăr, avea de gînd să-mi dea un răspuns . . .

Mărturisesc că acea muncă nocturnă mă istovise, şi eram sigur că şi ceilalţi se simţeau la fel de istoviţi. Pauza mă bucură, deşi nu ştiam de ce o făceam. Însă după două zile mi-am dat seama că greşisem: fără Eva, Delfi mi se părea şi mai plicticos. Munca nocturnă constituia o ieşire. Pentru mine timpul începu să se scurgă deosebit de încet şi descopeream că nu am nici un chef să admir natura, mai ales în astfel de împrejurări.

„Charley din Princetown" se învîrtea prin Delfi, ignorîndu-ne — cel puţin aşa se străduia să arate. Ceilalţi făceau eforturi ca prezenţa lor să nu fie prea remarcată. Englezul meu bea mai mult ca oricînd. Ceasurile pe meleagurile lui Apollon treceau greu. Numai profesorul părea mulţumit. Se împrietenise la toartă cu fata bătrînă, englezoaica, pe care o cunoscuse la muzeu, atunci cînd făcusem prima noastră vizită, şi ei doi deveniră centrul unui mic grup de străini mai în vîrstă. Era clar că profesorul îi uluise cu cunoştinţele lui istorico-arheologice.

În acele zile, cînd stăteam fără să lucrăm, prietenia dintre mine și Wanstell deveni mai strînsă. Odată ce Eva era plecată, îmi petreceam aproape fiecare după-amiază pe balconul lui. Englezul știa să vorbească, și eu se vede că știam să ascult. Avusese o viață destul de zbuciumată și se pricepea să povestească lucruri interesante. Îmi părea rău că bea atît de mult.

— Vă sinucideți! i-am spus într-o zi.

Surîse într-un mod de nedescris.

— Nu poți ucide un mort.

— Dar, dacă veți continua astfel, veți muri.

— Acest lucru s-a întîmplat de mult, zise, umplîndu-și din nou paharul.

Nu semănam în nimic, însă dintre toți ceilalți simțeam că numai cu el aveam ceva comun.

— Viața dumneavoastră nu vă interesează?

— Nu.

— Atunci ... ?

Înțelese la ce mă refeream.

— Atunci de ce m-am amestecat în „afacerea" asta? Pentru bani.

Am rămas tăcut, însă se vede că privirea mea i-a mărturisit ce gîndeam. Un om căruia nu-i pasă de propria lui viață, cum se poate interesa de bani?

— Nu pentru mine, răspunse la întrebarea mea mută.

Știam că se încurcase într-o deturnare de fonduri și că avea copii. Unul dintre aceste motive era cauza participării lui la ceea ce numeam, mai în glumă, mai în serios, „acțiunea Conducătorul de cvadrigă"? Mă împiedică să-i pun noua mea întrebare, întrebîndu-mă la rîndul său:

— De ce vă găsește atît de antipatic?

— Cine?
— Drăgălaşa dumneavoastră compatrioată. Domnişoara Aliki Lambrinou.
— Mă găseşte antipatic?
— Aşa m-a lăsat să înţeleg.
— Nu are nici un motiv. Nu o cunosc. Vă întîlniţi cu ea?
— Uneori. Este o fată interesantă. Şi, dealtfel, aici la Delfi nu prea ai ce face, încheie el, golindu-şi paharul.

Constatam că, cu cît creştea simpatia mea pentru maiorul Wanstell, cu atît creştea antipatia profesorului faţă de el. Cu ocazia unei întîlniri „întîmplătoare“ în apropierea hotelului meu, îmi spusese:
— Beţivanul acesta ne va provoca încurcături.
— Nu cred. Bea mult, însă nu-şi pierde stăpînirea de sine. Şi, în definitiv, ştiaţi de la început că bea. Sau nu ştiaţi?
Fireşte că fusese la curent şi tocmai această slăbiciune a lui îl determinase să-l aleagă.
— Nu e vorba despre asta, zise gînditor.
— Dar despre ce anume?
— S-a schimbat, exclamă el, fără să-şi ascundă nemulţumirea. Nu mai arată entuziasmul de la început faţă de „afacerea“ noastră comună.
N-am rezistat ispitei de a-i spune:
— Cred că niciodată nu a arătat un entuziasm deosebit.
— Însă era corect.
— Acum nu este?
În loc de răspuns, se interesă:
— Cu grecoaica aceea se mai întîlneşte?

Îmi ceruse să urmăresc relațiile lui Wanstell cu Aliki, însă eram sigur că le urmărea el însuși, prin alți acoliți de ai lui.

— Din cînd în cînd, i-am răspuns.

Tăcu o vreme, de parcă îl preocupa ceva.

— Mă gîndesc dacă n-ar fi mai bine să scăpăm de el.

M-am înfiorat, dar am reușit să mă stăpînesc.

— După cîte știu, avem nevoie de locuința lui.

— Există modalitatea ca s-o păstrăm. Vom răspîndi zvonul că maiorul a plecat în voiaj și...

Vorbea de parcă se adresa sieși. Oare în acea clipă studia noul său plan? Nu era genul de om care improvizează. Se gîndise dinainte la toate acestea. Pur și simplu voia să-mi cunoască reacția. Am simțit o neplăcută strîngere de inimă.

— Cînd spuneți „voiaj", vă referiți la...

— Mă refer la faptul că nu trebuie să lăsăm un cretin alcoolic să ne distrugă o treabă atît de serioasă.

Cum de reușeam să par atît de calm?

— Credeți că trebuie folosit orice mijloc? l-am întrebat.

— Da.

— Chiar și moartea?

Îmi răspunse liniștit.

— Dacă este necesar.

— Nu!

Am rostit acest cuvînt cu mai multă tărie decît voiam. De sub sprîncenele groase, ochii profesorului Feuerbach mă priviră cu asprime.

— Nu! am repetat cu hotărîre. Mi-ați propus o „afacere" și am acceptat-o. Sînt nemernic, escroc, dar nu asasin. Am acceptat să mă amestec într-un furt. Numai în acesta. Înțelegeți? *Numai în acesta!*

Mă asculta fără să scoată un cuvînt.

— *Numai*, am repetat. Vom ieşi cu *toţii* vii din această „afacere". Dacă maiorul va păţi ceva, dacă va pieri într-un „accident", părăsesc totul. Și nu numai atît, ci voi împiedica și „acţiunea".

— Cum?

— Cu orice mijloc.

Am accentuat cu deosebită emfază ultimele mele cuvinte. Am zărit ura în privirea întunecată a profesorului. Apoi, un surîs blînd îi destinse trăsăturile. Omul acesta își schimba expresia feţei într-un mod uimitor. Redevenise bunul profesor.

— V-am formulat doar un gînd al meu, rosti el.

— Pe care-l resping.

— În regulă. Nu e cazul să vă supăraţi. Nu fac nimic fără să mă sfătuiesc cu colaboratorii mei și dumneavoastră sînteţi principalul meu colaborator. Vi-l încredinţez pe maior. Să nu-l scăpaţi din ochi.

Pe stradă se ivi englezoaica și bătrîioarele ei prietene.

— Grupul meu! îmi zise Feuerbach. Îmi permiteţi?

Se duse în întîmpinarea lor, avînd aerul celui mai inofensiv turist. Îl priveam, cuprins de tulburare. Mă arătasem totdeauna ușuratic și de data aceasta mai mult ca oricînd. Crezusem că mă amestecam într-o aventură mai mult distractivă decît primejdioasă. Însă acum îmi dădeam seama de proporţiile sale reale. Nu era o aventură distractivă, un „truc" inteligent. Nu. Feuerbach și cei care se aflau în spatele lui n-ar fi ezitat să comită o crimă . . .

Mi-am aprins o ţigară; îmi tremurau mîinile.

Reușisem să-l înspăimînt pe profesor? O speram. Era inteligent și trebuie să-și fi dat seama că nu

glumeam cînd spuneam că voi zădărnici „acțiunea" prin orice mijloc, în cazul că maiorul ar păţi ceva. Cu toate acestea i-am spus lui Wanstell:

— Ar fi bine să nu locuiţi singur.

— Adică?

— Grecia e o ţară liniştită, însă nu este populată numai cu îngeri. Există și aici oameni imbecili sau primejdioși. Evitaţi să vă plimbaţi de unul singur prin împrejurimi.

Surîse.

— Nu trăim pe vremea banditilor care se autointitulau „regii munților"!

— Firește . . .

I-am explicat că, deși nu trăim în acea epocă, totuși se putea foarte bine să existe vreun cretin de ţăran care să-și închipuie că fiecare englez este un lord plin de lire.

— Ţăranii greci sînt cei mai de treabă oameni din lume. Uitaţi că i-am cunoscut îndeaproape?

Se referea la perioada Ocupaţiei.

— Sînt însă și unele excepţii. Și, la urma urmelor, pe aici circulă mii de străini. Printre ei ar putea . . .

Mă întrerupse.

— Nu vă temeţi de ţăranii greci și de străini. De ce nu sînteţi sincer? Credeţi că profesorul a început să se sature de mine?

— Pentru numele lui Dumnezeu! . . .

Mă întrerupse iar.

— Nu știţi să minţiţi. De asta vă temeţi?

În general, mă pricepeam să mint, dar de data aceasta se vede că n-am reușit.

— Vă dau cuvîntul meu că nu.

— În regulă. Vă cred.

Îmi dădeam seama că de fapt nu mă credea.

— Oricum, voi căuta să mă arăt prevăzător. Bem ceva?

Se duse să mai aducă un pahar. Al lui îl urma, așa cum cîinele își urmează stăpînul. Se-ntoarse curînd și-n timp ce îmi umplea paharul spuse:

— Pe vremea Ocupației, aici, în regiunea muntelui Parnas, aveam un prieten grec, de vîrsta dumneavoastră. Într-o noapte, cînd am căzut într-o ambuscadă, și-a jertfit viața ca să o salveze pe a mea. Cred că e cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată.

Își goli paharul.

— Pînă acum nu mă gîndisem, însă acum, privindu-vă, îmi dau seama că îi semănați.

Își umplu din nou paharul.

— Nu vă îngrijorați pentru mine. Știu să mă apăr de țăranii greci răi, dacă există, de criminalii străini sau de scumpul nostru profesor. Oricum, vă mulțumesc.

14

„Odihna“ pe care ne-o acordase profesorul ținu două săptămîni. În aceste zile nu s-a întîmplat nimic deosebit, în afară de faptul că o dată l-am surprins pe Feuerbach discutînd în taină cu „Charley de la Princetown“. După aceea, americanul nu mai arătă interes pentru antichitățile și peisajul din Delfi. Părăsi localitatea cu un „Cadillac“ cu număr de New York.

— Ați ajuns la o înțelegere cu americanul? l-am întrebat cu prima ocazie.

— De unde știți?
— V-am văzut discutînd împreună.
N-aș fi putut spune că surîsul lui era prietenos.
— Totdeauna v-am socotit ca pe cel mai inteligent dintre colaboratorii mei. Da, ne-am înțeles.
— Ce voia?
— Era reprezentantul „patronului“ nostru.
— A, al „iubitorului de opere de artă“?
— Da. Voia să se convingă că nu-l păcălim.
— Și s-a convins?
— Presupun. Dar să lăsăm asta. „Treaba“ ...
Îmi spuse că aveam să acționăm în noaptea de paisprezece august.
— În ziua de cincisprezece august, muzeul va fi închis. Și avem nevoie de cel puțin douăzeci și patru de ore din clipa cînd vom prelua „marfa“, pînă în clipa cînd „dispariția“ ei va fi observată.
Deci urma să acționăm în noaptea de paisprezece. Muzeul avea să se redeschidă în dimineața de șaisprezece. Timp de treizeci și șase de ore furtul nu avea să fie observat. În acest răstimp avea să se efectueze transportul — desigur pe iahtul americanei — și nava avea să poată părăsi în liniște apele grecești.
— Există o singură piedică, spuse Feuerbach. Paznicul.
— Adică?
— Noaptea, sau atunci cînd muzeul este închis, în muzeu se află un paznic.
— Și atunci?
— Îl vom face inofensiv.
— Cum?
— Cu orice mijloc.

Din împrejurarea cu maiorul știam că sînt capabili de orice.

— Dumneavoastră veți pleca, dar eu sînt grec, i-am spus. Iau parte la un furt. Nu la altceva. Cît despre paznic, există alte mijloace.

— Care?

— Am printre paznici un vechi cunoscut. Cu o sumă mare de bani îl putem atrage de partea noastră.

I-am explicat în ce consta planul meu — în realitate nu cunoșteam nici un paznic — am făcut eforturi serioase și pînă la urmă l-am convins sau credeam că l-am convins.

— Am să-l aduc la dumneavoastră să-i vorbiți personal.

— La început nu-i vom dezvălui decît ceea ce este neprimejdios. Mai tîrziu, vom vedea.

Acceptă. (Sau se prefăcea că acceptă?)

— În regulă, zise.

Aveam nevoie de acel paznic. Era necesar în planurile lui Feuerbach, dar și-n acela pe care el nu-l cunoștea încă. Am încercat să găsesc printre angajații muzeului pe cel care mi-ar fi putut fi de folos. Cum nu cunoșteam pe nici unul dintre ei, lucrul se dovedi foarte anevoios. M-am dus de mai multe ori la muzeu, am început să frecventez cafeneaua unde-și luau cafeaua paznicii atunci cînd nu erau de serviciu și, în cele din urmă, mi s-a părut că găsisem omul potrivit. Ca să fiu mai precis, nu găsisem un paznic, ci pe fiul acestuia. Se numea Nikos Dimadis, era student, băiat frumos și, aș putea spune, alintat. Făcea cu succes pe „amorezul“ pe lîngă turistele străine, se îmbrăca țipător și cheltuia mai mult decît

îi permitea salariul tatălui său. Pe scurt, era un tînăr care adora banii și avea mare nevoie de ei. Nu mi-a fost greu să-i devin prieten. Visa o viață „internațională" și l-am impresionat povestindu-i aventurile mele (unele reale, altele închipuite) prin capitalele europene. Pînă la urmă m-a invitat la el acasă, și astfel l-am cunoscut pe tatăl lui. Dimadis-senior era un om căruia îi plăcea vinul bun și vorbăria. Stătuse o lună în America și socotea acea perioadă ca pe o „culme" a vieții sale. Se spune că fiecare om are o slăbiciune. Visul acestui om de la munte era... o insulă! Visa să-și petreacă ultimii ani ai vieții într-o căsuță albă, pe malul mării, pescuind. Avea să fie omul care-mi trebuia, experimentat, destul de viclean, umblat, dacă nu cumva avea „defectul" de a fi cinstit.

Cînd fiul lui a plecat într-o călătorie, m-am dus din nou la el. L-am invitat într-o tavernă sărăcăcioasă și, bîndu-ne vinul, am discutat despre America, despre insule și despre pescuit. Îmi mărturisi oful său.

— Blestemații ăștia de bani...

Îl socotea pe fiul lui un geniu — poate că era — și ar fi vrut să-l vadă continuîndu-și studiile în străinătate.

— Acolo se învață carte, nu glumă.

Însă știa că nu exista nici o speranță ca să-și îndeplinească dorința.

— Așa ceva nu se va întîmpla niciodată, murmură el ca pentru sine.

— Nu se știe, am spus.

Am rostit cuvintele cu indiferență, însă paznicul era inteligent și nu lăsă să-i scape ocazia.

— Cunoaşteţi vreun mijloc ca să-mi realizez visul?

Era prea devreme ca să-mi arăt toate atuurile.

— Poate că voi găsi unul. Mai vorbim noi.

La următoarea întîlnire, deşi aştepta să „vorbim", nu am pomenit nimic despre acest subiect. La fel şi în cealaltă. Lăsam fructul să se coacă. La cea de a patra întîlnire, după ce am golit cîteva pahare de reţina*, nu se mai putu stăpîni:

— Deunăzi, parcă mi-ai spus ceva.

Trecusem la singular.

— Ce anume?

Surîse. Ochii îi sclipiră pe chipul negricios şi brăzdat de riduri.

— Eşti deştept, dar nici eu nu sînt prost. Ştii tu ce. N-ai vorbit aşa, la întîmplare. Cum pot face rost de banii aceia, pentru studiile băiatului?

Sosise momentul.

— Pentru studii, pentru insulă şi pentru pescuit, am spus.

— Cuum?

— Pot să am încredere în tine?

Fireşte, nu era vorba de încredere, ci de o justă apreciere a situaţiei. Amicul meu dorea tare mult aceşti bani.

— Sîntem prieteni, replică el.

— Pun la cale ceva, i-am zis, şi am nevoie de ajutorul tău.

Rămase tăcut, în aşteptare.

— O treabă serioasă.

— Şi . . . primejdioasă?

— Aşa cum am aranjat lucrurile, nu.

---

* Vin parfumat cu răşină de pin, specific Greciei (N. trad.)

— Ascult.
Am ezitat. Oare trebuia să-i spun totul?
— Iată. Există cineva care vrea să obţină un obiect din muzeul unde lucrezi.
— Ce?
— Conducătorul de cvadrigă.
Se uită la mine, de parcă avea în faţa lui un nebun. Apoi izbucni în rîs.
— Probabil că glumeşti.
— Vorbesc foarte serios.
— Se gîndeşte, într-adevăr, să fure statuia aceea?
— Da.
— E nebun de legat.
— Nu chiar aşa.
Rîse iar.
— Şi vrei s-o fur pentru el?
— Nu.
— Atunci?
— Vreau să dai o mînă de ajutor.
— Acelui domn?
— Nu. Mie.
— Cum?
I-am explicat.

În aceeaşi zi i-am comunicat profesorului plăcutele noutăţi. Le primi cu vădită neîncredere.
— Sper că nu i-ai dezvăluit decît ceea ce era necesar, zise.
— Fireşte.
— I-ai vorbit despre mine şi despre ceilalţi?
— Nu.
— Despre tunel?

— Nu. I-am adus la cunoştinţă numai ceea ce era absolut necesar, ceea ce m-aţi sfătuit dumneavoastră să-i spun.

— Şi a acceptat să ne ajute?

— Are mare nevoie de bani.

— Ai încredere în el?

N-ar fi fost înţelept să mă arăt prea entuziasmat.

— Cred că trebuie să am încredere.

Ştiam că profesorul nu avea încredere în nimeni.

— Vă asigur că-l cunosc pe acest om. Bineînţeles, nu pot fi sută la sută sigur, însă ce ar cîştiga dacă ne-ar trăda? Şi, dealtfel, ce ar putea trăda? Că un domn i-a propus să fure Conducătorul de cvadrigă? Ar rîde toţi de el.

— Nu-i vei da amănunte decît atunci cînd va sosi momentul. Şi numai cele trebuitoare.

— E de la sine înţeles.

— Şi să nu-l pierzi din ochi.

Nu-mi puteam da seama dacă era mulţumit sau nu. Îmi ceruse un paznic şi i-l adusesem. Oare făcuse unele presupuneri? Nu aveam nici un motiv să cred aşa ceva. Oricum, munceam cu mare elan. Acum îi venise rîndul şi domnului Boulanger şi aparatelor sale. Tunelul progresase destul de mult. Semăna cu o galerie de mină. Într-o seară, după plecarea adevăraţilor muncitori, sosi un camion la volanul căruia se afla un individ pe care nu-l mai văzusem. Acesta îşi descărcă încărcătura lîngă „construcţia" maiorului Wanstell. Colosul cel blond o transportă în pivniţă. Un om lipsit de experienţă ar fi putut crede că ceea ce căra uriaşul erau nişte grinzi metalice, pentru susţinerea clădirii. Mie însă nu mi-a fost greu să-mi dau seama de adevărata lor desti-

nație. În tunel urma să fie instalate șine. Ne-am apucat de lucru chiar în aceeași noapte.

Printre muncitorii care reconstruiau casa am deosebit cîțiva suspecți. În privința unuia se dovedi că mă înșelasem. Ceilalți însă își făcură apariția, într-o noapte, în pivniță.

— Prietenii aceștia ne vor ajuta, se mulțumise să spună profesorul.

Fără îndoială că se aflau și alții în spatele lui. Altfel, de unde i-ar fi găsit pe acești oameni?

— Nu este primejdios? l-am întrebat.

— Ce anume?

— Ca indivizii ăștia să vadă ce facem?

— Nu.

N-a vrut — și de fapt nici nu mă așteptam — să-mi explice pe ce se baza certitudinea sa.

Pe la sfîrșitul lui iulie eram aproape gata. Săparea tunelului era pe terminate. Șinele fuseseră instalate. Pe ele așezaserăm un vagonet, care pînă atunci servise la căratul cherestelei pentru construcția clădirii. Îl procurase tot Boulanger. Cei doi „muncitori" suspecți dispăruseră la fel de misterios cum apăruseră. Rămăsese numai micul nostru grup. La 2 august profesorul mă întrebă:

— Cîte zile ne mai sînt necesare pentru terminarea tunelului?

— După calculele mele, patru sau cinci.

— Cîți metri crezi că ne despart de ținta noastră?

Mi-am cercetat însemnările.

— Trei în linie dreaptă și unul ca să urcăm.

— Azi sîntem în doi ale lunii. Pun cinci zile pentru tunel, alte trei pentru restul; deci la zece august totul va fi terminat?

— Desigur.

— Vom pătrunde în sală exact la paisprezece august, exact la miezul nopţii. Există vreo îndoială în această privinţă?

— V-am spus: sînt sigur.

— Foarte bine. Acum vine rîndul amicului dumitale.

— Al paznicului?

— Da. Cînd lucrează în tura de noapte?

— Nu l-am întrebat.

— Şi, pentru moment, ai procedat înţelept. Acum trebuie să-l întrebi. Şi nu numai asta. Va trebui să se aranjeze ca în noaptea de paisprezece august să fie el de pază la muzeu.

— Şi dacă va fi altul? Nu prietenul meu fixează ordinea gărzilor.

Feuerbach mă privi cu răceală.

— Cît i-ai promis?

I-am spus că-i promisesem o sută de mii de drahme. Făcu o socoteală rapidă, le transformă în dolari şi murmură:

— Cam trei mii de dolari. Nu sînt puţini, dar nici mulţi. Să fie patru mii, însă să facă aşa cum vrem noi.

— Şi dacă nu va reuşi?

— Atunci, nu va primi nici un ban, replică el tăios.

Însă adăugă zîmbind:

— Cu patru mii va reuşi.

Am îndrăznit să observ:

— Oare patru mii de dolari pot răscumpăra atîţia ani de închisoare?

Răspunse cu răceală:

— Pentru un om care are mare nevoie de ei, îi răscumpără. Dar nu va ajunge la închisoare. Vom

potrivi lucrurile în aşa fel, încît să pară şi el victimă.

— Cum?

— Voi da amănunte la momentul oportun, zise el cu asprime.

L-am întîlnit pe „amicul" meu, am discutat ce trebuia şi i-am comunicat lui Feuerbach rezultatul.

— Va reuşi.

— În ce fel?

— Paznicul care trebuie să fie de gardă în noaptea de paisprezece august e căsătorit de curînd. Cum tînărul va vrea să profite de sărbătoare, prietenul meu îi va lua locul şi totul va fi în ordine.

Privirea profesorului mă străpunse ca un tăiş de pumnal.

— Nu ţi se pare că totul se rezolvă prea uşor?

Avea bănuieli, aflase ceva sau era vorba doar de neîncrederea lui „profesională"? Nu am găsit de cuviinţă să mă arăt „mai catolic decît Papa".

— Credeţi că pune ceva la cale?

— Aş vrea să-l văd.

M-am arătat dispus să-l pun pe Dimadis în legătură cu el. A refuzat.

— Nu. Nu trebuie să cunoască pe nimeni altul în afară de dumneata. Vreau să-l văd fără ca el să o ştie. Ca să-mi dau seama ce fel de om este.

Conform dorinţei lui, am aranjat să-l vadă la muzeu. „Omul poate fi analizat mai bine în mediul său obişnuit", spusese profesorul. Urma să ne ducem la muzeu separat. Feuerbach cu prietena lui, domnişoara bătrînă, eu singur. Trebuia să stau de vorbă

cu Dimadis. Restul era treaba profesorului. Așa se și petrecu întîlnirea.

— Cum vi s-a părut? l-am întrebat cînd ne-am revăzut în casa lui Wanstell.

— Pare om bun.

Eram gata să mă arăt de acord, dar profesorul se grăbi să adauge:

— Însă nu este. Munca lui îl plictisește, îi disprețuiește pe turiști și e viclean.

— În concluzie?

— Cred că nu te duce de nas.

Că pe *mine* nu mă ducea de nas, eram sigur.

— Atunci e în regulă? Să se ocupe de înlocuirea colegului său?

— Da.

15

În ziua de zece august eram gata. De statuia Conducătorului de cvadrigă nu ne despărțea decît podeaua muzeului și un strat subțire de pămînt. Aparatele domnului Boulanger fură îndepărtate de lîngă „construcție" și își reluară locul în remiza Primăriei. Împreună cu profesorul am făcut ultima verificare a tunelului. Toate fuseseră bine calculate. Pentru prima dată, Feuerbach părea mulțumit. Aș putea spune, chiar emoționat.

Metoda de „transport" a statuii era simplă și tocmai de aceea eficace. Aveam să înaintăm aplecați pînă la capătul tunelului. Urma să tîrîm vagonetul cu ajutorul unei frînghii groase. După terminarea

„muncii", Wanstell avea să-l tragă înapoi, spre intrarea în tunel, în timp ce noi aveam să-l ajutăm împingînd din spate. Vagonetul avea să pornească gol şi să revină cu preţioasa lui încărcătură.

Am făcut o probă. Am înaintat, Feuerbach, colosul blond şi eu, tîrînd vagonetul gol. Ajunşi la capătul tunelului, Feuerbach a calculat timpul necesar pătrunderii noastre în muzeu. Apoi a dat semnalul trăgînd de frînghie. Wanstell şi Boulanger, care rămăseseră în pivniţă, îşi îndepliniră partea lor de „muncă". Vagonetul alunecă fără zgomot pe şinele lui de fier.

— Perfect, şopti profesorul.

— Acum, cînd nu există încărcătură, am observat. Surîse.

— Cu încărcătură va fi mai puţin uşor, dar la fel de eficace.

Am revenit în pivniţă. Cu toţii eram stăpîniţi de o nelinişte pe care ne străduiam să o ascundem. Strădaniile noastre ajunseseră la sfîrşit. Feuerbach îşi reluase aerul bonom.

— Am muncit mult, spuse. Avem dreptul la un pic de odihnă.

Îşi privi ceasul.

— Acum e două după miezul nopţii. Ne rămîn patru zile libere. Mai precis, trei zile şi douăzeci de ore.

Era mulţumit şi pentru prima dată o arăta.

— Patru zile, în care trebuie să fim mai atenţi ca oricînd. De acord, maiorule?

Se adresă lui Wanstell, care rămase tăcut.

— Ar fi bine, continuă profesorul, să evităm prieteniile inutile şi primejdioase. Puteţi pleca, domnilor.

Rămase ultimul în pivniţa lui Wanstell. Poate fiindcă voia să-i spună ceva ce noi nu trebuia să auzim, poate pentru că voia să se convingă că noi ceilalţi nu vom avea vreo convorbire pe care el să nu o poată controla.

M-am întors la hotel. Eram obosit, dar mai mult enervat. Mă gîndeam la cele ce-l preocupau pe profesor şi la altele pe care el nu şi le închipuia. Spusesem că era o treabă uşoară, însă acum, cînd ne apropiam de sfîrşit, vedeam că nu era. Primejdiile se dovedeau a fi mai multe decît presupusesem. Dacă, în ultima clipă, ceva nu mergea cum trebuie? Dacă . . .

Scrumiera de pe noptiera mea era plină cu chiştoace, dar continuam să fumez. Mi-am privit ceasul. Patru. Curînd avea să se lumineze de ziuă. M-am străduit să dorm, însă n-am reuşit. M-am sculat din pat şi am tras draperiile. Enervat, am observat că clanţa uşii se mişca încet. Fireşte, eram neînarmat. Am căutat cu privirea ceva care mi-ar fi putut sluji drept armă. Un gînd îngrozitor puse stăpînire pe mine, paralizîndu-mă. Dacă profesorul, acum cînd nu-i mai eram necesari, hotăra să se scape de noi? Parcă ştiam cine este acest om, ce reprezenta, pînă unde putea ajunge? M-am gîndit să aprind lumina, dar nu am făcut-o, fie pentru că nu am putut, fie pentru că n-am apucat. Clanţa se mişca încet-încet. (Toate acestea se petrecură în cîteva fracţiuni de secundă, dar atunci mi se păru că durează mult). Apoi, uşa se deschise. Îl şi vedeam pe asasinul trimis de Feuerbach. Eram incapabil să mă mişc, ca în coşmaruri. Cineva se strecură în încăpere. În sfîrşit, am găsit forţa necesară ca să întorc comu-

tatorul de lîngă mine. Lumina inundă brusc camera. În ușă, Eva mă privea surîzînd.

— Te-am trezit?

— Nu știu... așa cred, am răspuns. Cînd te-ai întors?

Destinderea mă paraliză tot atît cît spaima.

— În clipa asta.

Abia după cîteva minute am reușit să-mi revin, să iau contact cu realitatea, să mă calmez.

— Ce-ai pățit?

— Se vede că m-ai smuls dintr-un vis.

— Erotic?

— Dacă se poate face dragoste cu profesorul... Cînd ai venit?

— M-ai mai întrebat și ți-am spus. Abia acum. Mi-am lăsat valiza în cameră și iată-mă!

Firește că mințea. Nu era posibil să nu se fi întîlnit, înaintea tuturor, cu profesorul.

— Nu cumva te deranjez? spuse, oarecum jignită de atitudinea mea.

— Crezi?

— Așa se pare.

— Vei mai rămîne mult timp îmbrăcată cu acest oribil taior?

— Nu-mi stă bine?

— Pielea ta îți stă mai bine.

Se apropie de mine, mă sărută, se-ndreptă spre baie aruncîndu-și pe rînd hainele, pe cînd eu îmi aprindeam o țigară — a cîta? I-am auzit vocea prin zgomotul apei.

— Nu cumva mi-ai găsit o înlocuitoare pe timpul absenței?

— N-ar fi fost uşor.
— De ce? Nu se găsesc turiste la Delfi?
— De calitatea ta, nu.
— Este primul compliment care mi se face de cînd m-am întors.
— Profesorul n-a fost amabil?
— Cine?
— Profesorul. Nu l-ai întîlnit?
Zgomotul apei crescu, acoperindu-i răspunsul; dacă existase răspuns.
— Eva!
— Ce-ai spus?
— Nu te întreb de ce ai plecat. Te înţeleg. Era un ordin. Pot să aflu însă unde ai fost?
— Mai tîrziu.
Apoi veni în patul meu, cu trupul încă umed. Şi, fireşte, nu aveam chef de discuţii. Acum, cînd o ţineam în braţe, îmi dădeam seama că-mi lipsise mai mult decît crezusem.
— Eva, i-am spus, curînd ne vom despărţi pentru totdeauna.
N-a întrebat de ce. Aşadar ştia. Şi datele şi restul.
— Lumea e mică. De ce să nu ne întîlnim din nou?
— Unde?
— La Paris, la Londra, acolo unde ne-om afla.
— Dacă vom fi liberi.
— De alte legături sentimentale?
— Sau de gardieni.
— Profesorul nu este deloc neliniştit.
— L-ai văzut?
— Vrei să mă interoghezi, cînd putem face altele, mai plăcute?
— Unde ai fost în tot acest timp?

— Hoinăream.
— Turism?
— Dacă-ti spun da, mă crezi?
I-am replicat, că, desigur, n-aş crede-o.
— Cum n-am crezut nici celelalte, dragă. Că profesorul te-a întîlnit întîmplător la „Sotheby“ etc.
— Şi totuşi, m-a întîlnit acolo. Poate că nu chiar aşa cum ţi-am spus, dar acolo ne-am întîlnit.
Nu ştiu de ce îmi mărturisea toate astea. Pentru că „afacerea“ noastră se apropia de sfîrşit, pentru că ţinea la mine mai mult decît ar fi vrut, sau din cauză că despărţirea noastră o făcea oarecum sentimentală? Poate pentru toate aceste motive, poate doar pentru unele dintre ele sau, poate, fiindcă socotea că acum, cînd ajunsesem la capăt, oarecare sinceritate era neprimejdioasă?
— Acolo m-a întîlnit. Dar nu recent, aşa cum ţi-am spus, ci cu mult timp înainte.
— Aşadar, veche colaboratoare.
— Da. M-a găsit înfometată şi decepţionată, după cum ţi-am povestit. Colaborarea noastră a fost însă diferită.
— Adică?
— Urmăream . . .
Îi urmăreau pe cei care cumpărau de la licitaţii opere de artă.
— Aceasta era „misiunea“ mea. Aflam numele şi adresa „clientului“.
— Şi pe urmă?
— Rolul meu se termina şi începea rolul lui Feuerbach şi al prietenilor lui.
— Ce făceau?
— Furau.
— Ce furau?

— Operele de artă cumpărate de amatorii de asemenea lucruri la licitaţii. Fireşte, nu toate. Din punct de vedere tehnic nu era posibil. Una din o sută. Capodoperele de mare valoare erau depozitate în seifurile băncilor sau în casele de bani ale hotelurilor. Totuşi, existau şi împrejurări cînd cineva, fie pentru că urma să plece peste cîteva ore, fie pentru că ignora pericolele care-l pîndeau, păstra la el obiectul de artă cumpărat. Atunci intrau în acţiune amicii profesorului. Ţi-am spus, asta se întîmpla foare rar. Însă aducea profit.

— Şi tu?

— Eu reintram în joc *după*. Făceam o vizită neconsolatei victime. Îi declaram că aflasem întîmplător unde se găseşte comoara lui. Că puteam aranja, cu ajutorul unei sume de bani, ca obiectul de artă să-i fie restituit.

— Şi păgubaşii plăteau?

— Totdeauna.

Plăteau şi din cauză că se temeau să nu se facă de rîs, şi deoarece, mai ales nu voiau să rişte să-şi piardă bunul dobîndit, dacă ar fi recurs la poliţie.

— Frumoasă treabă!

— Murdară şi mai degrabă măruntă, pentru un şmecher de categoria profesorului.

— Care e categoria lui?

— A lui Feuerbach? Păi acest om, dragul meu, este un geniu!

Vorbise cu o sinceră admiraţie.

— Odată, un prieten de-al lui, într-o clipă de beţie, mi-a vorbit despre trecutul său. Se pare că a fost un profesor renumit la o universitate germană. Ştii, unul dintre aceia care capătă Premiul Nobel şi altele de acest fel. Dar s-a încurcat . . .

Nu ştiu de ce am întrebat-o:

— Eva, ai fost amanta lui?

Izbunci în rîs.

— Amanta lui Feuerbach? Nu ţi-e bine? Profesorul este homosexual. De aceea a fost dat afară de la universitate, de aceea a fost închis. Pentru o poveste cu băieţi şi narcotice.

— Şi, fireşte, nu se numeşte Feuerbach!

— Nu, însă nu-i cunosc numele adevărat. Dar ne ocupăm de el sau de noi?

Îmi lipsise mult, era frumoasă, caldă şi . . . în sfîrşit. Pentru destulă vreme nu ne-am mai ocupat de Feuerbach, nici de altceva, în afară de noi.

16

Trăsesem draperiile, aşa că atunci cînd m-am trezit camera era întunecată. Eva dormea lîngă mine cu un surîs copilăresc pe buzele întredeschise. Nu aveam dreptul să fiu pretenţios în chestiunile de morală — sînt conştient de ceea ce am devenit — însă priveam cu uimire acest chip cufundat în somn, atît de pur şi, aş spune, dacă în asemenea împrejurări cuvîntul nu ar părea ridicol, nevinovat. Eva trecuse prin multe, era, cum îmi mărturisise, o hoaţă, lucra de mult cu acest dubios profesor, mă minţise aproape în tot timpul cunoştinţei noastre şi, totuşi, în relaţiile ei cu mine exista ceva sincer. Pe scurt, o simpatizam şi eram sigur că şi ea simţea acelaşi lucru faţă de mine.

— Mă spionai?

Vorbise încet, fără să deschidă ochii. Deci nu dormea.

— Te privesc.

— Nici o femeie nu vrea să fie privită dimineața, cînd se trezește.

— Nu cînd are vîrsta și prospețimea ta.

Deschise ochii, mă sărută și întinse brațele.

— Mor după o cafea dublă.

Am apucat receptorul telefonului aflat pe noptiera mea și am comandat două cafele duble.

— Nu ți-e teamă că te compromiți? glumi ea.

— Acum, în preajma plecării...

Se-ntoarse spre mine, sprijinindu-se într-un cot.

— Știi ceva? Nu mă bucur că „munca" noastră se termină.

— Ești foarte harnică.

— Sau puțin îndrăgostită. Știu că nu vei crede cuvintele unei femei de genul meu, dar în zilele astea, cînd n-am fost împreună, mi-ai lipsit. Mai mult decît credeam că-mi vei lipsi.

I-am spus că același lucru se petrecuse și cu mine.

— E ridicol. La oameni ca noi...

— Puțin. Cît e ceasul?

— Unsprezece.

Sări din pat și se repezi să dea la o parte draperiile. Lumina zilei inundă camera. Auzirăm o bătaie discretă în ușă. Eva alergă și se băgă din nou în așternut, tocmai cînd unul dintre angajații hotelului intra cu cafelele. Aruncă o privire profesională spre capul blond care apărea de sub cearșaf, surîse aprobator și lăsă tava pe masă.

— Altceva mai doriți, domnule?

— Nimic, mulțumesc.

Aroma cafelei făcu și mai caldă, și mai plăcută atmosfera încăperii însorite. Am dat Evei una din ceşti. Sorbi două, trei înghițituri, cu vădită plăcere. Ținea ceaşca în amîndouă mîinile şi îmi amintea de ceva din copilărie. Poate de o mică verişoară cu care petreceam împreună vacanța pe o insulă și noi, copiii, ne luam dejunul în camera noastră.

— Şi afacerea asta cum a început? am întrebat-o.

— Care afacere?

— Aceasta care a fost cauza cunoştinței noastre.

— Conducătorul de cvadrigă? Este marea „lovitură" a profesorului. Opera vieții sale.

— Adică?

— Ți-am spus cum lucram. Eram nişte hoți mărunți. Pînă în ziua cînd profesorul Feuerbach a avut întîlnirea fatală...

De ce îmi vorbea cu atîta bunăvoință despre lucruri de care nu pomenise nimic pînă atunci? Pentru că ajunsesem la capăt? Deoarece credea că nu poate exista nici un pericol din partea unui om ca mine, amestecat el însuşi pînă-n gît? Din cauză că scurta despărțire dăduse un alt sens relațiilor noastre?

Oricum, ea vorbea și eu ascultam cu mai mult interes decît arătam.

Profesorul avusese „întîlnirea fatală" tot la galeriile de artă „Sotheby" din Londra. O zi la fel cu celelalte ale activității lui. Urmărea licitația unor obiecte de artă. Eva, la un alt capăt al sălii, își îndeplinea „misiunea". Singura diferență era că în ziua aceea urma să fie expus spre vînzare un tablou de Rubens. Acest fapt nu numai că nu făcea ziua mai interesantă pentru profesor, ci dimpotrivă. În ac-

tivitatea lui se ocupa de obiecte de artă mai puţin valoroase. Nu-l interesa un Rubens atît de scump. Cumpărătorul lui avea să fie neapărat reprezentantul unui muzeu sau al posesorului unei colecţii particulare. Măsurile de securitate pentru un tablou care valora milioane erau de aşa natură încît nu-i dădeau nici o şansă profesorului. De aceea urmărea cu indiferenţă desfăşurarea licitaţiei.

La început, pentru tabloul de Rubens fură oferite treizeci de mii de lire. Interveni un american şi pînă la urmă preţul urcă la patruzeci de mii. Ultimul licitant era un tip uscăţiv şi stilat, cu aspect de diplomat englez. Feuerbach îl văzu înaintînd spre tribună şi, deodată, ochii prinseră a-i străluci. Îi făcu semn Evei să se apropie.

— Să nu-l pierzi din ochi, îi spuse.

— Crezi că . . .

— Nu.

Nu credea că vor pune mîna pe o astfel de capodoperă. Era vorba de altceva. Îi dădu explicaţii Evei în aceeaşi seară, cînd aflase despre cumpărător că locuia la hotelul „Savoy" şi tabloul de Rubens se afla sub pază sigură.

— Omul acesta nu cumpără pentru el însuşi.

Nu era ceva nou. La aceste licitaţii aproape nimeni nu cumpăra pentru el însuşi.

— Nu cumpără pentru vreun muzeu.

— De unde ştiţi?

— La Paris, un prieten de-al meu i-a vîndut o pictură de pe vremea Renaşterii.

— Şi ce e ciudat în asta?

— Pictura respectivă fusese furată dintr-o mănăstire italiană. Îţi dai seama ce înseamnă asta?

— Nu.

— Individul o ştia.
— Ei, şi?
— Colecţionarul pentru care lucrează acceptă să cumpere capodopere furate. Trebuie să fie unul din acei amatori de obiecte de artă maniaci, care plătesc oricît ca să aibă plăcerea de a se bucura de o operă de artă, fie şi în taină, singuri. Şi cînd plăteşte patruzeci de mii de lire pentru un Rubens legal...

Nu-şi termină fraza, însă Eva pricepu.
— Trebuie să aflăm neapărat pentru cine lucrează.

Au reuşit să afle după o urmărire sistematică, pentru care Feuerbach nu se mărginise la el şi la Eva. Folosise şi prieteni de ai lui, din ciudata lume în care trăia după ce fusese eliberat din închisoare. Adevăratul cumpărător al tabloului de Rubens era un miliardar internaţional, al cărui nume Eva nu l-a aflat niciodată. Cînd vorbea despre el, profesorul îl numea „domnul Smith". Avea palate în toate capitalele europene şi o insulă proprie în Mediterana.

Feuerbach îl vizită chiar în acea insulă. Servitori şi paznici personali îl reţinură în micul port particular.
— Domnul nu primeşte pe nimeni.
— Pe mine mă va primi.

Ceilalţi se distrau pe socoteala acestui grăsan ridicol.
— De ce?
— Deoarece îi pot oferi ceva pe care-l doreşte extrem de mult.

Poate că l-ar fi aruncat în valurile albastre ale Mediteranei, dacă nu se-ntîmpla să debarce tocmai atunci omul care cumpărase tabloul de Rubens la Londra. Auzi gălăgie şi, întrebă:
— Ce doreşte domnul?

I se spuse.

— Şi ce aveţi de oferit? i se adresă el lui Feuerbach.

— Un Manet din perioada tinereţii.

— Unde l-aţi găsit?

— Îl vinde moştenitorul unui model al marelui pictor. Acesta îl dăruise modelului său.

— Şi dumneavoastră cine sînteţi?

— Profesorul Feuerbach, se prezentă acesta înclinîndu-se în felul lui demodat.

I se spuse să aştepte.

Eva vorbea cu tonul cuiva care povesteşte o întîmplare din copilărie sau un film care i-a plăcut.

— Şi „domnul Smith“ l-a primit?

— Da. Feuerbach i-a vorbit despre inexistentul tablou de Manet...

Se plimba cu miliardarul printr-un parc împodobit cu copiile unor celebre statui greceşti şi romane. Deodată, Feuerbach se opri şi arătă spre copia statuii Conducătorului de cvadrigă de la Delfi.

— Ce aţi spune de asta? întrebă.

Bogătaşul îl privi fără să înţeleagă.

— Mă refer la original.

— Sînteţi nebun?

— Ce aţi spune?

— Dar acesta este imposibil să fie furat!

— Este o chestiune care mă priveşte pe mine, răspunse calm profesorul.

— Dar chiar dacă aţi reuşi să puneţi mîna pe el, lucru dealtfel imposibil, nu mi-ar fi de nici un folos: va fi căutat de toate poliţiile din lume. Ce să fac cu o asemenea statuie?

— Ştiu că sînteţi un prieten dezinteresat al artei, zise profesorul surîzînd. Ştiu că vă place Arta pentru Artă şi că în încăperile subterane ale palatului dumneavoastră se găsesc multe capodopere „pierdute" pe care le admiraţi de unul singur.

La sfîrşit i-a spus că nu cere un ban ca să preia „afacerea".

— Numai declaraţia dumneavoastră că, dacă am să vă predau statuia, îmi veţi plăti suma de un milion de dolari. Accentuez. Plata după predarea „mărfii". Vă las să vă gîndiţi. Voi aştepta răspunsul dumneavoastră la hotelul „Lapin" din strada Vavenne, la Paris. Este suficient să-mi trimiteţi o telegramă cu următorul conţinut: „Domnule profesor, sînt de acord".

— Sînteţi nebun!

Individul cu aspect de diplomat englez l-a condus pînă la micul port. Feuerbach urcă în barca cu motor pe care o închiriase.

— Astfel se termină întîlnirea lui cu „domnul Smith", încheie Eva. Însă, după o lună, la hotelul „Lapin" din Paris, a sosit o telegramă: „Domnule profesor, sînt de acord".

— Şi Feuerbach s-a apucat de „lucru"?

— Da. Mi-a spus că se săturase de afaceri mărunte. De aici înainte aveam să ne dedicăm toate forţele unui singur scop. Desigur că atunci nu cunoşteam exact amănuntele. Le-am aflat mai tîrziu. De fapt, toate amănuntele nu le-am aflat niciodată. Şi nici nu cred că le voi afla.

— Dar ce ştii? am întrebat-o. Conducătorul de cvadrigă . . .

— Despre această statuie, da, zise Eva zîmbind. Însă despre celelalte? După ce a primit consimţă-

mîntul miliardarului, Feuerbach s-a îngrijit să-şi creeze o organizaţie. A găsit oameni pentru toate treburile şi, mai ales, finanţatori. N-am aflat nimic despre ei. Cine plăteşte? Profesorul n-a avut niciodată bani. De la faimosul „domn Smith" n-a primit altceva decît asigurarea că va cumpăra „marfa". Între timp s-au făcut şi se fac cheltuieli. A dat aconturi . . .

Mi-am amintit de teancul de dolari pe care profesorul mi-l înmînase în apartamentul Giselei.

— Îi plăteşte pe cei din grupul de aici. Sume mari. Pe care, desigur, le va încasa cu vîrf şi îndesat de la „domnul Smith". De ce zîmbeşti?

Zîmbisem? N-ar fi trebuit.

— Mă gîndesc la această incredibilă afacere. Şi ultimul tău voiaj? De ce ai plecat?

Eva surîse.

— Să spunem că am fost în misiune.

— Unde?

— Te superi dacă nu-ţi spun?

Fireşte, nu aveam nici un drept să mă supăr, însă . . .

— Celelalte de ce mi le-ai spus?

— Pentru că aparţin Istoriei.

— Nu te temi că m-aş putea dovedi nedemn de încrederea ta? am încercat s-o necăjesc.

Mă privi cu o expresie gravă.

— Ca să faci ce?

— Păi . . . să trădez ce am aflat.

— Cui?

— Oricui.

— Dar, iubitule, nu ţi-am dezvăluit nimic care ar putea fi primejdios pentru profesor, pentru activitatea lui sau pentru altcineva. Dacă era vorba să trădezi, ai fi făcut-o acum. Acum, cînd ai fi putut

împiedica finalizarea „afacerii“ şi cînd profesorul ar fi fost prins în „flagrant delict“. Ce-ai să faci mai tîrziu cu mărturisirile mele? Te duci să spui că „un oarecare profesor Feuerbach, eu şi alţi cîţiva am furat statuia Conducătorului de cvadrigă“? Nu vei mai găsi nici un „profesor Feuerbach“. Prietenul nostru îşi va fi schimbat pînă atunci numele. Nu vei fi în stare să spui cine este „domnul Smith“, nici unde se află statuia furată. Singurul lucru pe care l-ai realiza, ar fi să ajungi tu însuţi la închisoare şi, poate, Wanstell sau Boulanger.

Surîse.

— Te iubesc foarte mult, dragule, însă nu aş dezvălui nicicînd ceva care ar putea dăuna. Nu pentru că n-am încredere în tine, ci fiindcă aşa sînt eu.

— Şi de ce îmi vorbeşti acum despre ceea ce nu mi-ai vorbit înainte?

— Pentru că am ajuns la capăt, de aceea.

Îmi mîngîie părul.

— Şi fiindcă îmi face plăcere să discut cu tine, scumpule. Să vorbesc despre orice.

Sări din pat.

— Ştii ceva? Mi-am amintit că mi-e foame.

Aşa goală cum era se-ndreptă spre baie. Avea un mers de dansatoare şi trupul ei zvelt înflorea sub soarele din Delfi. M-am simţit năpădit de tristeţe, la gîndul că acestea erau ultimile zile pe care le petreceam cu ea. Ai fi zis că Eva se gîndise la acelaşi lucru, deoarece îmi strigă, intrînd în baie:

— Cînd terminăm „afacerea“, sper că n-o să ne pierdem urma?

— Sigur că nu.

— Ai să-mi laşi adresa?

— Fireşte.

Ştiam însă că atunci cînd aveam să „terminăm" nu numai că nu aveam să-i las adresa mea, ci şi că aveam să fac tot posibilul ca să nu mi-o afle. Nu eram deloc dispus să mă regăsească stimabilul profesor!

Mai tîrziu, am ieşit cu Eva la plimbare. În ziua aceea nu se petrecu nimic deosebit. Faptul că un grup vesel, sosit de la Atena, invadase locuinţa vechii mele prietene Aliki Lambrinou nu era ceva care l-ar fi putut interesa pe profesor şi pe colaboratorii lui. Pe mine însă mă interesa. Mă uitam cu invidie la aceşti tineri — cei mai mulţi erau desigur studenţi ai Politehnicii — care soseau cu uneltele, cu buna dispoziţie şi conştiinţa lor curată. Cu o oarecare melancolie m-am gîndit că, odinioară, fusesem şi eu ca ei. Cîndva, nu cu prea mulţi ani în urmă, care însă îmi păreau acum secole.

Maiorul Wanstell îşi încetase vizitele la prietena lui grecoaică. Îşi dădea seama că, cu părul lui cărunt, cu whiskyul şi cu melancolia lui nordică, avea să pară nepotrivit în mijlocul acelor veseli tineri mediteranieni. M-am gîndit că poate, în mod discret, ei i-au dat de înţeles acest lucru. Seara, Eva îmi spuse:

— Mă duc să mă plimb.

— Singură?

Zîmbi.

— Singură.

Nu se aştepta s-o cred şi nici nu urmărea aşa ceva. După cîte îmi povestise, ştia că o voi înţelege. „Plimbarea" era de fapt o invitaţie a profesorului.

— Îmi închipui că n-ai să te întorci prea curînd.
— Sincer să-ţi spun, nu ştiu.
— Atunci, mă pot plimba şi eu?
— Blondă sau brună?
— Cu mustaţă şi cu un pahar de whisky în mînă.

Odată ce rămăsesem singur şi nu aveam de lucru, m-am dus la locuinţa maiorului. Era singurul meu prieten în acest grup de oameni dubioşi. Am primit paharul cu whisky pe care mi l-a oferit. Pe-al lui, bineînţeles, nu-l părăsea. Ne-am aşezat, ca de obicei, pe balcon. Umbrele nopţii deveneau tot mai dese şi englezul meu era într-o dispoziţie cît se poate de proastă.

— Sîntem nişte nemernici! exclamă deodată.

Aveam aceeaşi părere despre persoanele noastre, însă observaţia lui m-a surprins.

— Nemernici, repetă, de parcă vorbea cu sine însuşi, nu cu mine. Ne pregătim să furăm ceva care aparţine acestei ţări, acestei frumuseţi, întregii omeniri.

Ştiam că beţivii obişnuiesc că filozofeze, însă Wanstell era mereu beat. Şi, dealtfel, se referea la ceva care-i era cunoscut de mult.

— Cine ştie pe mîinile cui va ajunge această minune a sensibilităţii umane.

În altă împrejurare, această remuşcare tardivă şi oarecum lirică mi-ar fi stîrnit rîsul. Acum însă îmi era milă de Wanstell.

— În mîinile unui iubitor de artă, am spus.
— Sau ale unui revînzător şmecher.
— Credeţi?
— Nu este prima dată cînd un muzeu cumpără antichităţi provenite din furt. Ca să le ascundă în vreo încăpere subterană.

Nu credeam în această versiune şi aveam impresia că nu o crede nici el. O spunea doar aşa, fiindcă simţea nevoia să-şi reverse furia.

— Regretaţi că v-aţi amestecat în „afacere"?

— Nu-mi pot permite să regret. Aceşti bani îmi sînt absolut necesari. N-am fost niciodată un soţ şi un tată model. Am însă neapărată nevoie de aceşti bani.

— Pentru copiii dumneavoastră?

Rămase tăcut, însă tăcerea lui însemna „da". Îşi goli paharul şi, îndată, îl umplu iar.

— Dar dumneavoastră? Sînteţi tînăr. După cum am văzut, sînteţi un bun inginer. De ce nu plecaţi?

Am zîmbit.

— Şi dacă plec tot nu voi salva statuia. Furtul se va face şi fără mine.

— Vă veţi salva pe dumneavoastră.

Pentru o clipă m-am simţit tentat să-i mărturisesc totul. Dar, aveam oare acest drept? M-am stăpînit.

— Am şi eu nevoie de aceşti bani, m-am mulţumit să-i spun.

Nu insistă.

În ziua următoare, în doisprezece august, profesorul ne invită la o scurtă „consfătuire". O organizase cu mare atenţie. Ne-am întîlnit departe de Delfi, pe munte, unde am ajuns fiecare sosind pe un drum diferit şi la ore diferite.

— Pînă în noaptea de paisprezece, nu ne vom mai întîlni. În ziua de cincisprezece nici unul dintre dumneavoastră nu trebuie să se mai afle aci.

Scoase un bilet de avion.

— Pentru dumneavoastră, i se adresă lui Wanstell. Destinaţia Johannesburg. Plecaţi cu un avion al companiei T.W.A. la orele 13 şi 45.

Wanstell luă tăcut biletul.

— Sper că paşaportul dumneavoastră şi cele necesare sînt în regulă.

— Desigur.

Mie mi-a înmînat un bilet al companiei „Olimpic“, pentru Paris.

— V-aţi terminat treburile la Primăria din Delfi? îl întrebă pe Boulanger.

— Aproape. Mai rămîn cîteva mici amănunte pentru mîine.

— Prin urmare, în ziua de paisprezece trebuie să plecaţi.

Francezul răspunse că nu era obligatoriu.

— În schimb, este mai firesc, îl întrerupse profesorul că răceală. Plecaţi cu autobuzul de la orele 14.

— Dar . . .

— Şi, fireşte, veţi reveni seara, străduindu-vă să nu fiţi văzut. În ziua de cincisprezece august pleacă de la Atena avionul care vă va duce la Roma.

Îi înmînă şi lui un bilet.

— Abia în ziua de şaisprezece va fi observată dispariţia statuii, continuă profesorul. La acea dată, nici unul dintre noi nu trebuie să se mai găsească pe teritoriul Greciei. Restul vă priveşte.

Observasem că uriaşul blond nu primise bilet. Desigur că avea să plece împreună cu profesorul şi cu „marfa“. Feuerbach avea nevoie de un paznic personal. Nu era cazul să mă întreb cu ce mijloc de transport aveau să plece. Prinţul italian şi iahtul amantei lui le stăteau la dispoziţie. Profesorul ne mai dădu unele instrucţiuni şi apoi ne-am împrăştiat.

Am plecat aşa cum venisem: fiecare singur, şi am intrat în Delfi prin locuri diferite.

Ni se ordonase să nu ne mai întîlnim pînă în noaptea de paisprezece ale lunii. Însă ordinul nu se referea și la Eva. Mă aștepta la hotel. Nu-mi puse nici o întrebare, însă expresia ei arăta că știa sau bănuia ce se petrecuse. Se străduia să pară veselă, dar îmi dădeam seama că era tristă.

— Ultimele noastre ceasuri la Delfi, spuse.

— Ultimele.

Surîse.

— Crezi că o face intenționat?

Am întrebat-o: „cine" și mi-a răspuns: „timpul".

— Ne dăruiește cele mai frumoase zile ale sale ca să regretăm și mai mult Delfi.

Era, într-adevăr, o zi minunată.

— Te va aștepta? mă întrebă Eva deodată.

— Cine?

— Fata aceea de la Paris. Gisela.

Nu-mi aminteam să-i fi vorbit despre Gisela. Însă, oricum, oamenii aceștia știau totul referitor la persoana mea.

— Ar avea toate motivele să nu mă aștepte.

— Știe unde te afli?

— Nu.

— Nu i-ai scris niciodată?

I-am spus că nu-i scrisesem.

— Te iubea?

— Așa cred.

— Și tu?

— Era o fată de treabă.

Rîse. Îmi spuse că nu voia să vorbesc cîndva la fel și despre ea.

— Știi că mîine plec?

— Nu. E un ordin?

— Am terminat cu „afacerea" asta.

Profesorul nu pomenise de ea la „întrunirea“ noastră și presupusesem că aveau să plece împreună.
— Plec singură. „Misiunea a fost îndeplinită“, cum se spune.
Am întrebat-o mai în glumă, mai în serios:
— Pot să aflu în ce consta „misiunea“?
Se gîndi cîteva clipe.
— La Roma, tu, îmi răspunse.
Asta o știam.
— Și la Delfi?
— Pînă la un punct, tu. Profesorul nu-mi dăduse explicații de la început, însă după sosirea mea aici am înțeles: eram „acoperirea“ ta. Ar fi părut ciudat ca un bărbat tînăr și frumos ca tine să stea singur la Delfi atîta vreme.
— Asta „pînă la un punct“. Celelalte? Ți se ceruse să mă urmărești?
— Într-un fel se făcea și asta, dar nu era misiunea mea. Mă aflam aici, mai ales pentru a ține legătura cu celelalte grupuri.
— Există și altele?
Rîse.
— Existau. Cine crezi că făcea plățile, procura bilete și altele? Cei din grupurile respective ignorau existența profesorului.
— Cine sînt?
— Ți-am spus. Au plecat.
N-am insistat. Îmi dezvăluia numai ce se putea, ca să nu-și trădeze „patronii“. Reținerea ei nu mă supăra. La urma urmelor se purta cinstit.
— Și călătoria ta la Atena? am întrebat-o.
— Să zicem că avea ca obiectiv reglementarea ultimelor amănunte pentru predarea „mărfii“.
— Asta era?

— Să presupunem că da.

Din nou am renunțat să aflu mai mult. Nu am fost niciodată un model de om cinstit, dar totdeauna am simțit un fel de recunoștință pentru femeile care-mi dăruiseră dragostea lor, și Eva se purtase corect cu mine. Oricare ar fi fost „misiunea" ei în această murdară afacere, eu îi eram îndatorat.

Ultima noastră noapte avea izul dulce și melancolic al despărțirii. Am făcut schimb de adrese ca să ne putem regăsi. Eu știam că nu aveam să o mai văd, dar aveam impresia că și ea, chiar dacă nu știa acest lucru, îl bănuia vag.

Plecă în dimineața următoare, cu autobuzul. În clipa cînd ne luam rămas bun, îmi spuse:

— Fii atent!

— În ce privință?

— Profesorul! Pare ridicol și neprimejdios. Însă este foarte periculos.

— Ce vrei să spui?

— Nu iartă.

— Ce va trebui să ierte?

— Nu-l subestima!

Autobuzul era gata să pornească. Mă sărută și urcă înainte de a apuca s-o întreb la ce se referea. Poate, însă, că nu voia să aflu. Din primele zile constatasem că suedeza mea era foarte inteligentă. *Însă chiar atît de inteligentă?* Își scoase capul pe fereastră. Vîntul îi flutura părul lung și blond. În clipa aceea mi-am dat seama cît regretam faptul că nu aveam s-o mai revăd.

Am continuat să-mi flutur mîna în semn de salut, pînă cînd autobuzul a pierit la o cotitură a șoselei. Am pornit spre hotel. În apropierea lui l-am întîlnit pe profesorul Feuerbach. Se întorcea de la plimbare,

însoţit de domnişoara bătrînă, englezoaica, şi de o doamnă mai în vîrstă. Mă salută scoţîndu-şi pălăria — un blajin domn bătrîn de modă veche.

17

Mai aveam de făcut un singur lucru şi apoi nu-mi rămînea decît să aştept noaptea de paisprezece august. M-am întîlnit cu Dimadis şi am pus la punct ultimele amănunte. La momentul potrivit avea să se afle la post. Am găsit un prilej ca să-i transmit profesorului plăcuta veste.

Următoarele treizeci şi şase de ore au fost extrem de plicticoase. Wanstell se închisese în casă. Pe Boulanger l-am zărit o singură dată, de departe. Cînd ieşea de la Primărie. Se dusese desigur să-şi ia rămas bun de la prietenul său, primarul. Lucrările la clădirea maiorului încetaseră.

În acest scurt răstimp am avut ocazia să constat cît de lungi pot deveni orele, cînd eşti singur şi cînd nu ai cu ce să le umpli. Dintr-o dată Delfi mi se păru mai mic decît un sat. În cursul după-amiezii, în timp ce-mi făceam obişnuita plimbare spre pavilionul turistic, am văzut-o pe Aliki Lambrinou, înconjurată de tinerii şi gălăgioşii ei prieteni. Un june cu barbă îi şoptea ceva şi au trecut pe lîngă mine fără să mă observe (sau fără să fi vrut să mă observe). Cînd se-ntunecă mi-ar fi făcut plăcere să stau la taclale cu englezul, în balconul casei sale, însă ordinul era clar: nici o întîlnire înainte de noaptea următoare. Neavînd altceva mai bun de făcut, m-am dus la barul hotelului, unde am stat

pînă la unu după miezul nopții. Abia atunci m-am hotărît să urc în camera mea. Uitîndu-mă la ceas, mi-am spus că intrasem în ultima zi.

Am adormit cînd pierdusem orice speranță că voi reuși să mă odihnesc. M-am trezit tîrziu. Pe la unsprezece. Avusesem nevoie de acest somn, ca să mai scap de cîteva ceasuri de așteptare și ca să-mi refac forțele fizice, care aveau să-mi fie necesare la noapte. După ce mi-am luat dejunul am părăsit hotelul.

Pe strada principală am văzut că se încărcau în autobuzul pentru Atena bagajele domnului Boulanger. Se ocupa de ele însuși secretarul Primăriei.

Am trecut prin fața casei lui Wanstell. Maiorul își bea whiskyul pe balcon. Îmi surîse. Trecînd la oarecare distanță de locuința Alikiei Lambrinou, am observat că tinerii ei prieteni lucrau cu spor. Rîsetele și cîntecele lor ajungeau pînă la mine. Am făcut o plimbare mai lungă și apoi m-am reîntors la hotel, ca să iau masa. După ce am terminat de mîncat, am mai stat un timp în sală bîndu-mi cafeaua și fumînd nenumărate țigări. În cele din urmă, am urcat în camera mea, am făcut un duș și m-am culcat. Intenționam să nu părăsesc hotelul decît la ceasul cînd trebuia să mă duc la întîlnire. Din fericire aveam cu mine un roman polițist. Am citit pînă pe la orele zece. De momentul critic mă mai despărțeau două ceasuri. Le-am petrecut în restaurantul și în salonul hotelului.

Cu zece minute înainte de miezul nopții intram în casa lui Wanstell. Profesorul se și afla acolo.

— Ceilalţi? l-am întrebat.
— Sînt în pivniţă.
— Atunci, putem începe.

Toţi, chiar şi Feuerbach, eram tulburaţi. Eu poate mai mult decît ceilalţi. Singurul care părea liniştit, indiferent aş fi putut spune, era Wanstell. Privirea lui m-a făcut să înţeleg ceva ce ar fi trebuit să ştiu de la început: englezului nu numai că îi era indiferent dacă va fi prins, dar aproape că dorea acest lucru.

Am început. Colosul, Feuerbach şi cu mine am pătruns în tunel, a cărui înălţime şi lăţime fuseseră calculate astfel încît să permită trecerea lăzii cu statuia. Cu ajutorul lui Wanstell şi al lui Boulanger am instalat lada pe vagonet.

Metoda era simplă. Noi, dinspre partea noastră, aveam să tîrîm vagonetul, cu o frînghie, pînă la muzeu. Cînd Conducătorul de cvadrigă avea să se afle în ladă, Wanstell şi Boulanger aveau să tragă vagonetul înapoi cu o a doua frînghie, pînă la intrarea în tunel, adică în pivniţa lui Wanstell. Noi aveam să-i ajutăm împingînd din spate.

Am pornit. Tunelul nostru ajungea pînă la podeaua muzeului. A trebuit să săpăm foarte puţin ca să o atingem. Rămînea partea cea mai grea: să pătrundem în sală, spărgînd podeaua.

— Eşti sigur că ne aflăm la punctul potrivit? mă întrebă profesorul.

Era nervos.

— Fireşte, dar o să verificăm.

— Cum?

I-am spus. Mă înţelesesem cu paznicul-complice. Aveam să batem de trei ori, el avea să răspundă cu două bătăi, apoi noi cu încă una şi el cu trei. Aşa

se și făcu. Acum lucrurile se simplificau. Nu numai că ne convinsesem, dar stabilisem și locul cu precizie.

Ne-a trebuit o oră ca să străpungem podeaua. Colosul blond era scăldat în sudoare. Trupul lui gol de la mijloc în sus, trup ca al actorilor din filmele pseudoistorice italiene, părea de bronz. El fu acela care trecu primul prin deschizătură, ajutîndu-l și pe profesor să treacă. Eu am rămas să le dau uneltele necesare și am urcat ultimul. Dimadis ne aștepta, tremurînd de spaimă.

— Repede, repede! ne șopti. Poate că zgomotul a fost auzit.

Am privit sala în care se afla Conducătorul de cvadrigă. Vitrinele conținînd obiecte mici nu interesau. Capodopera domina prin perfecțiunea ei. Dimadis avusese grijă să acopere intrarea în sală cu un paravan de pînză.

— Ca să nu străbată lumina pînă în hol și să fie văzută de afară.

I-am tradus cuvintele paznicului și Feuerbach se arătă de acord. Dealtfel nu avea timp de discuții. Priveliștea statuii îl fermeca.

Ne-am apucat să o dăm jos de pe soclul ei și cu toate sculele, oxigenul, frînghiile și puterea supranaturală a scandinavului, acest lucru se dovedi extrem de anevoios. Înspăimîntatul Dimadis ne ajuta cît putea, murmurînd într-una: „Repede! Repede!“ În cele din urmă am reușit să desprindem statuia de pe soclu. Nu voi descrie macaraua improvizată pe care am fost nevoiți s-o instalăm ca să o putem apleca, nici trucurile folosite ca s-o transportăm pînă la gura tunelului. Cîntărea mult mai greu decît ne închipuisem și treaba nu mergea chiar așa cum

am fi vrut. Eram patru şi ar fi trebuit să fim zece. Blondul Herakles nordic era, într-adevăr, foarte puternic, în schimb forţa fizică a profesorului aproape nulă. Abia la orele patru dimineaţa am reuşit să depunem Conducătorul de cvadrigă în lada de pe şinele de fier.

— Trebuie să ne grăbim, zise profesorul.

Şi el, ca noi toţi, era scăldat în sudoare.

— Putem pleca.

Dimadis ne opri.

— Şi eu?

Trebuia să-l legăm şi să-i punem un căluş în gură. Să pară victimă a jefuitorilor, nu complice. Se făcu şi aceasta, cu adaosul unui amănunt pe care nu-l pusesem la socoteală. Înainte de toate, colosul îi dădu paznicului un pumn în bărbie! Acesta se prăbuşi leşinat pe podea şi atunci blondul îl legă repede, cu îndemînarea aceluia care nu face aşa ceva pentru prima oară. Apoi îi puse un căluş.

— Să mergem, zise Feuerbach.

Colosul trecu primul prin spărtură şi-l ajută şi pe profesor să coboare.

— Vino! îmi spuse.

Înainte de a pătrunde în gura întunecată a tunelului, am aruncat o privire în jur. Soclul Conducătorului de cvadrigă sfărîmat, Dimadis zăcînd în nesimţire, legat şi cu căluş, podeaua acoperită cu bucăţi de marmură şi ciment.

— Vino!

M-am strecurat şi eu prin spărtură.

Aşa cum ne înţelesesem, profesorul trase de frînghie. Din partea cealaltă am primit semnalul con-

venit şi, îndată, vagonetul cu lada în care se afla statuia se puse în mişcare pe şinele de fier. Wanstell şi Boulanger, aflaţi în pivniţa maiorului, trăgeau de frînghie. Aplecaţi cît ne permitea înălţimea tunelului, împingeam şi noi vagonetul.

Poate că era cea mai uşoară parte a „acţiunii" noastre. Greutăţile au reînceput cînd am ajuns la capătul tunelului şi trebuia să urcăm sus „încărcătura". Ne-am trudit, dar am reuşit. Boulanger procurase tot aparatajul necesar şi noi nu ne cruţaserăm forţele. Profesorul aruncă o ultimă privire statuii şi închise capacul lăzii. Ţinu să bată el însuşi în cuie capacul, de parcă se temea să nu-i furăm comoara în ultima clipă. Cînd termină de bătut şi cel din urmă cui, îşi şterse cu batista fruntea îmbrobonată de sudoare.

— Domnilor, am terminat, spuse şi oftă.

Nu terminasem. Mai rămîneau unele amănunte esenţiale şi englezul fu acela care i le reaminti.

— Nu chiar.

Profesorul îl privi întrebător.

— Rămîne transportul.

— Am avut grijă.

— Şi noi? continuă netulburat Wanstell.

Feuerbach zîmbi. Acel zîmbet bonom, de care învăţaserăm să ne temem mai mult decît de furiile lui.

— Îndată ce „marfa" va fi încărcată . . .

— Unde? îl întrerupse calm englezul.

Exact în acea clipă se auzi din stradă zgomotul făcut de motorul camionului. Feuerbach îşi consultă ceasul.

— Soseşte la timpul stabilit.

Şi apoi, răspunzînd întrebării englezului, zise:

— În camionul care abia a venit.

— Prefer înainte, spuse Wanstell. Mai întîi să ne lichidăm socotelile.

În acele clipe l-am admirat. Ce bărbat puternic ar fi fost, dacă nu ar fi ajuns sub dominaţia alcoolului! Chiar şi acum, cu atîta alcool în vine, vorbea cu un calm neobişnuit. Vocea îi era sigură, pe faţă nu-i tresărea nici un muşchi. Feuerbach surîse.

— Asta înseamnă că nu aveţi încredere în mine? spuse vesel.

— Înseamnă că iau măsurile necesare, replică maiorul.

Preocupat de „celelalte" chestiuni, nu mă gîndisem la asta. Wanstell avea dreptate. Un individ de teapa lui Feuerbach era în stare, dacă-l lăsam, să încarce „marfa" în camion şi să plece fără să ne plătească. Ce am fi putut face în acest caz? Am ... fi reclamat la poliţie că ne înşelase?

— Domnii ce spun? întrebă profesorul.

Boulanger zîmbi umil.

— Nu cred că are importanţă dacă va fi înainte sau după, răspunse.

Era clar că prefera „înainte".

— Dumneavoastră?

Mi se adresa mie. Nu era momentul să umblu cu mănuşi.

— Sînt de acord cu maiorul.

Pe colos fireşte că nu l-a întrebat.

— Atunci, foarte bine. Se va face cum doriţi.

Se aplecă, luă o valiză pe care o lăsase într-un colţ, fără ca noi să-l fi observat, o puse pe ladă şi o deschise. Era plină cu teancuri de dolari.

— Pachetul fiecăruia este pregătit, zise. Acest lucru îl va face pe scumpul nostru maior să simtă mustrări de conştiinţă pentru ceea ce a gîndit.

Chipul „scumpului nostru maior“ rămase inexpresiv. Feuerbach luă un teanc de dolari.

— Pentru dumneavoastră, şi mi-l înmînă.

Apoi făcu acelaşi lucru cu Boulanger şi Wanstell. Nu ţinusem niciodată în mînă două sute cincizeci de mii de dolari, însă teancul nu mi-a părut să corespundă sumei.

— Cîţi sînt? l-am întrebat pe profesor.

— Cît ne-am înţeles, dragul meu, cît ne-am înţeles.

— Două sute cincizeci de mii?

— Douăzeci şi cinci de mii. Număraţi-i.

Îmi promisese două sute cincizeci de mii, nu douăzeci şi cinci de mii. Privirile celorlalţi mă convinseră că şi cu ei procedase la fel.

— Fusese vorba de două sute cincizeci de mii, am insistat.

— Imposibil. „Afacerea“ nu va aduce un cîştig atît de mare.

— Nu m-am amestecat în tratativele dumneavoastră cu clientul, şi nici nu mă interesează. Însă pentru această sumă ne-am înţeles.

— Poate nu vă amintiţi bine.

Era limpede că voia să ne prade.

— Asemenea „amănunte“ nu se uită. Mi-aţi promis două sute cincizeci de mii de dolari.

— Da? Odată ce insistaţi, înseamnă că aşa este. Probabil că am spus două sute cincizeci, înţelegînd de fapt douăzeci şi cinci. Nu voi reuşi niciodată să vorbesc corect franţuzeşte!

Îşi bătea joc de noi şi, desigur, nu intenţiona să ne convingă. Colosul blond, care şi scosese la iveală un pistol, era . . . mult mai convingător!

— Ceilalţi domni insistă şi ei? întrebă Feuerbach.

Colosul se juca cu pistolul.

— Să terminăm, rosti plictisit Wanstell. De la un individ ca tine trebuia să ne aşteptăm la aşa ceva.

— Dumneavoastră?

Era rîndul lui Boulanger. Acesta nu răspunse. Scoase din teanc o bancnotă de o sută de dolari şi o cercetă atent la lumina becului.

— Cel puţin nu sînt false, spuse.

— Mă jigniţi, zise profesorul, deşi era clar că puţin îi păsa. Şi dumneavoastră ce părere aveţi? mi se adresă.

— Argumentele dumneavoastră m-au convins, am replicat arătînd spre blondul cu pistolul.

— Ştiam că ne vom înţelege! exclamă profesorul încîntat. Acum, sper să vă faceţi datoria pînă la capăt!

Ne-am făcut-o. Am ajutat ca lada să fie încărcată în camion. Colosul se instală lîngă ea. Feuerbach îşi luă rămas bun.

— Vă doresc mult noroc, domnii mei. Şi nădăjduiesc să mi se dea ocazia să mai colaborăm şi altă dată.

Nu ştiu ce nădăjduiau ceilalţi, însă eu doream din suflet să nu-l mai întîlnesc niciodată. Şi aveam să fac tot posibilul ca să nu-mi mai apară în cale. L-am văzut luînd loc lîngă şofer. Maşina porni, îndreptîndu-se spre Itea. Desigur, aştepta iahtul amantei italianului.

— S-a terminat şi asta, spuse Boulanger.

N-am mai discutat între noi despre felul cum ne trăsese pe sfoară profesorul, nici despre suma pe care o promisese fiecăruia. Se vede că toţi trei ne recunoşteam vina. Ar fi trebuit să ştim că pro-

misiunile unui nemernic ca Feuerbach nu au nici o valoare. Boulanger îşi luă rămas bun. Avea să plece aşa cum venise: pe ascuns. Pentru primarul din Delfi plecase încă de dimineaţă. Mîine avea să ia avionul pentru Roma.

— Niciodată nu l-am simpatizat pe individul ăsta, spuse maiorul cînd rămaserăm singuri.

Şi eu nutream aceleaşi sentimente faţă de francez.

— Bem ceva? îmi propuse Wanstell.

De data asta simţeam şi eu nevoia să beau. Ne-am aşezat în balcon. În ciuda oboselii, noaptea de august ne izgonea somnul.

— Regret că n-o să mai pot rămîne pe aceste meleaguri, murmură maiorul.

— Unde vă duceţi?

— Nu l-aţi auzit pe Feuerbach? Destinaţia avionului meu este Johannesburg.

— Şi pe urmă?

Făcu un gest nedefinit. Nu se gîndise la „pe urmă“.

— Cu cele douăzeci şi cinci de mii vă veţi putea pune la punct... problemele?

— În punctele esenţiale, da.

Brusc, m-am hotărît. N-ar fi trebuit, dar se vede că nu mă puteam dezbăra de firea mea uşuratică.

— Domnule maior, aţi vrea să rămîneţi în Grecia?

— Ştiţi bine că nu se poate.

Am insistat.

— Dacă ar fi posibil, aţi vrea?

— De ce să făurim visuri? Ştim amîndoi că...

L-am întrerupt.

— La ce oră pleacă avionul dumneavoastră spre Johannesburg?

Înainte de a răspunde, mă privi uimit.

— Mîine la orele 13 şi 45'.

— Să vă amînaţi călătoria cu cîteza zile.

— Dar...

— Pentru cîteva zile.

Ştia că poimîine, în şaisprezece ale lunii, muzeul avea să se deschidă. Că nemaipomenitul furt avea să stîrnească mare vîlvă. Că poliţiile întregii lumi aveau să fie puse în stare de alertă. Că avea să se descopere pe unde fusese transportat Conducătorul de cravdrigă şi că tunelul avea să-i conducă pe poliţişti direct la el acasă — şi la el însuşi.

— Vorbiţi serios?

Îmi părea rău că vorbisem, dar era prea tîrziu ca să mai dau înapoi.

— Foarte serios.

— Cunoscînd consecinţele?

— Fireşte.

Nu ceru alte explicaţii. Creierul lui, în ciuda alcoolului cu care-l adăpase, funcţiona rapid.

— Dumneavoastră plecaţi mîine la Paris, cu un avion al companiei Olimpic? Nu-i aşa? mă întrebă.

— Da.

— Şi îmi propuneţi să rămîn în Grecia?

— Da.

Surîse.

— Voi rămîne. De doi ani locuieşte la Atena o prietenă de a mea. O arheologă americană. Mă va găzdui cu plăcere. Am să vă dau adresa ei.

Mi-o dădu.

— Ca să-mi scrieţi de la Paris.

Avusesem dreptate. Surîsul lui arăta că era înzestrat cu o minte ascuţită, pe care băutura n-o influenţase. Acel surîs spunea mai mult decît cuvintele.

18

Dimineaţa, maiorul Wanstell a plecat. Nu ne-am luat rămas bun, deoarece o făcusem în zori. A plecat fără să se ascundă, încuind cu grijă uşile locuinţei, aşa cum ar fi făcut orice străin care dobîndise o casă la Delfi. Desigur, lucrările de reconstrucţie a clădirii nu se terminaseră, însă se putea presupune că maiorul avea să revină ca să le continue.

Am rămas singur. Ar fi trebuit să plec şi eu imediat, ca să prind avionul de Paris. Însă nu am plecat. Eram atît de bine instalat în patul meu de la hotel (oboseala muncii nocturne abia acum se făcea simţită), încît m-am hotărît să nu mă scol. Am comandat un „dejun" copios la amiază şi am adormit din nou. Am ieşit din hotel numai după ce se înnoptase. Am făcut o plimbare prin Delfi şi am revenit ca să cinez. Am urcat în camera mea pe la miezul nopţii. După ce am fumat o ţigară în faţa ferestrei deschise, m-am culcat. Somnul mi-a fost adînc, fără vise.

Dimineaţa mă aflam printre primii vizitatori ai muzeului. Voiam să savurez spectacolul.

Un grup de turişti se şi formase, aşteptînd ca paznicii să deschidă. Ghidul lor a început o prelegere introductivă, despre Delfi, Pythia, Amfictionii şi alte asemenea. La un moment dat au sosit şi paznicii.

Unul dintre ei a descuiat poarta muzeului, ceilalți și-au ocupat locurile și, apoi, s-a permis accesul publicului. Grupul de turiști a pătruns în muzeu; printre ei, și eu.

Aș fi vrut să fie și Wanstell cu mine, să savurăm împreună „spectacolul". Soclul sfărîmat al Conducătorului de cvadrigă, spărtura din podea, paznicul legat și cu căluș în gură. Auzeam vocea ghidului.

— Și acum, vom vedea una dintre capodoperele sculpturii antice, celebrul Conducător de cvadrigă din Delfi.

Grupul a înaintat și eu odată cu ei. Am ajuns la intrarea sălii. Turiștii străini își țineau respirația. Știam prea bine ce aveam să văd. Și, am văzut.

În sală domnea cea mai desăvîrșită ordine. Podeaua proaspăt spălată, întreagă. Nu exista nici un paznic legat. Iar de pe soclul său intact, *Conducătorul de cvadrigă* își mîna cvadriga invizibilă*.

Ghidul dădea explicații. Vocea lui constituia un plăcut acompaniament muzical pentru gîndurile mele. Turiștii se bucurau de priveliștea pe care le-o oferea Conducătorul de cvadrigă, însă eu mă bucuram și mai mult. Cum să spun? Această clipă minunată era în oarecare măsură *opera* mea!

19

Tînărul voinic, cu plete și barbă, mi-a ieșit în întîmpinare la ușa prietenei mele Aliki Lambrinou.

---

* Într-adevăr, s-a păstrat numai conducătorul, nu și cvadriga (N. trad.)

— Domnul?
Mi-am spus numele.
— Aş vrea s-o văd pe domnişoara.
— Din nefericire, la această oră este ocupată. Reveniţi mai tîrziu.
Îmi tăia calea cu trupul lui uriaş.
— Trebuie s-o văd neapărat, am insistat.
— V-am spus: mai tîrziu!
— Cel puţin, aţi vrea să-i comunicaţi că o caut?
Era foarte simplu şi totuşi nu s-a clintit. Ai fi zis că stătea în faţa casei tocmai ca să împiedice intrarea oricui. Un fel de santinelă, care nu era dispusă să-şi părăsească postul.
— Mai tîrziu.
M-am hotărît să fiu mai desluşit.
— Sînt şi eu amestecat în afacere.
M-a privit neîncrezător.
— Care afacere?
— Ştiu ce se petrece înăuntru.
Tînărul păru să ezite cîteva clipe. Apoi fluieră. Un al doilea tînăr din grupul gălăgios al studenţilor se ivi la fereastră.
Cel de afară îi făcu semn să se apropie. Cînd acesta veni lîngă noi, îi vorbi despre mine.
— Cum aţi spus că vă numiţi?
Mi-am silabisit numele. Cel de al doilea tînăr dispăru în interiorul casei şi reveni cu răspunsul.
— Domnişoara vă aşteaptă.
Am intrat împreună în casa ei. Am urcat cîteva trepte, apoi am coborît altele şi am văzut ceea ce mă aşteptam să văd: copia sălii muzeului din Delfi, în care se păstra statuia Conducătorului de cvadrigă. Copia era pe cale de a fi demontată.

Grupul gălăgios al studenţilor aduşi de Aliki muncea în ritm susţinut. Scoteau de pe pereţi şi de pe podea plăcile de plastic care păreau de marmură, falsele vitrine şi tot ceea ce făcuse ca parterul vast al casei ţărăneşti să semene aidoma cu sala muzeului.

Soclul sfărîmat al Conducătorului de cvadrigă, pe care în aceeaşi dimineaţă nu-l văzusem în adevăratul muzeu, se afla aci, la fel ca şi spărtura din podea, care conducea la tunel. Numai paznicul Dimadis, cel legat şi cu căluş în gură, lipsea. De fapt nu lipsea de tot. Era şi el aici, lîngă Aliki Lambrinou, numai că arăta vesel şi zîmbitor. Aliki îl lăsă şi se îndreptă spre mine. Era desigur mulţumită, însă nu o lăsa să se vadă.

— Să mergem înăuntru, îmi spuse.

M-a condus în interiorul casei, după ce le atrase atenţia celor care lucrau:

— Cît puteţi de repede, băieţi.

Cînd am rămas singuri, am exclamat bucuros:

— Am reuşit!

Nu păru să-mi împărtăşească entuziasmul.

— Da, răspunse sec.

— Aliki, nu voi uita niciodată ce ai făcut!

— Aş prefera să uiţi.

— Dar, ceea ce ai făcut . . .

M-a întrerupt.

— Am procedat astfel pentru că nu exista altă posibilitate. Îmi amintesc că ţi-am spus părerea mea chiar de la început. Atunci cînd ai venit la Atena ca să mă întîlneşti şi să-mi povesteşti mizerabila ta poveste . . .

Da, într-adevăr, îmi spusese ce părere are cînd plecasem pe ascuns de la Delfi și mă dusesem la locuința ei din Atena. Discuția noastră îmi reveni cu claritate în minte.

— Și acum ce-ți închipui că trebuie să fac? mă întrebase după ce-i relatasem propunerea lui Feuerbach. Să las un escroc internațional și un zăpăcit de prieten să răpească patriei mele și întregii umanități o asemenea capodoperă?

— Firește că nu.

— Deci nu-mi rămîne decît să anunț poliția, pentru ca Feuerbach și complicii lui să ajungă la închisoare.

— Și eu împreună cu ei.

— Din nefericire și tu.

Zîmbisem cît putusem mai copilărește.

— Credeam că mă simpatizezi.

— Deși, din păcate, nu o meriți.

— Mă simpatizezi?

— Orice om are slăbiciunile lui.

— Și ai să mă trimiți la închisoare?

— Vezi altă soluție?

— Da.

— Care?

Și atunci îi vorbisem despre „soluția" mea.

— Aliki, din primul moment, de cînd am acceptat propunerea lui Feuerbach, nu m-am gîndit nici măcar pentru o clipă să fur cu adevărat statuia Conducătorului de cvadrigă de la Delfi. În primul rînd, pentru că orice părere ai avea despre mine . . .

— Cea mai rea!

— . . . sînt grec și îmi iubesc patria.

Zîmbise ironic.

— Acest „în primul rînd“ nu este prea convingător.

— Și totuși este adevărat.

— Să trecem la „cel de al doilea rînd“.

— În al doilea rînd, pentru că nu avem nici o șansă de succes. Este greu să furăm statuia, dar și dacă vom reuși, vom fi urmăriți cu atîta înverșunare de toate polițiile lumii, încît va fi imposibil să scăpăm.

— Atunci să renunțați.

— Nu pot. Feuerbach mă are la mînă, și, dealtfel, dacă eu m-aș retrage, el tot va da lovitura mai tîrziu, cu alt nume și cu alți complici.

— Frumos! Deci de la început nu aveai intenția să furi Conducătorul de cvadrigă. Atunci, care e scopul tău?

— Să-l fur ... pe Feuerbach!

Mă privise mirată.

— Pe Feuerbach?

— Oare nu o merită?

— Cum?

Îi explicasem „cum“.

— Din fericire, muzeul din Delfi este mic și sala unde e păstrată statuia încă și mai mică. În alt muzeu, planul meu ar fi fost irealizabil. Însă în acesta se poate.

Îi spusesem că aveam să închiriem o casă în apropierea muzeului. Apoi aveam să transformăm interiorul clădirii într-o copie fidelă a sălii unde se află Conducătorul de cvadrigă. Și în această sală-copie, aveam să așezăm o copie a statuii.

— Eu sînt inginer. Eu fac calculele pentru tunel. Le voi face în așa fel încît tunelul, în loc să dea în adevărata sală, să dea în cea falsă.

— Nu se poate.
— E treaba mea. Știu că se poate.
— Exclus. Își vor da seama de înlocuire.
— Nu. Nici unul dintre ei nu este expert în obiecte de artă și, dealtfel, toate se vor face în mare grabă. Nu vor avea timp să verifice. Cînd își vor da seama de adevăr, și ei și noi vom fi departe.
— Care „noi“?
— Eu, tu și prietenii tăi, care ne vor ajuta.
Mă privise furioasă.
— Crezi că e posibil să mă amestec într-o afacere atît de murdară?
— De ce „murdară“?
— Ce altceva este?
— Un serviciu adus patriei. Salvezi o capodoperă a patriei tale, și un nefericit prieten al tău.
— Care nu o merită.
— Care nu o merită, dar care îți este prieten și . .
— Și fură!
— Un hoț ca Feuerbach.
— Refuz!
— Aliki . . .
— Refuz categoric!
— Și totuși, vei face o faptă bună.
— Nu se poate.
— Aliki, gîndește-te mai bine.
— Ți-am spus: nu se poate!
Și, cu toate acestea, iată că se făcuse!

Aliki stătea în fața mea și mă privea cu asprime. Din sală ajungeau pînă la noi glasurile prietenilor ei și zgomotul loviturilor de tîrnăcop care „demontau“ falsa încăpere de muzeu.

— Prietenii tăi muncesc cu plăcere, i-am spus.
— Sînt studenții mei.
— Buni băieți.
Am rîs.
— Găsești că e comic? mă întrebă supărată.
— Mă gîndesc la clipa în care fericitul Feuerbach va deschide lada în fața miliardarului. Firește, acesta, ca expert, își va da de îndată seama că are de-a face cu o copie.
— Și crezi că Feuerbach, sau cum îl cheamă, te va lăsa în pace? mă întrebă cu o neliniște, pe care se străduia s-o ascundă.
— Ce-ar putea să facă? Să se ducă la poliție și să reclame: „Domnilor, voiam să fur statuia Conducătorului de cvadrigă în complicitate cu acest domn și acest domn m-a păcălit? În loc să mă ajute să fur originalul, m-a condus la o copie?"
— Nu glumi. Va vrea să se răzbune.
— Am să fac totul ca să nu mă găsească.
— Și-ai să reușești?
Își părăsise aerul serios. Privirea și vocea îi trădau adevăratele sentimente.
Fusesem un imbecil cînd lăsasem să-mi scape o femeie ca ea, însă acum era prea tîrziu.
— Sînt sigur, i-am răspuns.
Am pus la punct și celelalte chestiuni. Aliki și prietenii ei aveau să astupe tunelul care unea casa cu aceea a lui Wanstell. Refuză să ia fie și un dolar și a trebuit să mă ostenesc foarte mult ca s-o conving să primească cel puțin o sumă care să acopere cheltuielile făcute.
— Și acum plec, i-am spus. Nu trebuie să fim văzuți împreună.
Am sărutat-o și nu m-a împiedicat.

— Cel puţin de acum încolo ai să te înveţi minte? m-a întrebat.

— Sigur, i-am zis.

Dar ştiam că mint.

20

Aveam adresa prietenei lui Wanstell din Atena. Pe strada Tholou, într-o casă veche, unde locuise cîndva cunoscutul pictor Minos Arghirakis. Am găsit-o pe această doamnă, arheolog de profesie, îmbrăcată cu un hiton* antic. Înainte de a apuca s-o întreb despre Wanstell, l-am văzut pe englezul meu întins într-un fotoliu, în micuţa curte interioară a locuinţei. E inutil să spun că pe măsuţa de lîngă el se afla nelipsitul pahar. Numai că de data aceasta nu conţinea whisky.

— Ūzo, băutura zeilor! exclamă Wanstell şi se ridică, venind în întîmpinarea mea.

Mă prezentă prietenei sale. O femeie în vîrstă, foarte simpatică. Foarte curînd, ea s-a retras discret şi ne-a lăsat singuri.

— Ce s-a întîmplat? Furtul a fost descoperit? mă întrebă zîmbind cu şiretenie.

— Aţi citit ştirea în ziare?

— Citesc numai „Times“, îmi răspunse.

— Şi, nu scria nimic?

— „Times“ e un ziar serios, replică el. Nu scrie decît despre lucruri care s-au petrecut.

---

* Veşmînt lung al femeilor din Grecia antică (N. trad.)

— Şi furtul Conducătorului de cvadrigă nu a fost comis?

— Nu, de vreme ce „Times“ nu pomenește despre el.

De data asta surîse.

— În ultimele zile presimţeam ceva. Din clipa cînd m-aţi sfătuit să nu plec la Johannesburg, am fost sigur. Nu ştiu cum, nu ştiu în ce mod, dar eram sigur că în dimineaţa zilei de şaisprezece august statuia va continua să se afle la locul ei.

— Şi aţi avut dreptate.

— Cum aţi reuşit?

I-am explicat, însă n-am pomenit numele Alikiei Lambrinou. Aliki a devenit în povestirea mea „cîţiva prieteni“.

— Frumos truc! Grecesc. Să-l prădăm pe hoţ, împiedicînd un furt!

Izbucni în rîs. Pentru prima oară îl auzeam rîzînd aşa, din toată inima.

— Mă bucur. Şi pentru patria dumneavoastră şi pentru dumneavoastră şi pentru „stimabilul“ domn Feuerbach. Aţi întîlnit un nemernic mai mare decît el?

I-am spus că nu întîlnisem.

— Nu că noi am fi nişte îngeraşi, dar . . .

Prietena lui aduse o nouă sticlă cu úzo şi pahare. Am băut toţi trei.

— Prietenii mei au să se ocupe de tunel. Nu rămîn nici un fel de urme. Casa dumneavoastră din Delfi vă aparţine, i-am spus.

Arătă spre doamna arheolog.

— Dacă este aşa, prietena mea va locui acolo cîteva luni.

Mai tîrziu, cînd am rămas din nou singuri, l-am întrebat:

— Şi noi?

— În război am avut un subordonat. Un african. Am aflat din ziare că recent a ajuns preşedinte al ţării sale. Ştiţi, unul dintre tinerele state din Africa. Ce aţi spune de o călătorie pînă acolo?

— Minunată idee!

Ne-am dus pe coasta de est a Africii. Preşedintele avea nevoie de ingineri şi de un organizator pentru armata sa. Wanstell l-a convins că nu putea găsi oameni mai potriviţi decît noi.

Am devenit amîndoi consilieri, însă asta nu înseamnă că nu aveam timp de odihnă. Dimpotrivă. Aveam destule clipe de răgaz. Mai precis ceasuri. Maiorul se angajă să mă înveţe să vînez fiare sălbatice, dar pînă la urmă a reieşit că el însuşi nu vînase niciodată . . .

I-am scris Giselei, la Paris. Era dispusă să petreacă vreo cîteva luni de vacanţă în Africa? Şi curînd am primit o telegramă:

„Sosesc mîine cu avionul companiei Air France, la orele 11 şi 45".

Îi datoram acest dar. După un an, pe terasa casei noastre africane, am citit toţi trei, Wanstell, Gisela şi eu, următoarea ştire:

„Florenţa. — A fost capturată o bandă internaţională de hoţi de obiecte de artă, pe cînd încerca să pătrundă printr-un tunel în capela din Palazzo Medici-Riccardi. Şeful bandei este un individ care se autointitulează profesor Hermann Dietrich".

Gisela, care ne citea din „Figaro", se opri.

— Dragul meu, îmi spuse, nu tipul ăsta te-a vizitat în apartamentul nostru de pe strada Jacob, la Paris?

Îmi dădu ziarul. În fotografia care însoțea articolul am zărit fața rotofeie și sprîncenele groase ale lui Feuerbach. I-am dat ziarul lui Wanstell.

Gisela continuă:

— El este. Acum îmi amintesc și numele. Mi se prezentase. Profesor Dietrich!

— Nu, am corectat-o. Și atunci era „profesor“, dar nu Dietrich, ci Feuerbach!

Wanstell lăsă ziarul.

— Bem ceva în cinstea evenimentului? zise.

Apucă sticla. Însă nu era whisky. Wanstell îl convinsese pe prietenul său, președintele, să aducă úzo din Grecia!

S-a întîmplat la 12,15'

1

Nu cred în puteri supranaturale și în fapte care scapă de sub controlul rațiunii. Și totuși, în cazul Anei Amandos am fost silit să admit că se pot petrece evenimente cărora nu li se poate da nici o explicație. În cazul Anei Amandos și a morții sale. Îmi spusese:

— Știu că am să mor. Știu și la ce oră.

Mă străduisem s-o liniștesc, în timp ce mă gîndeam că intrasem într-o mare încurcătură . . .

— Doamnă, ceea ce susțineți . . .

Mă întrerupsese:

— Are să mă ucidă!

— Dar . . .

— Are să mă ucidă . . . Azi, la ora douăsprezece și un sfert!

Mă simțisem prost. Nu e ceva obișnuit să auzi o tînără femeie, pe care abia ai cunoscut-o, spunîndu-ți că soțul ei o s-o ucidă!

— Doamnă, liniștiți-vă. Domnul Amandos . . .

— Să nu mă lăsați singură. Dacă plecați, mă ucide. La douăsprezece și un sfert!

Chipul ei palid, ochii măriţi de spaimă, felul şoptit în care mi se adresa şi ploaia care bătea în geamuri dădeau acelor cuvinte un sens înfiorător.

— La douăsprezece şi un sfert! repetase ea.

Eram sigur că aveam de-a face cu o femeie bolnavă. Că vorbele ei erau acelea ale unei nebune. Şi totuşi, a murit. În aceeaşi noapte. În jurul orei douăsprezece. Poate la *douăsprezece şi un sfert!*

Însă, cu toate acestea, era *imposibil* să moară la ora respectivă. Era imposibil, pentru că mă aflam acolo, cu ea. Cu ea şi cu acela pe care-l acuza că o va ucide.

Într-adevăr, ceea ce s-a petrecut în noaptea aceea în frumoasa vilă singuratică pare absurd. Şi pentru mine nu avea nici un fel de explicaţie.

2

Totul a început din cauza ploii. O ploaie dintre acelea pe care le poţi întîlni numai în Tesalia, într-o noapte de iarnă. Ploua torenţial, de-ai fi zis că se rupseseră norii. Farurile maşinii reuşeau cu greu să risipească întunericul pe o rază de doi metri. Ştergătoarele de parbriz nu izbuteau să îndepărteze torentele de apă, iar noroiul făcea maşina să geamă. După îndelungate strădanii mi-am dat seama că era imposibil să înaintez.

Am încercat să privesc în jur. N-am zărit decît torente de apă, întunecate şi fără sfîrşit. Îmi regretam încăpăţînarea. N-ar fi trebuit să părăsesc Larisa

pe o asemenea noapte. La un moment dat, mașina s-a împotmolit. Am apăsat pe accelerator. Micul meu Fiat 600 s-a zguduit din toate încheieturile, dar n-a înaintat nici măcar cu un pas. Am apăsat din nou pe accelerator. Fiatul s-a înclinat pe o parte. Am oprit motorul și am ieșit din mașină. Vizibilitatea se redusese la zero, însă am putut vedea că două roți intraseră într-un șanț aflat pe marginea drumului. Noroiul mă ținea prizonier și ploaia îmi tăia respirația. Am revenit în mașină și mi-am aprins o țigară. Mă hotărîsem să aștept. Speram că se va ivi cineva care să mă ajute. După aproape un ceas de așteptare mi-am spus că ori oamenii nu se încumetau să pornească la drum pe o asemenea noapte, ori eu o apucasem într-o direcție greșită. Mi-am aprins altă țigară, în timp ce rafalele ploii izbeau cu putere capota mașinii. M-am uitat la ceas. Nouă și jumătate. Mă întrebam dacă aveam să-mi petrec noaptea împotmolit în noroiul acelui drum de țară tesalian. La zece nu mă mai întrebam. Eram sigur.

Ploaia continua să cadă, însă cu mai puțină furie. Am șters geamul cu batista și m-am străduit să văd unde mă aflu. Și atunci am zărit luminile. Era ciudat că nu le văzusem mai înainte. „Poate că abia acum le-au aprins“, m-am gîndit.

Oricum, erau luminile unei case înalte, deoarece se zăreau și la etajul doi. „Pare să fie o vilă singuratică“, mi-am zis.

Hainele mi se udaseră, îmi era frig și foame. Așa că m-am hotărît. Mi-am aruncat impermeabilul pe umeri și am pornit. Fără îndoială că acele lumini aveau să mă conducă la adăpost.

Ceea ce am găsit îmi depăşea aşteptările. Era o vilă cu două etaje, înconjurată de un parc bine întreţinut. Poarta de fier era deschisă. Am străbătut parcul şi am bătut la poarta vilei. Am aşteptat destul de mult pînă să mi se deschidă. La început n-am putut vedea chipul bărbatului care venise să mă întîmpine — stătea cu spatele la lumina din interior — însă vocea lui era aceea a unui om cultivat. Doar că mi s-a părut ciudată; de parcă acel care mi se adresa era tulburat.

— Ce doriţi?

— Maşina mea . . .

I-am explicat ce mi se întîmplase. Stăpînul casei era înalt, zvelt, bine făcut.

— Poftiţi înăuntru.

S-a dat la o parte ca să trec. Acum îl puteam vedea bine. Nu avea mai mult de patruzeci de ani şi chipul său era plăcut, deşi cam dur. Mi-a zîmbit.

— V-aţi udat.

— Pînă la os.

— Trebuie să vă uscaţi hainele.

M-a condus în casă cu degajarea omului care ştie cum să primească. Mobilierul luxos m-a impresionat. Însă cea mai plăcută surpriză pentru mine a fost un cămin monumental, situat într-un colţ al camerei unde fusesem condus şi în care ardea un foc vesel. Încăperea era şi salon şi bibliotecă. Gazda mi-a arătat un fotoliu, lîngă cămin.

— Daţi-mi impermeabilul dumneavoastră şi luaţi loc.

M-am conformat.

— Cum aţi spus că vă numiţi? m-a întrebat, întinzîndu-mi haina pe un scaun.

Mi-am spus numele.
— Și unde mergeți?
— La Kalambaka.
— Atunci, cum de ați ajuns aici?
— Nu e drumul spre Trikala?
— Drumul spre Trikala e la dreapta, mi-a explicat el amuzat.
— Dar acesta mi-a fost arătat la Larisa . . .
— Se vede că v-ați rătăcit. La vreo cinci kilometri de aici, drumul se bifurcă: cel din dreapta duce la Trikala, iar cel din stînga la domeniul nostru. Ați făcut o cotitură greșită.
— Deci de aceea era drumul atît de rău! am exclamat.
— Au mai pățit-o și alții, spuse zîmbind interlocutorul meu. Mai ales pe o astfel de vreme. Trebuie să beți ceva. Un coniac?
Aveam nevoie de un coniac, așa ud cum eram. Urmăream gesturile dezinvolte ale gazdei mele; și totuși avea ceva ce nu putea fi definit. Parcă-l preocupa un fapt care nu avea legătură cu mine.
Îmi întinse paharul.
— Are să vă facă bine.
În timp ce-mi beam coniacul, îmi spuse:
— Pe mine vă rog să mă scuzați. Mă duc să-i vorbesc soției mele despre vizita dumneavoastră.
A ieșit, lăsîndu-mă singur. Focul din cămin ardea, coniacul era vechi și de bună calitate, ambianța plăcută. Însă, cu toate acestea, exista „ceva“ în atmosferă . . . Mi-am golit paharul și am aprins o țigară.
De pe cămin îmi zîmbea chipul fericit al unei femei tinere. O fotografie în ramă de metal, cu o dedi-

cație simplă și emoționantă: „Soțului meu, cu toată dragostea“. Desigur că era soția gazdei.

Timpul trecea. Îmi fumasem țigara și-mi aprinsesem alta. În cele din urmă stăpînul casei se ivi, însoțit de o femeie extrem de frumoasă: femeia din fotografie.

— Soția mea, mi-o prezentă el. Domnul Prokos a rătăcit drumul și a ajuns în pustietatea noastră, îi explică.

Femeia mă salută cu o ușoară înclinare a capului. Luă loc într-un fotoliu, în timp ce soțul ei se așeză pe brațul acestuia. Își pusese mîna pe umărul ei, cu un gest plin de tandrețe. Ea însă stătea neclintită și rece.

Am vorbit despre domeniul lor, despre ploile din Tesalia, care cînd încep nu se mai termină, și despre multe altele. De fapt vorbeam numai noi, Amandos — acesta era numele gazdei mele — și eu. Pentru că soția lui nu scotea o vorbă. Doar la un moment dat a spus:

— Mi se pare că bate cineva la poartă.

Nu auzisem nimic. Soțul ei a replicat:

— Bate? Nu cred. Ți s-a părut, Ana.

— Am auzit foarte bine. Poate s-a întors Hariklia.

— De ce să se întoarcă? Doar ne-a spus că va rămîne peste noapte cu mama ei. Hariklia este femeia noastră de serviciu, mă lămuri el. S-a dus să-și vadă mama în satul vecin.

— Poate că s-a răzgîndit, insistă femeia.

Bărbatul înălță din umeri.

— Poate. Îmi permiteți? zise întorcîndu-se spre mine.

Ieși din încăpere ca să vadă cine era la poartă. De îndată ce trecu pragul, femeia, privind îngrozită în jur, se ridică de pe fotoliu și se apropie de mine.

— Ajutați-mă! exclamă.

Am privit-o uluit. Ea îmi luă mîinile.

— Ajutați-mă! Rămîneți aici! Nu plecați! Vă implor, nu plecați!

Continuam s-o privesc uimit, neștiind ce să-i răspund. Ea se uită iar spre ușă.

— Mă va ucide!

Mă aflam într-o situație dificilă. Ce puteam să spun și să înțeleg din toate acestea?

— O știu. Mă va ucide azi. Dacă plecați, mă va ucide la ora douăsprezece și un sfert, fix!

Înainte de a apuca să-i răspund, se întoarse speriată la locul ei. Se auzeau pașii lui Amandos, care revenea. Intră în cameră zîmbind.

— Am avut dreptate, scumpa mea; nu era nimeni. Ți s-a părut.

— Dar, am auzit . . .

— Ți s-a părut. Era doar răpăitul ploii.

Atunci mi-am dat seama că Ana Amandos nu auzise nimic. Își îndepărtase soțul numai ca să-mi poată vorbi. I-am privit din nou chipul palid. Era nemișcat, însă ochii exprimau o mare neliniște. M-am înspăimîntat.

— Desigur că domnului Prokos îi este foame, îi zise soțul ei.

— Vă rog, nu e cazul, m-am grăbit să-l asigur. Și așa v-am deranjat destul.

— Nu e nici un deranj, spuse el. Totdeauna se găsește ceva de mîncare. Noi am cinat deja. Vedeți, aci în pustietate, luăm masa devreme. Vrei să te îngrijești tu, draga mea . . .

Doamna se ridică. Înainte de a ieşi, îmi aruncă din nou o privire rugătoare. Veselia pieri de pe chipul lui Amandos.

— Nu era nimeni la poartă, mi se adresă.

— Am auzit. Din cauza ploii doamna Amandos a crezut...

— Nu din cauza ploii.

— Dar...

— Ana ştia că nu era nimeni. A vrut doar să mă îndepărteze din încăpere.

Vorbele lui mă surprinseră. Nu ştiam ce să răspund, aşa încît am preferat să tac.

— A vrut să mă îndepărteze, ca să poată rămîne cu dumneavoastră. Cine ştie ce v-a spus.

Am minţit cu destulă dificultate.

— Nimic deosebit.

Amandos a zîmbit trist.

— În locul dumneavoastră aş fi răspuns şi eu la fel.

Se opri şi oftă.

— Aşa se poartă şi cu alţii, continuă, privindu-mă în ochi. Nu v-aţi dat seama că e... bolnavă?

Nu înţelegeam nimic. Ea susţinea că, dacă aveam s-o las singură, omul atît de amabil care stătea în faţa mea avea s-o ucidă. El spunea că e bolnavă. Gîndeam că, mai degrabă, dreptatea se afla de partea lui. Vorbele acelea „la douăsprezece şi un sfert, fix“ nu puteau aparţine unei persoane normale.

— Ce are? am întrebat.

Nu apucă să-mi răspundă. Frumoasa femeie se ivi în uşă.

— Sper că domnul ne va scuza pentru cina improvizată.

Nu cinasem în viaţa mea într-o dispoziţie mai proastă. Regretam că intrasem în această casă. Ar fi fost mult mai bine dacă aş fi rămas în maşina mea, sub rafalele ploii. Cei doi soţi nu au scos un cuvînt pînă cînd am ajuns la cafea.

Ploaia se mai potolise. Nu-mi rămînea decît să plec.

— Am să vă duc eu cu maşina mea, se oferi stăpînul casei.

Am zărit spaima în ochii femeii, în timp ce rostea:

— Vă însoţesc şi eu.

Mi-am dat seama că se temea să rămînă singură. Amandos o ajută să-şi pună impermeabilul şi se îmbrăcă şi el. Am coborît şi ne-a lăsat singuri ca să scoată maşina din garaj. Ştiam ce-mi va fi dat să aud, de îndată ce s-a îndepărtat.

— Nu mă lăsaţi! Mă ca ucide! O ştiu! La douăsprezece şi un sfert!

— Doamnă, ceea ce spuneţi . . .

— O ştiu!

— Soţul dumneavoastră . . .

Se agăţă de braţul meu. M-am înfiorat. Femeia aceasta, care tremura lîngă mine în noaptea rece, mă îngrijora. Deodată, furăm scăldaţi de lumina puternică a farurilor. Amandos ieşea din garaj cu maşina. Ea îmi lăsă braţul.

— Mergem?

Deschise poarta. M-am instalat pe bancheta din spate, iar soţia lui lîngă el. În cîteva minute am ajuns la micul meu Fiat. Am încercat să-i pornesc motorul. Nu funcţiona. L-am cercetat, dar n-am reuşit să descopăr nimic. Amandos coborîse şi venise lîngă mine, în timp ce soţia rămăsese la locul ei.

— Acum ce facem? mă întrebă.

L-am privit încurcat. Ploaia se pornise din nou.

— Nu există altă soluţie, spuse el. Ne întoarcem la vilă. Doar dacă . . .

Rămase cîteva clipe pe gînduri, apoi exclamă:

— Am să vă duc eu la Larisa. Oricum, intenţionam să merg acolo mîine dimineaţă. Azi ajungem şi mîine trimiteţi un mecanic să vă repare maşina.

N-am acceptat. Nu voiam să-l deranjez mai mult.

— Dar n-o fac numai pentru dumneavoastră. Călătoria asta îmi prinde bine. Am să fiu în Larisa dis-de-dimineaţă, îmi aranjez treburile şi mă pot întoarce acasă devreme.

Am încercat să-l refuz din nou, însă era de neclintit. Am revenit la maşină. Amandos îi explică soţiei:

— Maşina domnului Prokos s-a stricat.

Ea nu-şi putu ascunde bucuria.

— Atunci ne întoarcem acasă?

— Da.

— Toţi trei?

— Da, scumpa mea. Te ducem pînă acasă. În loc să plec mîine, am să plec chiar acum, împreună cu domnul Prokos.

Rămase tăcută. Abia în casă reuşi să-mi şoptească:

— Nu-l lăsaţi să se întoarcă azi singur. Cel puţin pînă la douăsprezece şi un sfert . . . Îmi promiteţi?

Insistenţa ei în privinţa orei mă făcea, mai mult decît orice, să-mi dau seama că aveam de-a face cu o persoană bolnavă. Îmi strînse cu putere braţul.

— Îmi promiteţi?

— Da.

Vorbisem într-o doară. Ea păru mai liniştită.

— Vă mulţumesc.

Ploaia se porni din nou. Amandos se apropie de noi.

— Iar plouă, spuse.

— E ultima izbucnire. Va înceta, şopti soţia lui. Am priceput dorinţa ei tainică. Voia să rămînem acasă, pînă cînd avea să treacă „ora fatală". M-am uitat la ceas. Era unsprezece şi jumătate. Mai rămîneau doar trei sferturi de oră. „Trei sferturi, pentru ce?" m-am gîndit. Eram furios pe mine însumi. Începusem să fiu influenţat de mediu şi de nebunia ei. Bărbatul mi se adresă cu bunăvoinţă:

— Într-adevăr, nu cred că va mai dura. Cerul începe să se însenineze. În cel mult jumătate de ceas, ploaia se va opri. Ce părere aveţi?

— Pentru mine e totuna.

De fapt îmi era indiferent dacă ajungeam la Larisa ceva mai tîrziu. Şi aşa aveam să-mi continui călătoria numai în ziua următoare. Am revenit în plăcuta încăpere, cu căminul cel impunător. Doamna Amandos părea acum mai calmă. Lua parte la conversaţia noastră.

— Prin urmare, mergeţi la Kalambaka?

— Da. Doresc să vizitez Meteora. De acolo voi porni spre nord.

— Spre Epir?

— Da.

Aveam un concediu de douăzeci de zile şi intenţionam să-l folosesc pentru a-mi cunoaşte ţara.

Stăteam de vorbă toţi trei, ca nişte oameni fără griji, pe care-i interesează doar traseele turistice. Orologiul de pe cămin arăta ora douăsprezece. Femeia îmi aruncă o privire rugătoare şi, totodată, plină de recunoştinţă. „Încă un sfert", părea să-mi spună şi eu îi răspundeam: „Da. Un sfert". Mă lăsam influenţat de ea. Amandos se apropie de fereastră şi trase draperiile.

— Ploaia se va opri curînd.

Sfertul de oră trecu într-o așteptare absurdă. Așteptare pentru frumoasa femeie și pentru mine, fiindcă Amandos nu părea să bănuiască nimic. La douăsprezece și paisprezece minute ochii femeii se pironiseră asupra orologiului. Cînd bătu de douăsprezece și un sfert, era palidă ca o moartă. Aveam impresia că e gata să se prăbușească de pe scaun. Dar „ora fatidică“ trecu și ea continua să fie vie și nevătămată. Amandos se apropie din nou de fereastră.

— Nu va dura mult, spuse.

Ploaia a încetat pe la douăsprezece și jumătate.

— Putem pleca. Ce spui, draga mea?

— Plecați.

Acum era liniștită. Ne-am ridicat. Trenciul meu se uscase. În timp ce mă îmbrăcam, Amandos își sărută soția.

— Mîine după-amiază voi fi înapoi, îi zise.

Mi-am luat și eu rămas bun. I-am mulțumit pentru ospitalitate. Mi-a strîns mîna cu înțeles. Parcă îmi spunea: „Vă mulțumesc pentru tot ce ați făcut ca să mă ajutați“.

— Vedeți, i-am șoptit, că douăsprezece și un sfert a trecut?

— Da, îmi răspunse și îmi strînse iar mîna. Datorită dumneavoastră.

Glasul vesel al lui Amandos puse capăt convorbirii noastre.

— Mergem?

Am coborît în parc. Mașina ne aștepta la intrare. Ne-am instalat pe locurile noastre. În timp ce el pornea motorul, am privit spre ușa vilei. În cadrul ei luminat, Ana Amandos sta neclintită ca o statuie.

Nu puteam să-mi închipui că era pentru ultima oară cînd o vedeam în viață.

3

Drumul de ţară era desfundat, însă Amandos conducea cu multă îndemînare şi siguranţă. I-am spus-o. El zîmbi.

— Asta din cauză că traseul îmi este foarte cunoscut.

— Locuiţi aici permanent?

— Nu. Doar o parte din an. Domeniul nostru — mai precis, domeniul soţiei mele — are nevoie de o bună îngrijire ca să producă. De aceea sînt nevoit să supraveghez eu însumi totul.

— Şi restul timpului unde-l petreceţi?

— La Atena . . ., în străinătate. Ştiţi, soţia mea şi-a petrecut copilăria în Elveţia şi se simte foarte bine acolo. Dar, iată şi răscrucea de drumuri. Aici aţi încurcat-o.

Am ajuns la Larisa pe la unu şi jumătate noaptea. La ora aceea înaintată străzile erau pustii.

— Aveţi un hotel preferat? mă întrebă.

— Nu.

— Atunci vom sta la „Olimpic". Sînt cunoscut acolo şi vom fi foarte bine trataţi. Însă mai înainte să ne repezim la un garaj, ca să ne îngrijim şi de maşina dumneavoastră.

La garaj, unde era de asemeni cunoscut, domnul Amandos aranjă totul. Un mecanic avea să pornească îndată spre locul unde-mi lăsasem maşina, fie ca s-o repare chiar acolo, fie ca s-o remorcheze şi s-o ducă la garaj pentru a fi reparată.

Nu ne rămînea decît să ne ducem la hotelul nostru, să ne culcăm. Ceea ce am şi făcut.

— Domnule Amandos, îl întrebă funcţionarul de la „recepţie“, doriţi o cameră cu două paturi sau două cu un pat?

Noul meu amic se întoarse spre mine zîmbind:

— Nu adorm uşor şi îmi place să stau puţin de vorbă înainte de culcare.

Camera era spaţioasă şi caldă. După aventura mea nocturnă prin ploaie, mi s-a părut deosebit de plăcută. Ne-am instalat fiecare în patul său şi am aprins o ţigară, cînd Amandos m-a întrebat pe neaşteptate:

— V-a spus că am de gînd s-o ucid, nu-i aşa?

Vorbise fără să-şi schimbe tonul vocii, cu privirea aţintită în tavan. Eram în încurcătură. Ce să i răspund? Însă el nu-mi aşteptă răspunsul.

— E groaznic ca femeia pe care o iubeşti şi care te iubeşte să se comporte astfel. Pentru că Ana mă iubeşte. Ne-am căsătorit din dragoste.

Îşi stinse ţigara şi expresia nepăsătoare pieri de pe chipul lui frumos.

— Totul a început acum cîteva luni. Avea nervii slabi şi şocul a fost prea puternic . . .

— Care şoc?

— Nu v-a spus?

— Nu.

— Cu opt luni în urmă ne-a murit copilaşul. Un băieţel de un an. Îl născuse cu mare greutate şi îl adora. Lovitura a fost prea dură pentru ea. La început avea ideea fixă că fiul nostru nu murise, ci ne fusese răpit. Apoi a apucat-o mania cu fotografiile.

— Fotografii?

— Da. Îi era imposibil să vadă vreuna. A ei sau a altuia. Spunea că fotografia este la fel cu cadavrul

unui om. Am fost nevoit să distrug toate fotografiile din casă, în afară de una. În cele din urmă i-a venit... asta!

— Gîndul că o veţi ucide?

— Da.

— Dar de ce crede că veţi face aşa ceva?

— Căutaţi raţiune în nebunie? zise, străduindu-se zadarnic să zîmbească. Dar să nu vă mai indispun cu relatarea necazurilor mele. Să vorbim despre dumneavoastră. Unde locuiţi la Atena?

I-am spus.

— Şi cînd veţi reveni din voiaj?

— După douăzeci de zile.

M-a mai întrebat unele lucruri despre mine. Apoi am stins lumina, dar, deşi n-am mai stat de vorbă, îl simţeam şi pe el pradă insomniei. De parcă ştia că a doua zi avea să fie arestat, ca asasin al soţiei sale.

Nu încape îndoială că domnul Amandos se bucura de multă consideraţie la Larisa. La şapte dimineaţa — oră la care am cerut să fim treziţi — maşina mea, reparată şi proaspăt spălată, se afla în faţa hotelului. Şi cerul Larisei, vrînd poate să ne răsplătească pentru potopul din ziua precedentă, etala un soare strălucitor. Noul meu prieten, cam palid din cauza somnului neîndestulător, îşi regăsise buna dispoziţie.

— Veţi avea timp bun pentru călătorie, îmi zise.

Am luat micul dejun în cameră, ne-am îmbrăcat şi la opt am coborît amîndoi. Îi eram extrem de îndatorat acestui om care mă tratase cu atîta amabilitate, deşi eram pentru el un necunoscut. I-am strîns mîna cu recunoştinţă.

— Nu ştiu cum să vă mulţumesc.

A surîs.

— Atunci să nu-mi mulţumiţi. Numai dacă veţi mai veni la Larisa, vă rog să nu mă uitaţi. Mă voi bucura să vă revăd.

— Fiţi sigur că n-am să vă ocolesc.

Am luat loc la volanul Fiatului meu şi am pornit motorul. Amandos stătea pe trotuar şi mi-a făcut cu mîna un semn de bun rămas. Fără îndoială că era un om simpatic.

Vremea frumoasă mi-a redat buna dispoziţie. Peste cîmpia Tesaliei mai stăruia încă o uşoară ceaţă, însă soarele strălucea în înaltul cerului. Am pornit spre nord. În depărtare, Muntele Olimp îşi înălţa crestele înzăpezite, iar şesul tesalian se întindea calm şi nesfîrşit.

La lumina zilei lucrurile capătă alt aspect. În noaptea trecută atitudinea Anei Amandos mă influenţase, însă acum judecam cazul ei aşa cum era în realitate: acela al unei femei chinuite de psihoze. Simpaticul Amandos avea desigur mult de suferit.

În timp ce-mi luam cafeaua în oraşul Trikala, şi chiar atunci cînd străbăteam Kalambaka, mă mai gîndem la Ana Amandos. Însă cînd ciudatele stînci de la Meteora* au apărut în zare, am uitat şi de Amandos şi de soţia lui. Măreţia naturii dă oamenilor şi pasiunilor acestora adevărata lor dimensiune. Face ca pasiunile să pară neînsemnate, iar ei înşişi foarte mărunţi.

Admirînd Meteora, străbătînd drumul împădurit care duce la Metsovo, retrăind în faţa lacului de la

* Stîncile de la Meteora, extrem de abrupte, au formă de deget, pe vîrfurile lor fiind clădite mănăstirile (N. trad.)

Iannina povestea preafrumoasei Frosyni şi a lui Ali Paşa, nu citisem nici un ziar. Nu era ceva întîmplător. Procedasem astfel intenţionat. În cele trei săptămîni de concediu voiam să rămîn departe de grijile cotidiene. Însă civilizaţia, cu toate urmările ei supărătoare, m-a regăsit la Salonic, în momentul cînd îmi luam micul dejun în restaurantul hotelului „Mediterana". Sosisem în seara precedentă, dormisem cu plăcerea omului care s-a bucurat din plin de verdeaţă şi aer curat, mă trezisem într-o dispoziţie excelentă şi-mi ungeam a patra felie cu unt, cînd un picolo mi-a adus ziarul. Nu m-am grăbit să-l răsfoiesc. Abia după ce am terminat de mîncat şi mi-am aprins o ţigară l-am luat. Ziarul fu cît p-aci să-mi scape din mîini. Uluit, am citit următoarele:

„LARISA *(de la trimisul nostru)* — Un profund mister continuă să planeze asupra morţii Anei Amandos".

Buna dispoziţie îmi pieri dintr-o dată. Literele prinseră a-mi juca în faţa ochilor. „Moartea Anei Amandos..." Aşadar, Ana Amandos murise! Temerile ei se adeveriseră!

M-am cufundat în lectură. Din articol reieşea că fusese precedat de multe altele cu acest subiect. Dar şi din datele relatate în acea zi îmi puteam da seama de cele întîmplate. Ana Amandos fusese găsită moartă în vila ei de lîngă Larisa. Nu exista nici un dubiu în privinţa decesului ei: fusese asasinată. Medicul legist stabilise că moartea survenise pe la miezul nopţii.

Am lăsat ziarul, cuprins de tulburare. Am socotit în grabă data. Ana Amandos fusese asasinată în noaptea cînd fusesem în casa ei, aproximativ la ora

cînd știa că va fi ucisă! „Nu cumva la douăsprezece și un sfert?“ m-am gîndit înfiorîndu-mă.

Nu. Toate acestea erau absurde. La douăsprezece și un sfert — și mult mai tîrziu — fusesem cu ea. La unu, cînd am plecat cu soțul ei, era încă în viață. Parcă o vedeam în fața mea, stînd în pragul casei, pe cînd porneam cu Amandos spre Larisa. Am luat din nou ziarul.

„Soțul victimei, deținut ca fiind suspect de crimă, continuă să-și declare nevinovăția, referindu-se la alibiul său. Din nefericire, pînă în acest moment nu a putut fi găsită și cercetată persoana care, după cum susține acuzatul, îi poate dovedi cu ușurință nevinovăția“.

„Persoana“ eram eu. Și aveam într-adevăr posibilitatea — și obligația — de a dovedi că Amandos nu-și ucisese soția.

Am ieșit amețit din hotel. M-am plimbat un timp pe bulevardul de pe malul mării, încercînd să-mi vin în fire. Trebuia să-l ajut pe Amandos. Eram singurul care știam cu certitudine că acest om era nevinovat. Însă, nefiind jurist, nu aveam idee cum să procedez. Să mă duc de îndată la poliție? Nu era mai bine să mă duc la Larisa?

Mă miram că încă nu fusesem citat de procuror. Precis că Amandos îmi dăduse numele, deși nu figura în ziar. De ce nu fusesem citat? De fapt era simplu. Datorită continuelor mele deplasări, nu reușiseră să-mi dea de urmă. Acum însă intenționam să mă prezint eu însumi. M-am întors la hotel, hotărît să pornesc în dimineața următoare spre Larisa.

Dar n-am apucat. În aceeași după-amiază, am fost căutat la „Mediterana“ și invitat la cabinetul judecătorului de instrucție din Salonic.

4

Judecătorul de instrucţie era un om elegent, amabil şi manierat. Se potrivea cu imaginea pe care ne-o facem despre magistraţi.

— De la colegul meu din Larisa am primit un ordin telegrafic, care vă priveşte, îmi zise.

— Despre cazul Amandos? am întrebat.

— Văd că sînteţi la curent.

— Abia azi am citit ziarele.

— Asta îmi uşurează misiunea. Aţi citit ziarele şi . . .

— Şi mă pregăteam să plec la Larisa.

— De ce?

— Ca să depun în faţa judecătorului de instrucţie.

— Dacă doriţi să mergeţi la Larisa, nu am nimic împotrivă, spuse politicos tînărul magistrat. Însă puteţi face acelaşi lucru şi aici. V-am explicat că am primit o dispoziţie telegrafică din partea colegului meu.

— Atunci prefer să-mi fac aici depoziţia.

— Perfect. Ce ştiţi despre cazul respectiv?

— Ceea ce am citit în ziar.

— Domnul Amandos susţine că în noaptea aceea a fost cu dumneavoastră.

— Şi are dreptate.

— Toată noaptea?

— Toată.

— Vreţi să-mi relataţi faptele de la început?

— Cu plăcere.

I-am vorbit despre voiajul meu, despre pana de automobil, despre vizita la vila lui Amandos şi plecarea noastră, neomiţînd nici un amănunt. Mă asculta atent, fără să mă întrerupă.

— Prin urmare, aţi părăsit împreună locuinţa.
— Da.
— Şi aţi lăsat-o pe Ana Amandos în viaţă?
— Da.
— Sînteţi sigur?
— Absolut. Mi-am luat rămas bun de la ea în uşă. În timp ce maşina se îndepărta, am văzut-o făcîndu-ne cu mîna semne de bun rămas.
— Nu cumva domnul Amandos, sub un pretext oarecare, v-a lăsat în maşină ca să revină la locuinţa lui?
— Nu. Pînă la Larisa nu ne-am despărţit nici măcar pentru o clipă.
— Şi la Larisa?
I-am povestit că ne-am dus împreună la garaj şi apoi la hotel.
— Şi n-a părăsit camera?
— Nu.
— De unde ştiţi?
— Cele petrecute mă tulburaseră şi nu am reuşit să adorm curînd. La fel şi el. Dar chiar dacă ar fi plecat, ce importanţă putea avea? N-ar fi reuşit să ajungă la vilă decît pe la orele trei, or, după cum reiese din ziar, medicul legist a stabilit că decesul a survenit pe la ora douăsprezece.
Judecătorul de instrucţie zîmbi.
— Contribuţia ştiinţei medicale în asemenea împrejurări este desigur preţioasă, însă medicul nu poate fi absolut sigur, cel puţin în ceea ce priveşte ora. În cazul în speţă, moartea poate să fi survenit cu o oră-două mai devreme sau cu o oră-două mai tîrziu.
— Nu. Pot afirma cu certitudine că nu a părăsit camera în tot cursul nopţii.

— Așa se pare că s-au petrecut lucrurile. Victima v-a spus că urma să fie asasinată în noaptea aceea, nu-i așa?
— Da.
— De către soțul ei?
— Da.
— La douăsprezece și un sfert, fix?
— Da.
— De ce la această oră și nu la alta? V-a dat vreo explicație?
— Nu. Însă . . .
— Erau cuvintele unei nebune.
— Ale unei femei bolnave.
— Poate. V-a explicat, cel puțin, de ce urma s-o ucidă soțul ei?
— Nu.
— Așadar, la ce oră ați părăsit casa și la ce oră ați ajuns la Larisa?
I-am spus.
— Orele coincid cu cele declarate de Amandos, de garagist și de funcționarii hotelului. E clar că inculpatul a spus adevărul. Se mai afla cineva în casă la acea oră?
— Nu. Servitoarea . . .
— Știu, m-a întrerupt. Avem depoziția ei. A plecat după-masă în satul mamei sale și a revenit în ziua următoare, la amiază. Ea a descoperit cadavrul.
— Cum . . . a fost ucisă? am întrebat.
— Nu știți? Prin sufocare. Mai precis, asasinul i-a aplicat pe față o pernă și a apăsat-o pînă cînd a decedat.
Zguduit de cele aflate, am dictat secretarului declarația și am semnat-o, înmînînd-o judecătorului de instrucție.

— Vă mulțumesc. Am terminat, îmi zise acesta.

— Pot să vă întreb ceva?

— Desigur.

— Cum m-ați găsit?

— Domnul Amandos vă cunoștea itinerarul. Ne-a explicat că i l-ați spus chiar dumneavoastră. Astfel, colegul meu din Larisa mi-a cerut să vă aștept și să vă citez.

— Încă ceva. În urma celor declarate de mine, domnul Amandos va putea fi absolvit de vină?

— Așa cred. Eu voi transmite depoziția dumneavoastră autorităților din Larisa. Sînt de părere că va fi pus îndată în libertate. Alibiul său de la Larisa a fost confirmat de mai multe persoane. De la dumneavoastră am vrut să aflăm dacă nefericita femeie era în viață cînd ați părăsit locuința. Și am aflat.

— De ce credeți că a fost ucisă?

— Dacă făptașul ar fi fost Amandos, atunci știam. Soția lui era foarte bogată și el singurul ei moștenitor. Acum însă . . .

— Vreun răufăcător?

— E posibil. Încă nu s-a stabilit dacă lipsește ceva din casă. Oricum, nu s-au descoperit urme de jaf fățișe. Poate că făptașul este vreun prieten de-al femeii de serviciu sau chiar ea însăși.

— Bine, dar nu se afla la vilă.

— De unde știm că nu s-a întors, a comis crima și apoi a plecat? Vom cerceta și acest aspect.

— Pot să părăsesc Salonicul?

— Firește. Cu dumneavoastră am terminat. Dealtfel, vă cunoaștem adresa din Atena și, dacă va fi cazul, vă vom putea anunța.

Mi-am luat rămas bun de la amabilul magistrat și am revenit la hotel. A doua zi am pornit spre Atena.

Foarte curînd am citit în ziare că Amandos fusese eliberat, datorită depoziției mele. Și chiar în ziua cînd aflasem acest lucru, l-am găsit în locuința mea pe acel om enervant. Bătrîna mătușă, cu care locuiam, mi-a spus cu un ton ciudat, de îndată ce am intrat.

— Te așteaptă un domn.

— Unde?

— În biroul tău.

— De ce l-ai dus acolo?

— Nu l-am dus eu. A intrat singur.

Intrigat, am înaintat spre încăperea care-mi servea ca birou și bibliotecă. Nu e plăcut ca un străin să pătrundă în „refugiul“ tău preferat. L-am văzut pe vizitator în fața bibliotecii. Ținea în mîini un album cu reproduceri după tablourile lui Picasso și-l cerceta. Era de statură mijlocie și cam rotofei, cu o față inexpresivă și ochi somnolenți.

— Mă gîndesc că acest domn este sau șmecher, sau nebun, îmi spuse arătîndu-mi albumul.

— M-ați așteptat ca să discutăm despre pictura modernă? am întrebat ironic.

— Sigur că nu, spuse lăsînd cartea. V-am așteptat ca să discutăm despre ceva mult mai prozaic, dar mai real. Despre o moarte.

— Despre o moarte?

— Da, răspunse liniștit. Despre moartea bietei Ana Amandos. Mă numesc Bekas, adăugă el, de parcă toate aceste explicații îl plictiseau. Comisar Bekas, completă.

— A . . .

Acest „a“, total lipsit de entuziasm, mi-a scăpat fără voie. Omul cel rotofei zîmbi.

— Nimănui nu-i face plăcere vizita unui poliţist, spuse el.

— Credeam că acest caz a fost rezolvat, am îngăimat ruşinat.

— Nu a fost rezolvat.

— Dar am citit că domnul Amandos . . .

— Într-adevăr, domnul Amandos a fost eliberat, însă cazul ne mai preocupă. Există o crimă şi prin urmare trebuie să existe şi un vinovat. Aşa că poliţia din Larisa continuă ancheta.

— Şi v-a fost încredinţată dumneavoastră?

— Nu. Eu, ca să zic aşa . . . mă ocup de partea ateniană. Dumneavoastră aţi văzut pentru ultima oară victima în viaţă?

Tonul calm, aproape indiferent cu care vorbea acest poliţist, mă călca pe nervi.

— Am relatat tot ce ştiam judecătorului de instrucţie din Salonic.

— A, da.

Îl găseam tot mai enervant.

— Sînt obligat să mă supun unui nou interogatoriu? l-am întrebat.

— Nu, însă puneţi-vă în locul meu. Domnii aceia din Larisa trimit o hîrtie pe care scrie „Făptaşul rămîne necunoscut. Ocupaţi-vă . . ." De cine să mă ocup? Oare v-ar deranja să discutăm puţin despre acest subiect? îmi spuse privindu-mă în ochi.

— De ce să mă deranjeze?

— Ştiu şi eu? De obicei, poliţiştii îi deranjează pe ceilalţi.

Privi rafturile cu cărţi care acopereau pereţii.

— Multe cărţi, zise zîmbind. Foarte multe. Îi invidiez pe aceia care au timp să citească. Eu dacă

citesc o jumătate de ceas simt că ameţesc. Pe domnul Amandos îl cunoaşteţi de mult?

— În noaptea aceea l-am văzut pentru prima oară.

— Aşadar nu-l cunoşteaţi dinainte.

— Sper că mi-aţi citit depoziţia . . .

— Da. Cei din Salonic mi-au trimis-o. Însă prefer să aud totul cu propriile mele urechi. După cum v-am explicat, hîrţoagele mă ameţesc. Deci atunci l-aţi văzut pentru prima oară?

— Da.

— Şi pe soţia lui?

— Bineînţeles că şi pe ea.

Era prost sau își bătea joc de mine?

— Şi aţi plecat din casă cu soțul ei, lăsînd-o în viaţă?

— Da.

— Şi aţi stat împreună cu el toată noaptea?

— Exact.

Din cauza enervării răspundeam pe scurt, dar acest lucru nu părea să-l supere pe Bekas.

— Ceea ce înseamnă că domnul Amandos nu poate fi criminalul.

— Firește.

— Ciudat!

Rosti cuvîntul încet, de parcă era o concluzie destinată lui însuşi, nu mie.

— De ce este ciudat? am întrebat pe un ton provocator.

— Fiindcă, din cîte cunosc despre acest caz, el este singurul care ar fi avut motive să-şi ucidă soţia. Eu cel puţin nu am găsit pe nimeni altul. Ştiţi precis că nu v-a lăsat singur, sub un pretext oarecare, ca să revină la vilă?

— Cînd?

— Atunci cînd aşteptaţi în parc sau în timp ce vă aflaţi la hotelul din Larisa.

— Foarte precis.

M-a privit, de parcă răspunsul meu nu-l satisfăcea. M-am înfuriat.

— Dealtfel nu sînt singurul martor!

— *Sînteţi* singurul martor.

— Greşiţi. Mai sînt: garagistul din Larisa, funcţionarul de la recepţia hotelului, cameristul şi alţii.

— Credeţi?

— Dumneavoastră nu?

— Vă rog să vă gîndiţi. Ce pot dovedi toţi aceşti martori? Că Amandos s-a dus la Larisa şi a petrecut acolo noaptea. Pot ei însă dovedi că plecînd de acasă şi-a lăsat soţia în viaţă? Nu. Singurul care dovedeşte acest lucru sînteţi dumneavoastră. *Singurul*. Dacă, fireşte, aţi spus adevărul.

Am tresărit.

— Repet: „dacă, fireşte, aţi spus adevărul", continuă el. Ne asiguraţi că aţi plecat împreună cu Amandos, lăsînd-o pe nefericita lui soţie în viaţă. Care martor poate confirma declaraţia dumneavoastră?

— Vreţi să spuneţi . . ., am murmurat, uluit de vorbele lui.

— Nu vreau să spun nimic. Fac doar o presupunere. Sînt nevoit să fac multe presupuneri, ca să găsesc cum ar fi putut comite crima singurul care avea motive s-o comită.

— Atunci n-aveţi decît să mă arestaţi! am exclamat.

— Nu fiţi exagerat, replică Bekas zîmbind. Am spus că sînt silit să fac presupuneri. Mă voi strădui

să fac şi altele. La revedere. Mă bucur că v-am cunoscut.

Era gata să plece.

— Un moment, l-am oprit eu. Aţi venit la mine ca să-mi puneţi aceste întrebări?

— Sigur că nu. Aceste întrebări v-au fost adresate de judecătorul de instrucţie din Salonic. Ştiam ce veţi răspunde.

— Atunci, de ce aţi venit?

— Ca să vă cunosc. Şi singurul loc unde poţi cunoaşte mai bine un om este casa lui. Şi, din casă, camera lui preferată.

Îşi roti privirile asupra mobilelor, a biroului meu şi a rafturilor cu cărţi.

— Desigur că aici vă petreceţi clipele de răgaz ... Respectele mele.

Se înclină uşor şi plecă, lăsîndu-mă uluit şi revoltat în acelaşi timp. Era un om enervant, însă nicidecum prost. Nu. Dimpotrivă. Şi nu era deloc un om obişnuit.

5

Nu-i simpatizam prea mult pe poliţişti şi insistenţa rotofeiului Bekas de a-l vrea vinovat pe omul pe care eu îl ştiam nevinovat mă scosese din sărite. „Singurul care avea motive s-o ucidă", spusese. Cunoşteam aceste „motive". Se referise la ele judecătorul de instrucţie din Salonic: Ana Amandos era foarte bogată şi soţul ei unicul moştenitor.

M-am gîndit la „suspect". La bunul şi amabilul Amandos, la expresia atît de îndurerată a feţei sale

cînd îmi vorbise despre soţia lui, la bunătatea pe care mi-o arătase, şi cinicul comisar mi-a devenit şi mai antipatic. Dar nu aveam timp de pierdut cu o cauză care nu era a mea. M-am aşezat la birou. După-amiaza aveam întîlnire cu industriaşul Iosifoglu. Trebuia să-i arăt planul vilei pe care urma să i-o construiesc în frumosul cartier Ekali. Mi-am întins planurile, dar nu prea reuşeam să mă concentrez. „Care martor confirmă declaraţia dumneavoastră?" A, Bekas era insuportabil!

Pe la şase m-am dus la locuinţa lui Iosifoglu. Era încă tînăr şi părea mai degrabă diplomat, decît om de afaceri.

— Bine că v-aţi decis să vă întoarceţi! glumi el, după ce mă invită să iau loc. Cel puţin aţi avut un voiaj plăcut?

— Mai mult ciudat decît plăcut.

— Adică?

I-am povestit ce mi se întîmplase.

— Amandos? făcu el după ce mă ascultă cu atenţie.

— Îl cunoaşteţi?

— Puţin. Mai precis, cunoşteam familia soţiei sale.

— Şi pe ea?

— N-am mai văzut-o de cînd era copilă. Nu ştiam că s-au stabilit în Grecia.

În sfîrşit, găsisem pe cineva care-mi putea vorbi despre oamenii care pătrunseseră în viaţa mea într-un mod atît de neaşteptat.

— Unde locuiau ai ei?

— Tatăl la Londra. Restul familiei, aproape tot timpul în Elveţia. Tatăl ei era un om remarcabil. Un armator cunoscut, originar din insula Hios.

— Trăiește?
— Nu. Și el și soția lui au murit. Ana a rămas singură.
— Și Amandos?
— Mi se pare că și el este din Hios. Cred că era secretarul lui Papalios — acesta este numele de fată al Anei. Ea l-a îndrăgit. Tatăl ei nu era de acord cu această căsătorie, însă cînd ai o singură fiică și cînd ea se îndrăgostește . . .
— Aveau avere mare?
— Cît trăia Papalios, imensă. Mai tîrziu nu știu ce s-a întîmplat. Cîndva auzisem că Ana fusese internată într-o clinică. Se spunea că suferă de nervi.
— Într-adevăr nu prea stătea bine cu nervii. Cel puțin cînd am văzut-o eu.
— V-a spus că soțul ei o va ucide?
— Da. Era . . . bolnavă.
— Cine știe?
— Sînteți de părere că . . .
— Vedeți, cînd s-a măritat, am auzit că acest Amandos este un individ cam dubios. Arivist, ambițios, ipocrit. Desigur, asta nu înseamnă că putea deveni ucigaș. Dealtfel, odată ce ați fost mereu împreună . . .
Cuvintele lui Iosifoglu îmi dezvăluiau un alt chip al lui Amandos. Un chip cu totul diferit de acela pe care-l știam eu.
— Dacă nu am fi fost împreună, ați fi putut crede că el . . .
— A ucis-o? Nu sînt polițist. Oricum, această moarte l-a făcut bogat . . . Ați adus planul? Să ne ocupăm și de treburile noastre.
Am desfășurat planul — și nu am mai discutat despre cazul Amandos.

M-am despărţit de Iosifoglu pe la nouă seara şi m-am dus să cinez la restaurantul „Bătrînul Fenix". Tocmai cînd făceam comanda, l-am văzut. Comisarul Bekas, instalat la o masă, îşi bea cafeaua. L-am salutat destul de rece şi am întors capul. Acest lucru nu păru însă să-l afecteze. Curînd se apropie de masa mea, ţinîndu-şi ceaşca în mînă.

— E mai plăcut să-ţi bei cafeaua într-o tovărăşie agreabilă. Îmi permiteţi?...

Înainte de a apuca să-i răspund, luă loc în faţa mea.

— Nu ştiam că obişnuiţi să mîncaţi aici, îmi spuse.

— Nu vin prea des.

— Şi e păcat. Se găteşte bine şi preţurile sînt mici.

Avea un aer atît de fals nevinovat, încît nu m-am putut stăpîni să nu rîd.

— Vreţi să-mi luaţi un nou interogatoriu?

— Doamne fereşte! Credeţi că lucrez încontinuu? N-am şi eu dreptul să mă odihnesc? Am venit la masa dumneavoastră pentru că nu-mi place singurătatea. Dar, încă n-aţi cinat.

Chelnerul tocmai se apropia cu comanda. I l-am arătat.

— O voi face acum.

Mi-am concentrat atenţia asupra mîncării, numai ca să evit o discuţie cu el.

— M-am dus la Psihiko* şi am văzut vila pe care aţi construit-o, a zis la un moment dat.

— Nu ştiam că vă interesează arhitectura, am replicat ironic.

— Nu mă interesează arhitectura, ci dumneavoas-

* Cartier aristocratic al Atenei (N. trad.).

tră. Casa pe care o construieşte un arhitect îi dezvăluie caracterul.
— Serios?
— Aşa am citit. Îţi poţi cunoaşte mai bine omul, dacă-i studiezi opera.
— Nu ştiam că sînt „omul“ dumneavoastră!
— Sînteţi.
— Şi de ce mă rog?
— Fiindcă numai la dumneavoastră se află soluţia problemei.
— Dar există o problemă?
— Fireşte. Şi dacă lucrurile s-au petrecut aşa cum susţineţi, atunci problema devine de nerezolvat. Însă, după cum se ştie, nu există probleme de nerezolvat. Există numai oameni care au sau nu capacitatea de a le rezolva.
— Şi dumneavoastră nu vreţi să aparţineţi celei de a doua categorii.
Chipul îi fu luminat de un surîs aproape copilăresc.
— Oare dumneavoastră v-ar place să nu puteţi construi o casă?
— Eu n-aş insista să clădesc o casă pe un teren nepotrivit. V-a intrat în cap ideea că Amandos este vinovat. Ei bine, nu poate să fie.
— Credeţi?
Era enervant, dar într-un mod ciudat, pe care l-aş fi putut numi „simpatic“.
— Cred, am răspuns. În afară de cazul că am minţit.
— Poate fi şi asta.
— De ce? „Poate fi“ şi altceva?
— Da.
— Ce anume?

Își bău cafeaua înainte de a răspunde.

— *În afară de cazul în care dumneavoastră vă închipuiți doar că lucrurile s-au petrecut așa cum ați spus că s-au petrecut.*

Nu înțelegeam, dar Bekas nu îmi dădu timp de gîndire. Se ridică.

— Îmi permiteți? Mi-a părut bine că v-am revăzut. Noapte bună.

Plecă, lăsîndu-mă copleșit de gînduri. „În afară de cazul în care dumneavoastră vă închipuiți doar că lucurile s-au petrecut așa cum ați spus că s-au petrecut". Ce sens aveau cuvintele lui?

6

Este adevărat că afacerea asta cu Amandos mă impresionase profund, însă viața e viață. Preocupările mele cotidiene — munca, prietenii — și-au reluat locul firesc. Dealtfel, comisarul Bekas nu se mai arătă. Și, pe urmă, apăruse Rena. O cunoscusem de cîteva zile și buna ei dispoziție, inteligența și trupul ei superb îmi plăceau. Și, după cum se vedea, nici eu nu-i eram indiferent. Or, tocmai din cauza ei l-am revăzut pe Amandos.

În cea de a cincea zi a cunoștinței noastre, am invitat-o să prînzim într-un local de pe malul mării.

— Foarte bine, se arătă ea de acord. Pe la douăsprezece voi veni să te iau de la birou cu mașinuța mea.

Ne-am dus să luăm masa la „Asteria".

— La ora asta acolo e liniște, i-am spus.

Dar s-a dovedit că mă înşelasem, în ceea ce priveşte liniştea. Un grup gălăgios se instalase în jurul uneia din mesele restaurantului, plasate în aer liber. Cîţiva bărbaţi, cîteva fete cu pantaloni lungi şi . . .

Dintr-o dată, în mijlocul acestui grup zgomotos am deosebit chipul cunoscut al lui Amandos. Însă al unui Amandos foarte diferit de acela pe care-l cunoscusem. Da, acest domn elegant, care rîdea cu poftă, nu-l amintea prin nimic pe omul îndurerat cunoscut de mine. Şi în nici un caz nu părea un soţ neconsolat, aşa cum mă aşteptam să fie. M-am oprit uluit locului.

— Ce-ai păţit? mă întrebă Rena.

— Poftim?

— Ce-ai păţit? Parcă ai văzut o fantomă!

— Am zărit un cunoscut.

— Vrei să plecăm? făcu ea, privindu-mă neîncrezătoare.

— Nu. Dimpotrivă.

Voiam să rămîn, ca să-l studiez mai bine pe acest „nou Amandos". Exista un Amandos pe care-l cunoscusem eu. Un Amandos disperat din cauza stării soţiei sale, care mă primise cu atîta amabilitate în vila lui. Exista apoi un Amandos descris de Iosifoglu: arivist, ambiţios şi vînător de zestre. Şi acum, acest „al treilea Amandos" pe care-l întîlneam la „Asteria".

Am luat loc la o masă mai retrasă, însă destul de apropiată de aceea a lui Amandos.

Nu sînt nici puritan, nici absurd. Nu cer unui om căruia i-a murit soţia s-o jelească toată viaţa, însă acest Amandos! . . . Rîdea, glumea cu femeile din grup şi, în general, arăta ca cineva căruia i se întîmplase un lucru extrem de plăcut! Am simţit o

strîngere de inimă. Mi-am amintit de vorbele lui Iosifoglu și de bănuielile lui Bekas. La urma urmelor, i se întîmplase ceva îngrozitor. Chiar dacă nu-și iubise soția — pe care susținea că o adoră — împrejurările morții ei erau de așa natură, încît să nu poată fi atît de bine dispus. „Un arivist, ambițios și ipocrit", spusese Iosifoglu. Atît de ipocrit, încît să joace o întreagă comedie în fața mea? m-am gîndit.

— Ce este cu tine?

Vocea Renei mă readuse la realitate.

— Scuză-mă, draga mea.

— Dar ce ți s-a întîmplat? Cine este în grupul acela? Îți repet: parcă ai văzut o fantomă!

— Poate că, într-adevăr, am văzut una, am replicat.

Fantoma femeii înspăimîntate, cu ochi în care se citea teama și glas tremurător. „Vă implor, nu plecați! Mă va ucide! Azi, la douăsprezece și un sfert, fix!" Nu. Poate că nu-i păsa de moartea soției lui, însă nu el o ucisese. Nu *putea* fi el ucigașul. Bekas avea dreptul să se îndoiască, fiindcă nu știa. Dar eu *știam*. Tot ce se petrecuse în noaptea aceea fatală dovedea nevinovăția lui Amandos. Totul. „În afară de cazul în care dumneavoastră *vă închipuiți* doar că lucrurile s-au petrecut așa cum spuneți că s-au petrecut", zisese acest ciudat și insistent polițist. Cum era posibil să-mi *închipui?* Nu! Eu știam foarte bine ce se petrecuse atunci.

— Mai bine să plecăm, spuse Rena, încercînd să zîmbească. E clar că persoana mea nu te preocupă deloc.

— Nu-i adevărat, însă . . .

M-am văzut silit să-i vorbesc, pe scurt, despre călătoria mea, despre Amandos și soția lui. M-a ascultat la început cu neîncredere și la urmă cu interes. Se uită spre grupul cel vesel.

— Care dintre ei este domnul în cauză?

— Acela cu cămașă albastră.

Îl privi un timp cu atenție și apoi se întoarse spre mine.

— Nu pare prea îndurerat de moartea soției sale, spuse.

Tocmai își termina fraza, cînd Amandos îmi observă prezența.

Mi-a amintit atunci de un elev pe care profesorul îl prinde în timpul orei citind un roman nepotrivit. În clipa cînd m-a zărit, șoptea ceva la urechea uneia din fete. S-a întrerupt brusc și a pălit. Apoi s-a ridicat și s-a îndreptat spre mine zîmbind cam forțat. Avea aerul omului care are de îndeplinit ceva neplăcut, dar obligatoriu. Mi-a întins mîna.

— Ce mai faceți, domnule Prokos?

I-am strîns mîna vădit indispus.

— Nu ne-am mai văzut de . . .

— De atunci . . ., am replicat.

Pe chipul lui s-a ivit o expresie plină de tristețe, expresie pe care aș fi găsit-o foarte firească în altă împrejurare, dar care mi s-a părut izbitor de falsă după cele văzute.

— De atunci . . ., am repetat.

— Voiam de mult să vă întîlnesc. Ca să vă mulțumesc pentru depoziția dumneavoastră.

— Am declarat doar cele întîmplate.

Fără să vreau, vocea mea căpătase un ton aproape dușmănos.

— Depoziția dumneavoastră m-a scăpat de multe neplăceri.
— Îmi pare bine.
I-am prezentat-o pe Rena. El a salutat-o cu seriozitate şi cam distrat, aşa cum se potrivea unui om în situaţia lui. Un om pe care însă îl văzusem purtîndu-se cu totul altfel, atunci cînd nu știa că-l observam.
— Şi acum, vă rog să-mi permiteţi să mă retrag. Sînt cu un grup de amici, care au insistat să mă distreze. Vă mulţumesc încă o dată pentru ajutorul pe care mi l-aţi dat.
— Era de datoria mea.
M-am simţit uşurat cînd l-am văzut depărtîndu-se. A revenit la grupul lui, dar de data asta nu mai rîdea.
— Mergem? am întrebat-o pe Rena.
Nu avea nimic împotrivă. Cînd ne-am instalat în maşină, îmi spuse:
— Deci acesta este individul?
— Da.
— Ce personaj dubios! Nu m-ar mira deloc dacă aș afla că el și-a ucis soția.
Am rămas tăcut. Din păcate, acum nici eu nu m-aș fi mirat.
— De ce ai spus că e „dubios"? am întrebat-o pe Rena.
— Fiindcă este. Nu îţi pot explica însă de ce îl socotesc astfel. Poate din intuiţie feminină.

În seara aceleiași zile, stînd în biroul meu, mi-am pus pentru prima dată întrebarea: oare în ce mod se puteau întîmpla toate așa cum se întîmplaseră în

noaptea aceea și, totuși, Amandos să fie asasinul soției sale? Însă, oricît mi-am frămîntat mintea, nu am reușit să găsesc un răspuns. În cele din urmă, obosit și intr-o dispoziție cît se poate de proastă, m-am culcat.

A doua zi, în timp ce discutam cu un client la cofetăria „Flokas", l-am zărit din nou pe Amandos! M-a salutat cu o ușoară înclinare a capului. Peste cîteva clipe a intrat în local frumoasa actriță Irini Pashalis, veche cunoștință și clientă de-a mea. Amandos s-a ridicat s-o salute și i-am văzut discutînd. Apoi, trecînd prin fața mesei mele, ea s-a oprit.

— Tocmai aveam ceva să-ți spun, mi se adresă.

M-am ridicat la rîndul meu și m-am apropiat de actriță.

— Vreau să fac unele modificări în locuința mea. Cînd crezi că putem sta de vorbă? mă întrebă.

— Cînd dorești.

— Atunci, vrei să vii după-amiază ca să bem împreună o cafea? Cu acest prilej îți voi explica ce intenționez să modific.

— De acord.

La cinci mă aflam la locuința Irinei Pashalis. Am discutat despre ceea ce o preocupa. Nu era ceva greu de realizat: voia să suprime peretele dintre camera de zi și cea de lucru. După această „convorbire profesională" m-am grăbit să vorbesc despre adevăratul motiv care mă adusese în casa ei.

— Azi-dimineață te-am văzut discutînd cu un cunoscut de-al meu.

— Care?
— Amandos.
— Îl cunoşti?
Apoi, îşi aminti.
— Fireşte că îl cunoşti. Ai fost martor în afacerea aceea cu soţia lui.
— O cunoşteai?
— Puţin. Era o femeie foarte fină.
— Şi eu sînt de aceeaşi părere. Fină, sensibilă, numai că — aşa am auzit — cam . . .
— Neurastenică?
— Da. Însă acest lucru nu-l împiedica pe soţul ei s-o iubească.
— Soţii iubesc în felul lor, replică Irini.
— Ce vrei să spui?
— Nimic.
— Avea o amantă?
— Parcă e primul?
— Avea?
Irini Pashalis se ridică, făcu cîţiva paşi, apoi se aşeză într-un fotoliu, lîngă fereastră. Era clar că subiectul acesta nu-i prea plăcea.
— Da, zise în cele din urmă. O verişoară de-a soţiei lui.
— O cunoşti?
— Nu. Locuieşte mai mult în străinătate. Am auzit de la alţii că a venit în Grecia, dar nu s-a întîmplat s-o întîlnesc.
— Cum arată?
— Ţi-am spus că nu o cunosc. Se vorbeşte că este o femeie „cu trecut“. Una dintre acelea care ştiu să-i învîrtă pe bărbaţi pe degete.
Ascultam atent. Tot ceea ce avea legătură cu

Amandos dobîndea pentru mine o nouă importanță.
— Și unde se află acum această femeie?
— Mi se pare că a plecat acasă la ea — dacă asemenea femei au „casă“ . . .
— Unde locuiește?
— Undeva în străinătate. Cum aș putea ști? Doar n-o cunosc. Însă, nu ți se pare că te interesează cam mult amorurile lui Amandos?
— Mă interesează Amandos, am răspuns gînditor.

7

Mă interesa Amandos. Acum mai mult ca oricînd. Nu puteam defini ce se petrece cu mine, însă nu era o simplă curiozitate, ci un fel de răspundere, chiar de vinovăție. Amandos era „nevinovat“ și liber, fiindcă eu îl *consideram* nevinovat. În această privință „antipaticul“ comisar Bekas avea dreptate: eu eram „omul“ cazului Amandos. Și acum „antipaticul“ Bekas nu-mi era deloc antipatic. Mă simțeam răspunzător pentru soarta lui Amandos. Dacă era vinovat, eu eram acela care împiedica justiția să-l pedepsească. Dar, era vinovat? Mi-am readus în minte evenimentele acelei nopți și am răspuns „nu“. De o mie de ori NU!

Atunci, de ce nu eram liniștit? Mă influențau părerea Renei, bîrfelile lui Iosifoglu, bănuielile lui Bekas? Nu. Nu era asta. Mă influența însuși Amandos. Amandos pe care-l vedeam acum într-o lumină nouă. Omul acesta avea în el ceva prefăcut. Acum aflasem că avea o amantă. Dacă așa stăteau lucrurile,

atunci de ce se străduise să mă convingă că își adoră soția? De ce jucase în fața mea rolul soțului devotat și îndurerat? De ce se prefăcuse astfel în noaptea aceea? Doar nu știa că soția lui avea să moară peste cîteva ceasuri și că eu aveam să devin un martor important! De ce să se prefacă astfel față de un străin oarecare, pe care nu avea să-l mai întîlnească niciodată? De ce, cînd nu știa ce avea să urmeze? Nu avea nici un motiv, decît dacă . . .

Acest gînd m-a înfiorat. *Decît dacă Amandos știa ce avea să urmeze!*

Am părăsit tulburat locuința Irinei Pashalis. Revenit la biroul meu, m-am apucat de lucru, fără a reuși să scap de acele gînduri chinuitoare.

Seara m-am dus să cinez la „Bătrînul Fenix". În sinea mea, deși nu mi-o mărturiseam, speram să-l întîlnesc acolo pe comisarul Bekas.

L-am zărit îndată ce am intrat. Mîncase și tocmai se pregătea să plece. M-am apropiat de masa lui.

— Bună seara, am spus. Iată că ne întîlnim din nou.

M-a salutat zîmbind și mi-a arătat scaunul din fața lui.

— Nu vreți să luați loc?

M-am așezat.

— Văd că ați cinat deja.

— Da. Mă pregăteam să plec.

— Atunci, să nu vă mai rețin. Ce noutăți mai sînt?

— Pe plan internațional sau intern?

Avea un aer atît de nevinovat, încît m-am întrebat dacă nu-și bate joc de mine.

— Mă refer la „cazul" acela . . .

— Care caz?

Era clar că se distra pe socoteala mea. Își lua revanșa pentru purtarea mea anterioară.

— Cazul *nostru*.

— A, vă referiți la asasinarea sărmanei Ana Amandos? Nu mă mai ocup de el.

— L-ați abandonat?

Bekas rîse.

— Se pare că acest lucru vă dezamăgește. Nu, nu l-am abandonat. Dar nu mă mai ocup atît de intens de rezolvarea lui. Am altele, mai urgente, care îmi rețin atenția. În cazul Amandos nu văd ce s-ar mai putea face. Depoziția dumneavoastră mă determină să-l consider aproape încheiat.

Acest răspuns ar fi trebuit să mă mulțumească, dar n-a fost așa.

— La ultima noastră întîlnire, mi-ați făcut altă impresie, am spus.

— Poate. Însă de la acea întîlnire mi-am dat seama că nu puteam progresa mai mult. Mi-ați blocat toate drumurile, așa că . . .

— Vă credeam mai încăpățînat.

Bekas își scoase pachetul de țigări, alese una, o frămîntă ușor între degete și mă întrebă, fără să mă privească:

— Ați fi vrut să fiu mai încăpățînat?

Vorbise cu totală indiferență, însă în acea clipă mi-am dat seama că eram prea ageamiu ca să pot păcăli un om ca el.

Își aprinse țigara, trase un fum și mă privi în ochi.

— Ei bine, aflați că nu greșiți, îmi zise. *Sînt* foarte încăpățînat. Dar, ce se întîmplă cu dumneavoastră?

Trecuse brusc la atac și am înțeles că acum eu eram acel care trebuia să se apere.

— Ce vreți să se întîmple?

— Multe. Pînă la ultima noastră întîlnire mă socoteați un polițist bănuitor și îndărătnic. Nu știați cum să scăpați de mine. Și acum ați venit aici numai și numai ca să mă întîlniți. M-am prefăcut indiferent și ați căzut în cursă. Și cel din urmă șmecher și-ar fi dat seama de stratagema mea. Însă dumneavoastră ați pățit-o. Nu, nu protestați! Și ați pățit-o tocmai pentru că sînteți un om sincer și cinstit. V-am declarat că aproape am abandonat cazul și ați fost decepționat. Totuși, la ultima noastră întîlnire erați pe deplin convins de nevinovăția lui Amandos. Ce a zdruncinat această convingere? V-ați amintit de ceva care dovedește că Amandos a rămas singur, fie și pentru scurt timp, în noaptea crimei?

— Nu.

— Vă mențineți prima depoziție?

— Da. Toate s-au petrecut așa cum vi le-am relatat. Am lăsat-o pe soția lui în ușa casei, vie și nevătămată, iar noi am fost împreună pînă dimineața.

— Atunci?

— Nu știu, însă . . .

Nu găseam cuvintele cele mai potrivite. El îmi aștepta calm răspunsul.

— . . . însă acest Amandos nu-mi place! am exclamat.

Bekas surîse.

— Nici mie. Bem ceva? O bere? Nu taie pofta de mîncare.

Făcu îndată comanda. Apoi se întoarse spre mine, de data aceasta cu un aer binevoitor.

— Și acum putem discuta ca niște oameni care se pot înțelege. De ce nu vă mai place Amandos?

I-am vorbit despre Iosifoglu și despre întîlnirea de la „Asteria“.

— Pentru mine acestea nu sînt noutăți. Le știam. Altceva?

— Am început să-mi pun întrebări. Atunci, la prima noastră întîlnire, Amandos s-a prefăcut față de mine, jucînd rolul soțului îndrăgostit, devotat și îndurerat. De ce?

— Mulți soți netrebnici procedează astfel. Vor să pară perfecți în fața societății.

— Este adevărat, însă Amandos nu aparține acestei categorii. Cel puțin, după cele văzute la „Asteria“, nu este genul care face pe soțul ideal. Numai față de mine s-a purtat astfel.

Mă așteptam ca Bekas să facă vreun comentariu, dar el s-a mulțumit să-mi spună:

— Continuați.

— Și totuși, nu era deloc nevoie să se comporte așa. Nu mă cunoștea, mă întîlnise întîmplător, nu aveam legături cu cercul lui, nu urma să ne mai revedem. Nu avea nici un interes anume ca să treacă în ochii mei drept un om care-și adoră soția.

— Just, fu Bekas de acord.

— Cu toate acestea, a făcut tot posibilul ca să cred că o adora. De ce?

— Dumneavoastră nu v-ați gîndit niciodată la acest „de ce“?

Am tăcut. Comisarul urmă zîmbind:

— Acum știu de ce ați vrut să mă întîlniți! Ca să vă spun eu ceea ce dumneavoastră nu îndrăzniți să spuneți. Iată: Amandos, căruia de obicei nu-i pasă de părerea celorlalți, a vrut ca dumneavoastră, un

necunoscut pentru el, să credeți în devotamentul lui față de soție, fiindcă știa că această credință a dumneavoastră avea să fie baza pe care urma să-și sprijine „nevinovăția", atunci cînd soția lui avea să fie găsită asasinată. Pentru că Amandos, cînd juca în fața dumneavoastră, în camera de hotel din Larisa, rolul soțului îndurerat și iubitor *știa că soția lui avea să fie găsită asasinată.* Nu la asta v-ați gîndit? Nu pentru asta ați venit la mine?

Așa era, dar n-am îndrăznit s-o recunosc.

— Însă, cum este posibil? am murmurat.

Bekas își goli paharul și-l puse pe masă cu mișcări încete. Era uimitor cît de neînsemnat putea părea uneori acest om, de a cărui inteligență neobișnuită mă convinsesem.

— În cazul „amicului" dumneavoastră am încercat să dau la o parte orice idee preconcepută — deoarece trebuie să vă mărturisesc că acest domn nu mi-a plăcut de la început — și să judec totul în mod obiectiv. Am adunat datele necesare și m-am dus eu însumi în Tesalia. Prima concluzie la care am ajuns: nimeni altul n-ar fi putut-o ucide pe nefericita femeie. A doua concluzie: Amandos avea multe motive ca să comită crima. Am cercetat — și o făcuseră înaintea mea colegii de la jandarmerie — posibilitatea ca asasinatul să fi fost comis de servitoare. Ei bine, nu încape nici o îndoială că aceasta nu s-a îndepărtat de locuința mamei sale pînă la amiaza zilei următoare, cînd a revenit la vila lui Amandos și a descoperit cadavrul. I-am cercetat și anturajul, pentru ca nu cumva vreun prieten de-al ei, pe baza indicațiilor sale, să fi comis crima. Nu. Această posibilitate a fost exclusă. A rămas presupunerea ca asasinatul să fie opera vreunui răufăcător localnic

sau aflat în trecere. Nu intenționez să vă vorbesc, relatîndu-vă amănunte, însă sîntem siguri că așa ceva nu s-a întîmplat.

— Prin urmare . . .

— Prin urmare rămîne numai Amandos. „Amicul" dumneavoastră — pronunță cuvîntul cu deosebită ironie — era un mare vînător de zestre. Informațiile noastre în această privință sînt clare. Victima s-a îndrăgostit și s-a căsătorit cu el, în ciuda opoziției părinților și prietenilor. La începuturile căsătoriei, cînd Amandos încă nu-și arătase adevăratul caracter, cei doi soți au făcut un testament reciproc — nu știu precis cum îl numesc avocații. În cazul morții unuia dintre ei, cel rămas moștenea întreaga avere. Bineînțeles că Amandos nu aducea nimic în această „reciprocitate". Cred că nu este nevoie să precizez cine a avut acea „frumoasă idee". . . Ce-ați spus?

Nu spusesem nimic. Ascultam cu atenție.

— Mai tîrziu, victima a început să distingă adevăratul chip al omului iubit. Știți că s-a gîndit să divorțeze?

— Nu. E sigur?

— Da. Avem depozițiile prietenilor victimei. Ana Amandos îi declarase soțului ei că vrea să divorțeze. Și poate că așa ar fi făcut, dacă nu năștea un copil. Faptul acesta i-a permis nefericitei femei să găsească un sens în căsnicia ei, indiferent de purtarea soțului. Însă copilul a murit.

— Știu. Mi-a spus-o chiar Amandos.

— V-a spus și că după moartea copilului victima a revenit la ideea divorțului?

— Nu.

— Firește că nu. Nu-i convenea să vă relateze acest „amănunt". Cum nu v-a relatat nici faptul că soția

lui, la cîteva luni după moartea copilului, în fața acelorași martori, și-a exprimat temerile că soțul ei o va ucide.

— Asta aproape că mi-a mărturisit-o. Soția lui devenise . . .

— Neurastenică?

— Da.

— Este adevărat că moartea copilului o îndurerase nespus, însă nu era nebună. Dealtfel temerile ei s-au dovedit a fi pe deplin fondate.

— Dar de ce nu și-a schimbat testamentul?

— Și eu mi-am pus această întrebare. Nu am aflat motivul, însă îl putem presupune. O femeie cu caracter slab ia cu ușurință o hotărîre, dar nu o realizează la fel de ușor. Amandos este deștept și lipsit de scrupule. Cine știe prin ce mijloace a reușit s-o împiedice. Cert este că a avut grijă s-o izoleze de toți prietenii ei. De aceea locuiau la vilă, sub pretextul supravegherii domeniului. Aș putea să vă prezint și alte argumente, dar nu vreau să vă amețesc. Vă spun doar că toate cercetările efectuate de mine mă conduc spre același punct: Amandos. Numai el își putea asasina soția. Dar, la acest punct, vă găsesc pe dumneavoastră și depoziția pe care ați făcut-o și sînt nevoit să mă opresc!

— Credeți că tăinuiesc adevărul?

Bekas surîse.

— Pentru scurt timp am avut această impresie. Acum — cînd vă cunosc îndeajuns — nu cred așa ceva. Dimpotrivă, sînt sigur că ați spus adevărul — sau ceea ce dumneavoastră considerați că este adevăr.

Își aprinse o țigară și mă privi insistent.

— Vreți să ne ajutați? mă întrebă.

— Cum?

— Există o modalitate. Gîndiţi-vă bine la întîmplările acelei nopţi. La *toate* amănuntele, chiar şi la acelea care vi se par neînsemnate. Poate că într-unul din aceste amănunte se află soluţia.

Se ridică.

— Trebuie să plec. Şi nu uitaţi ce v-am spus. Amănuntele. Cele mai neînsemnate amănunte. *Toate* amănuntele!

Întors acasă, m-am instalat într-un fotoliu şi am închis ochii. M-am străduit să retrăiesc acea noapte clipă cu clipă, să-mi amintesc cuvintele rostite de Amandos, expresia chipului său... totul. Dar... nimic! Nu găseam nimic care m-ar fi putut ajuta. Văzînd că nu ajung la nici un rezultat m-am culcat şi, fără voia mea, am continuat să mă gîndesc la cele întîmplate atunci. Deodată, mi-am dat seama că *exista ceva care-mi scăpa.* Ca atunci cînd intri într-o cameră şi simţi că lucrurile tale nu au fost aranjate cum trebuie, fără însă să poţi spune ce anume nu-i în regulă.

Da, *ceva nu era cum trebuie,* dar ce? Nu reuşeam să-mi amintesc. Necăjit, am luat un somnifer şi m-am culcat din nou. Curînd am adormit.

8

Se vede că Bekas cunoştea bine oamenii şi reacţiile lor: dimineaţa, la opt şi jumătate, s-a prezentat la locuinţa mea.

— Treceam pe aici şi m-am gîndit să vă spun „bună dimineaţa".

Ştiam însă că adevăratul motiv al vizitei sale matinale era acel „amănunt" pe care-l căuta.

Mătuşa mea ne-a adus cafelele şi ne-a lăsat singuri.

— Aţi găsit? m-a întrebat îndată ce ea a ieşit din încăpere.

— Nu, am răspuns îmbufnat. M-am chinuit toată noaptea gîndindu-mă la cele petrecute în vila lui Amandos, dar fără rezultat.

— Şi amănuntele? Cele mai neînsemnate amănunte?

— Nu ne duc nicăieri.

— Vă descurajaţi uşor, zise Bekas, observîndu-mi enervarea.

— Mă tem că ne pierdem vremea.

— Nu cred. Să recapitulăm încă o dată.

I-am povestit din nou totul amănunţit. Comisarul mă asculta cu mare atenţie.

— Vedeţi că nu ajungem nicăieri! Mai bine v-aţi îndrepta cercetările în altă direcţie! am exclamat furios.

— Nu am altă direcţie. Nu înţeleg însă de ce vă înfuriaţi.

— Mă înfurii?

— Da. Păreţi a nu fi prea mulţumit de dumneavoastră. De ce?

Desigur că omul acesta ştia să citească în sufletele celorlalţi!

— Mi se întîmplă ceva ciudat, am răspuns.

— Ce anume?

— Sînt sigur că toate s-au petrecut aşa cum vi le-am relatat. Şi totuşi . . .

— Şi totuşi? zise Bekas, privindu-mă atent.
— Cum să vă spun? Mi se pare că există un fapt care . . .
— Vă scapă?
— Nu chiar. Iată . . . am impresia că ceva nu s-a făcut . . . aşa cum ar fi trebuit.
— Bun. S-o luăm de la capăt. Prin urmare, după ce vi s-a stricat maşina, aţi pornit în goană spre vilă.
— Da.
— Aţi bătut la poartă?
— Nu. Era deschisă. Am străbătut parcul în fugă şi . . .
M-am oprit. Amănuntul pe care mă chinuiam să mi-l amintesc mi-a venit dintr-o dată în minte!
— Ce s-a întîmplat? mă întrebă Bekas.
— Cred că am găsit. Dar . . .
— Cînd aţi bătut la uşa vilei?
— Nu. Înainte de a ajunge acolo. În timp ce străbăteam parcul în goană, am zărit la dreapta, spre partea din spate a clădirii, maşina lui Amandos. Am zărit-o în treacăt, sub rafalele ploii, fără să-i dau importanţă.
— Bine. Şi apoi?
— Mai tîrziu, cînd urma să ne ducem să vedem ce este cu Fiatul meu — eu aşteptam în uşa vilei împreună cu soţia lui — Amandos şi-a adus maşina aproape de noi. Ca să nu ne ude ploaia.
— Şi ce este ciudat în asta?
— *Amandos şi-a adus maşina din garaj!* am exclamat.
În ochii comisarului se ivi o sclipire care se stinse îndată.

Asta era! Mașina văzută de mine în treacăt se afla în dreapta clădirii. Și totuși, Amandos și-a adus mașina *din stînga*, din garaj. Eram profund tulburat de această descoperire.
— Sînteți sigur? mă întrebă Bekas.
— Absolut.
— Și cînd ați plecat, insistă el, ați mai văzut mașina aceea?
— Nu.
— Prin urmare, plecase?
— Nu, nu! Nu pot afirma așa ceva. Și asta deoarece credeam că există o singură mașină și, deci, mașina adusă de Amandos ca să ne ia era aceeași cu cea văzută anterior staționînd în ploaie. Nici nu m-am uitat în direcția unde o zărisem. Eram, după cum vă dați seama, total absorbit de cuvintele lui Amandos.
— Foarte firesc. Așadar în acel moment mașina în cauză putea fi plecată sau putea să se afle în același loc.
— Da.
Comisarul Bekas se instală mai comod în fotoliu și oftă.
— În sfîrșit, zise, am dat de capătul firului.

Da. Dădusem de un capăt. Mașina putea fi o explicație. Amandos plecase cu mine, lăsîndu-și soția în viață. Însă în vilă mai rămăsese cineva. Acesta o ucisese. I-am împărtășit lui Bekas gîndurile mele.
— Poate, răspunse el gînditor.
— De ce spuneți „poate"? N-am dreptate?
— Poate da, poate nu.
— Adică?

— E posibil ca Amandos să fi avut două mașini. Mulți bogătași au.

Era un duș rece care mi-a înghețat entuziasmul. Nu mă gîndisem la o asemenea eventualitate.

— De asemeni, nu este exclus ca mașina aceea să fi fost stricată.

— Firește, am murmurat decepționat.

— Și, în sfîrșit, continuă Bekas, este posibil ca această mașină să ne conducă la soluționarea problemei. Dar nu așa cum credeți dumneavoastră, ci mult mai rău.

— Cum?

— Îmi veți permite să nu vă răspund. Ideea mea este atît de îndrăzneață, încît dacă se va dovedi greșită mă va face de rîs în ochii dumneavoastră.

— Și dacă se va dovedi bună?

— Atunci, zise comisarul zîmbind, toate dobîndesc o logică a lor și ceea ce pare acum de neînțeles va fi pe deplin lămurit.

Se ridică.

— Oricum, mă voi duce pînă la Larisa. Povestea asta cu mașina trebuie cercetată la fața locului.

Am ieșit împreună din casă. Pe stradă, Bekas m-a întrebat:

— Parcă mi-ați vorbit despre niște fotografii?

— Da. După moartea copilului, Ana Amandos a început să manifeste o adevărată ură față de fotografii. I se păreau „cadavre în ramă“ și nu le putea suferi. Așa mi-a spus soțul ei.

— Erau fotografii în casă?

— Numai una. N-am văzut altele.

— Cum arăta ea în această fotografie?

— Fericită, ca o tînără care s-a căsătorit din dragoste.

— Hm, făcu Bekas, fericirea este o chestiune foarte . . . relativă. Acum vă las.

Ne-am strîns mîinile.

— Cînd credeţi că vă veţi întoarce? m-am interesat.

— Sper că în două-trei zile. Voi veni îndată ca să vă văd.

M-am dus la birou, încă tulburat de convorbirea avută cu comisarul. Secretara mi-a comunicat că fusesem căutat de Irini Pashalis, care spusese că va reveni.

„Cine ştie ce modificări mai vrea să facă!“ m-am gîndit plictisit.

Am încercat să lucrez, dar nu reuşeam să mă concentrez. Dacă maşina era a asasinului, atunci toate căpătau o explicaţie: Amandos se hotărăşte să scape de soţia lui. N-are curaj să o facă el însuşi şi îi încredinţează altuia să ducă la bun sfîrşit „treaba“. Pleacă cu mine şi, între timp, celălalt, rămas la vilă, îi ucide soţia. Amandos are un alibi de neclintit datorită mie şi poate să pună mîna pe averea soţiei sale fără a se teme de nimic. Da, era un punct de vedere care lămurea totul. Însă de ce spusese comisarul Bekas: „s-ar putea ca această maşină să ne conducă la soluţionarea problemei. Dar nu aşa cum credeţi dumneavoastră“? Oare era posibil ca lucrurile să se fi petrecut altfel?

Hotărît să scap de acele gînduri chinuitoare, m-am cufundat în planurile mele. Din păcate, tocmai cînd munceam mai cu spor, secretara a venit să mă anunţe că sosise Irini Pashalis.

Actrița a intrat în birou, strălucind de frumusețe.

— Dragul meu, află că m-am răzgîndit, începu ea.

— Adică?

— Vai, cu ce ton ai rostit acest „adică"... Parcă abia aștepți să scapi de mine.

— Te înșeli. În ce privință te-ai răzgîndit?

— Nu mai vreau să dărîm peretele dintre camera de zi și cea de lucru. Cred că e mult mai bine să unesc sufrageria cu veranda!

Alesese un moment foarte nepotrivit ca să mă sîcîie cu capriciile ei. M-am încruntat fără să vreau.

— Ce ai azi? exclamă ea. Vrei să plec?

— Nici vorbă. Iată, ca dovadă că mă interesează noua ta propunere, o vom studia ghidîndu-ne după planul locuinței.

— De la o vreme ești cam schimbat.

— Găsești? am zis, întinzînd planul pe masă.

— Da. Asta s-a întîmplat de cînd l-ai salvat pe Amandos cu mărturia ta.

— Nu văd legătura. Mai bine explică-mi cum dorești să fac modificările.

Un timp am discutat pe această temă și mi-am putut da seama că noua ei „idee" era la fel de aiurită ca și precedenta.

— Ah, exclamă ea deodată, era să uit! Verișoara a fost recent în Grecia.

— Care verișoară?

— Doar ți-am mai vorbit despre ea. Verișoara soției lui Amandos.

— Amanta lui?

— Aceea despre care se spune că este amanta lui, mă corectă actrița. A văzut-o Marta.

— Care Marta?

— Marta Kaftantzoglu. Știi, fosta doamnă Pavlidis . . .
— Da. Zici că a văzut-o? E sigură?
— Asta-i bună! Odată ce au stat de vorbă!
— Și verișoara mai este aici?
— Nu cred. Marta spunea că avea de gînd să plece peste cîteva zile.
— Cînd a întîlnit-o?
— Acum vreo lună-două. Dacă te interesează, pot afla amănunte.
— Ți-am mai spus că mă interesează tot ce este în legătură cu Amandos. Cum se numește verișoara?
— Kairis. Jenny Kairis. Dar, să revenim la planurile noastre.

După vreo jumătate de oră a plecat încîntată de noua ei hotărîre. Eu însă eram sigur că avea s-o schimbe foarte curînd . . .

9

Peste cîteva zile, comisarul Bekas a venit la mine.
— Vedeți că nu am lipsit mult.
— Ați realizat ceva?
— Așa cred. Putem discuta acum, sau sînteți ocupat?
— Putem. Doriți o cafea?
— Aș bea bucuros. De la aeroport am venit direct aici.

Mi-am dat seama că, în ciuda aerului său calm, trebuie că avea un motiv foarte serios ca să procedeze astfel.

După ce ne-au fost aduse cafelele, am cerut secretarei să nu fiu deranjat de nimeni.

— Maşina din parc era a lui Amandos? l-am întrebat, fără să-mi ascund nerăbdarea.

— Nu. El are o singură maşină, iar una stricată nu se afla la vilă.

— Prin urmare, ceea ce am presupus era adevărat?

— Ceea ce aţi presupus dumneavoastră, sau ceea ce am presupus eu. Oricum, Amandos nu are conştiinţa curată.

— Dar dacă m-am înşelat?

— Nu cred, replică Bekas liniştit.

— De ce spuneţi asta?

— Fiindcă nu sînteţi singurul care aţi văzut maşina.

— Au văzut-o şi alţii?

— Da. Mai precis, nu în parcul vilei, ci pe drumul de ţară din apropiere. Guardul comunal care a zărit maşina a declarat că venea dinspre vilă. Fireşte, acest amănunt nu este suficient pentru inculparea lui Amandos, dar ne ajută să ne facem o părere în ce priveşte întîmplările din noaptea aceea.

— Bănuiţi cine a ucis-o pe soţia lui Amandos?

— De ce puneţi o asemenea întrebare? Nu era nevoie să mă duc la Larisa ca să bănuiesc cine este ucigaşul. Ştiţi foarte bine că în această privinţă sînt sigur: crima a fost comisă de Amandos. Ceea ce vreau să aflu este *cum?*

— Şi aţi aflat?

Bekas se instală mai comod în fotoliu şi îşi sorbi cafeaua cu vădită mulţumire.

— Cred că da, îmi răspunse.

— Ați aflat *cum* a ucis-o, deși a părăsit vila cu mine, lăsîndu-și soția în viață?

— Da.

— Dar, e imposibil..., am exclamat. Doar ați spus că exista o a doua mașină! Oare nu poate fi vorba de un complice?

— Nu. Amandos a ucis-o.

— Cum? Credeți că a reușit să plece de la hotel în timpul nopții, fără ca eu să-l observ, și ...

— Sigur că nu, mă întrerupse Bekas. Am stabilit, o dată pentru totdeauna, că acest lucru era imposibil.

— Atunci?

— Cred că *și-a ucis soția înainte ca să părăsiți împreună vila.*

Îl priveam uluit, incapabil să rostesc un cuvînt.

— Da, dragul meu, continuă comisarul Bekas imperturbabil. Sînt convins că, atunci cînd ați plecat, nefericita Ana Amandos *era deja moartă.*

— Nu se poate ... am reușit să spun. Am vorbit cu ea; și eu și soțul ei ne-am luat rămas bun de la dînsa, iar cînd mașina a pornit am văzut-o stînd în pragul ușii, vie și nevătămată și ... Nu, e absurd!

— Tocmai pe acest „absurd" s-a bazat Amandos ca să scape de pedeapsă, zise calm Bekas. Și dumneavoastră ați fost principala unealtă a acestui „absurd". Oricine ar fi pățit la fel, dacă s-ar fi aflat în locul dumneavoastră, se grăbi el să adauge, observîndu-mi gestul de protest.

— Sînteți sigur că nu greșiți? am întrebat cu răceală.

Nu-mi convenea să fiu socotit atît de naiv, încît să-i fi slujit lui Amandos drept „unealtă".

— Sigur, nu. Însă îmi închipui cum s-au petrecut

lucrurile. Parcă mi-ați pomenit de o fotografie a doamnei Amandos.

— Da.

— O fotografie cu o dedicație emoționantă . . .

— Da.

— Unde anume ați văzut-o?

— Pe cămin.

— Sînteți sigur?

— Absolut. Asta nu mai era o mașină în ploaie. Am privit-o și am admirat-o, am replicat jignit.

— Curios!

— Ce este atît de curios?

— Faptul că în afară de dumneavoastră nimeni nu a mai văzut acea fotografie.

— Adică?

— Sincer vorbind, la început nu am dat importanță faptului respectiv. Abia cînd am stat de vorbă cu femeia de serviciu, am întrebat-o așa, într-o doară, despre acest lucru. A părut sincer surprinsă: „O fotografie? Păi, de cînd îi murise copilașul, doamna nu putea suferi fotografiile. Zicea că i se par niște cadavre înrămate". Femeia insista: în casă nu se afla nici o fotografie. Deși eram convins că atît dumneavoastră, cît și servitoarea spuneați adevărul, am întrebat și alte persoane referitor la fotografie. Nu o văzuse nimeni!

Bekas își aprinse o țigară și mă privi zîmbind.

— În afacerea asta soarta v-a rezervat un rol straniu. Să fiți întotdeauna SINGURUL. Ați fost singurul care-l putea salva pe Amandos și acum sînteți singurul care-l poate distruge. Cred că începeți să înțelegeți.

Într-adevăr, începusem să înțeleg și asta mă făcea să mă înfior.

— Ați auzit de bumerang? mă întrebă Bekas. Este o armă ciudată a indigenilor din Australia pe care ei o aruncă în așa fel încît vine înapoi. Însă dacă acel care o aruncă nu este atent, există primejdia să fie rănit de propria sa armă. Prea multă inteligență într-o crimă se aseamănă uneori cu bumerangul: se întoarce și-l lovește chiar pe criminal. Ca această emoționantă fotografie în cazul Amandos.

Chipul comisarului căpătă o duritate pe care nu o mai văzusem la el.

— Femeia de serviciu a plecat în ziua crimei și pînă atunci nu văzuse fotografia. Cînd s-a întors a doua zi la amiază, fotografia nu se mai afla în casă. Și totuși, ați zărit-o pe cămin. Ceea ce înseamnă că a fost pusă acolo numai ca s-o vedeți dumneavoastră. Sau nu este așa?

Nu putea fi altfel, însă eu ezitam să admit groaznica lui concluzie.

— De ce? urmă comisarul. La această întrebare vreau să-mi răspundeți dumneavoastră.

Am tăcut și atunci Bekas continuă:

— Cum vreți. Fotografia se afla acolo fiindcă Amandos avea interesul s-o vedeți. Voia să fiți sigur că femeia pe care ați găsit-o în vilă, femeia care tremura de teamă că va fi ucisă, femeia care vă ruga să o ajutați, femeia pe care ați lăsat-o în viață, cînd ați plecat, era soția lui!

Și cum eu continuam să tac, izbit de teribilul adevăr pe care de puțin timp începusem să-l bănuiesc, comisarul Bekas încheie:

— Soția lui și nu o altă femeie.

Cuvintele lui Bekas, care dădeau o explicație rațională absurdului, mă uluiseră. Datorită lor, ceea ce păruse întîmplător se dovedea a fi rezultatul unui

calcul bine studiat: și spaima femeii, și amabilitatea stăpînului casei, și întrebările lui despre voiajul meu și toate.

— Firește, asta nu este decît o ipoteză a mea, zise Bekas. Dar o ipoteză care se bazează pe argumente și pe rațiune. Ea poate explica rolul celei de a doua mașini, misterul fotografiei pe care ați văzut-o *numai* dumneavoastră și toate celelalte.

— Dar în acest caz, am rostit înfiorîndu-mă, Amandos . . .

— Trebuie să fie un criminal diabolic. Și cred că este. Însă avem nevoie de dovezi.

— Cum putem dovedi acest lucru?

— V-am spus. Numai dumneavoastră puteți dovedi vinovăția lui Amandos. Firește, nu acum.

— Cînd? am șoptit uluit.

— Atunci cînd o vom găsi pe *cealaltă* femeie. Pe aceea care a jucat în fața dumneavoastră rolul soției. Trebuie să fie o ființă cu mult sînge rece, gata de orice, însă totodată și foarte apropiată de el. O femeie în care are încredere, de care îl leagă un interes comun, pe care poate că o iubește. Dacă am ști că are vreo amantă . . .

— Eu știu! am exclamat.

M-a privit cu uimire și în același timp cu oarecare repros.

— Știți? Și de ce nu mi-ați spus nimic?

— Credeam că nu are nici o importanță. Că nu are nici o legătură cu cazul respectiv.

— Cine este?

— O oarecare Jenny Kairis.

I-am povestit cele ce-mi spusese Irini Pashalis despre faimoasa verișoară din Elveția.

— Ați făcut foarte rău că nu mi-ați vorbit imediat despre ea. Unde se află acum?

— Nu știu. În urmă cu o lună spunea că intenționează să plece din Grecia. Poate că a și plecat.

— Dacă a plecat, nu este femeia pe care o căutăm.

Bekas se ridică. Părea mulțumit.

— Cred că ne apropiem de deznodămînt, spuse. Mă duc să iau măsurile necesare.

— Și această Jenny Kairis?

— Dacă nu a părăsit Grecia, o vom găsi.

10

Au găsit-o, dar nu îndată, ci după cîteva zile. Comisarul Bekas a lucrat cu metodă și răbdare.

Mai întîi s-a stabilit cu ajutorul serviciului de pașapoarte că numita Jenny Kairis venise în Grecia din Elveția, cu două luni în urmă, și că de atunci nu ceruse viză de ieșire. Un control atent la companiile aviatice a confirmat cele stabilite anterior. Desigur, exista posibilitatea ca ea să fi plecat cu o mașină, fără să-și fi vizat pașaportul, dar acest lucru era greu de crezut.

Pe de altă parte, Bekas a căutat o fotografie a Anei Amandos, însă nu a reușit să găsească nici una. Soțul ei, dacă într-adevăr el era asasinul, reușise să le distrugă pe toate. Lucrul era îngreunat și de faptul că Ana Amandos crescuse și trăise în Elveția, iar de cînd revenise în Grecia, „iubitorul“ ei soț avusese grijă să o țină cît mai izolată.

Pînă la urmă, perseverentul comisar făcu rost de copia unei fotografii de pe paşaportul Anei Amandos.

— Abia acum am izbutit să dăm de ea. Se rătăcise într-un dosar.

Nu-l ascultam. Stăpînindu-mi cu greu emoţia, am luat fotografia şi am privit-o. Acea bucată de carton dădea răspuns, un răspuns cît se poate de limpede, tuturor presupunerilor şi îndoielilor noastre. Acum trebuia să recunosc că Bekas avusese dreptate. Pentru mine nu mai exista nici un dubiu: chipul delicat, ochii trişti, fruntea înaltă îmi erau total necunoscute, *le vedeam pentru prima oară!*

— Nu asta este femeia pe care am văzut-o în vilă!

Am observat în ochii comisarului o sclipire de triumf.

— Eram sigur, spuse el.

Am privit din nou fotografia. Da, vedeam pentru prima oară acea faţă cu trăsături fine.

— Acum ştim sigur că Amandos v-a prezentat o altă *femeie*. Trebuie să recunoaştem că a procedat foarte inteligent.

Îmi adusese fotografia acasă. Stăteam amîndoi în camera mea preferată, care-mi servea drept bibliotecă şi birou.

— În noaptea crimei toate s-au petrecut aşa cum aţi povestit dumneavoastră. Numai că toate aveau un sens diferit. Să ne străduim să vedem aceleaşi evenimente într-o *altă* lumină. Amandos, continuă Bekas, voia să scape de soţia lui şi ştim pentru ce. Ea îşi exprimase intenţia de a divorţa. În această privinţă avem mărturiile mai multor persoane. Amandos trebuia să se grăbească, dacă nu voia să

piardă averea. Soţia lui bănuise ceva — avem mărturii şi în acest sens — şi îşi exprimase temerile în faţa unor cunoscuţi. Chiar în noaptea aceea a sosit la vilă amanta lui. Încă nu ştim dacă a venit în vederea crimei sau dacă sosirea ei a grăbit crima deja hotărîtă. Nu putem şti cum s-au petrecut exact lucrurile. Însă faptul că Amandos îi dăduse zi liberă femeii de serviciu ne dă dreptul să credem că premeditase întreaga chestiune. Poate că intenţionau să înscenеze un jaf ca să justifice moartea soţiei, sau poate se gîndiseră la altceva. Acestea le vom afla cînd vom reuşi s-o găsim pe Jenny Kairis. Oricum, au ucis-o pe Ana Amandos şi se pregăteau să-şi camufleze crima, cînd aţi apărut dumneavoastră. Această apariţie neaşteptată era ceva care le răsturna planurile. De aceea, la început, s-au gîndit să nu vă deschidă. După cîte îmi amintesc spuneaţi că aţi bătut de mai multe ori în uşă, şi aţi aşteptat un timp în ploaie, fără să se arate cineva. Aşa este?

— Da.

— Pe urmă...

Bekas se opri şi îşi aprinse o ţigară.

— Pînă la acest punct, spuse punîndu-şi bricheta în buzunar, avem de-a face cu doi criminali, la fel ca atîţia alţii. Doi oameni care, tîrîţi de setea de bani, sau poate şi de patimă, recurg la crimă. Însă de aci încolo lucrurile se schimbă. Avem de înfruntat doi răufăcători diabolici. Nu ştim care dintre ei s-a gîndit primul la o asemenea soluţie, dar ideea lor a fost extraordinară: vizitatorul neaşteptat, dumneavoastră, dintr-un intrus supărător, să fie transformat într-un aliat preţios! Un martor cinstit şi de bună-credinţă, care avea să dovedească nevinovăţia lui Amandos, *fără să spună nici un fel de min-*

ciună. Pentru că asta a fost marea lor realizare. Un martor mincinos, oricît de deştept ar fi, se poate da de gol. Va exista ceva care îl va trăda: o neîndemînare, un amănunt, o coincidenţă. Însă un martor absolut sincer? Un om care nu are nici motiv, nici interes ca să ascundă ceva? Un om cinstit, un trecător întîmplător care va relata evenimentele exact cum s-au petrecut? Un asemenea martor este de neînvins. Din acea clipă a început jocul lor. Un joc pe care l-au studiat foarte bine. Amandos v-a deschis. Cu aerul cuvenit: aerul unui om care are de făcut faţă bolii soţiei pe care o adoră. V-a cercetat amănunţit, fără să vă daţi seama. *Dacă nu aţi fi fost potrivit*, ar fi găsit un pretext să vă expedieze şi ar fi continuat realizarea planului iniţial, fără amestecul dumneavoastră. Însă v-a găsit foarte potrivit. Eraţi omul ideal pentru ceea ce punea la cale. Singur, din altă parte a ţării, şi mai ales turist. Aveaţi o *calitate preţioasă*. Dimineaţa urma să plecaţi ca să continuaţi turul Greciei. Adică putea fi sigur că în momentul descoperirii crimei aveaţi să vă aflaţi departe. Şi astfel nu aţi fi putut vedea cadavrul, lucru care constituia elementul de bază pentru succesul planului său. Mai ştia, i-aţi spus-o chiar dumneavoastră, că aveaţi o asemenea rută turistică, încît chiar şi autorităţile ar fi întîrziat oarecum să vă găsească. Aşadar, din toate punctele de vedere, eraţi pentru el „omul potrivit la locul potrivit".

— Un cretin, uşor de manevrat! am spus eu, zîmbind cam acru.

— Nu vă subestimaţi inteligenţa. Oricine în locul dumneavoastră, şi în asemenea împrejurări, ar fi procedat la fel. Amandos v-a lăsat singur ca să-şi cheme „soţia". Şi-a întîlnit amanta, i-a relatat im-

presiile sale despre dumneavoastră, i-a vorbit despre faptul că urma să vă continuaţi călătoria şi apoi au trecut la cel de-al doilea act al comediei lor. Acum rolurile se schimbau. Amanta a ieşit pe scenă şi trebuie să admitem că şi-a jucat rolul într-un mod magistral.

— Dar de ce să-mi spună că este în pericol? De ce, odată ce ştia că adevărata soţie a lui Amandos era deja moartă, să vrea să arunce bănuielile asupra lui?

— Nişte criminali obişnuiţi nu ar fi procedat astfel, zise Bekas zîmbind. Însă am stabilit doar că ei aparţin altei categorii. Tocmai de aceea au riscat puţin, ca să cîştige mult. Amanta s-a prefăcut speriată, adică aşa cum ar fi trebuit să fie adevărata doamnă Amandos. O femeie despre care urma să aflaţi mai tîrziu că suferea de nervi.

— Nu s-a mărginit la atît...

— Desigur. V-a spus că soţul ei o va ucide. Cu aceasta reuşea două lucruri. În primul rînd: adevărata doamnă Amandos exprimase asemenea temeri în faţa unor cunoscuţi; repetînd aceste temeri într-o împrejurare în care „soţul" ei avea să se dovedească nevinovat, reuşea să şteargă importanţa spaimelor sale anterioare.

— Şi în al doilea rînd?

— În al doilea rînd: în acest fel confirma că este adevărata soţie a lui Amandos. Orice poliţist s-ar fi gîndit la ceea ce v-aţi gîndit şi dumneavoastră. O altă femeie — dacă i-ar fi trecut pentru o clipă prin minte că exista o alta — de ce ar fi vrut să-şi facă suspect complicele? Şi apoi intrăm în actul trei al comediei, în acela al faimoasei fotografii. Complicea scrie pe una din fotografiile ei o dedicaţie

tandră: „Iubitului meu soț etc.“ și o pune pe cămin. Peste puțin, dumneavoastră intrați în încăpere, o vedeți, citiți dedicația și astfel dobîndiți certitudinea că ați văzut-o pe adevărata soție a lui Amandos. Un truc foarte inteligent, dar și foarte primejdios. Această fotografie trebuia să fie văzută *numai* de dumneavoastră și așa s-a și întîmplat. Dar a devenit suspectă îndată ce s-a stabilit că nu fusese văzută de nimeni altul. Restul îl știți. Amandos își pregătise alibiul. Nu-i rămînea decît să plece cu dumneavoastră, să-și lase „soția“ în viață, să-și petreacă noaptea în aceeași cameră cu dumneavoastră și să-și asigure astfel cel mai perfect alibi, care avea să fie susținut cu fanatism de către cel mai sincer martor.

— Și dacă nu aș fi citit ziarele? am spus. Dacă autoritățile nu m-ar fi găsit la timp?

Bekas surîse.

— Amandos avusese grijă și de asta. Din „nevinovatele“ discuții avute cu dumneavoastră reușise să obțină toate datele despre traseul pe care intenționați să-l urmați. Așa că la nevoie i-ar fi fost ușor să indice autorităților unde să vă caute.

— Și acum?

— Acum nu ne rămîne decît s-o găsim pe faimoasa doamnă Jenny Kairis ca să lămurim restul. Și o vom găsi. Fiți sigur că aici se ascunde ceva. Ea nu se întîlnește cu Amandos, așteaptă să se mai liniștească lucrurile, ca să ia avionul spre Elveția. În această țară binecuvîntată și liniștită, unde va merge să o întîlnească și amantul ei, îndată ce va pune mîna pe averea moartei. Ati spus ceva?

Nu spusesem nimic. Cele relatate de Bekas mi se păreau perfect raționale și, în același timp, de necrezut.

11

Multă vreme după plecarea comisarului Bekas am stat închis în biroul meu, fără să-mi pot veni în fire. Nu era plăcut pentru mine să constat că criminalii reuşiseră să mă transforme în apărătorul lor. Aş fi vrut ca Bekas să nu aibă dreptate, dar cu toate eforturile mele n-am putut găsi nici o fisură în raţionamentele lui. Nu mă îndoiam de justeţea spuselor sale, doarece numai astfel se explica tot ce părea inexplicabil, şi ceea ce părea de neînţeles căpăta un sens. Şi, mai ales, exista un element incontestabil: fotografia nefericitei Ana Amandos, care dovedea că nu era persoana întîlnită de mine la vilă. În noaptea aceea, Amandos îmi prezentase o altă femeie în locul soţiei sale.

Ca să-mi alung gîndurile neplăcute, am ieşit să mă plimb. Pe la miezul nopţii m-am dus la localul „Cheia de argint" să beau ceva. M-am îngrozit cînd l-am zărit pe Amandos, instalat pe un scaun lîngă bar. Aş fi vrut să-l evit, însă el m-a observat şi s-a apropiat de mine.

— Ce mai faceţi?

Îmi întindea mîna foarte cordial, însă eu nu aveam curajul să i-o strîng.

— Bine, am îngăimat cu un aer zăpăcit.

Am văzut schimbarea pe faţa lui. La început mirare, apoi neîncredere şi la urmă spaimă.

— Ce aveţi? Nu vă simţiţi bine? m-a întrebat.

— Mă simt minunat. De ce?

— Sînteţi foarte palid.

M-a privit drept în ochi şi faţa lui frumoasă s-a înăsprit dintr-o dată.

— Ce se întîmplă cu dumneavoastră?

— Ce să se întîmple? Nimic, am răspuns eu, încercînd să zîmbesc, dar fără succes.
— Sînteţi sigur?
— Bineînţeles.
— Bem ceva?
Aş fi vrut să-l refuz, dar nu mi-a dat răgaz. M-a tras spre o măsuţă. Nu voiam să beau nimic. Singurul lucru pe care-l doream era să mă aflu cît mai departe de acest om.
— Nu v-am văzut de mult.
— Sînt foarte ocupat.
— E plăcut să ai mult de lucru.
În timp ce rostea aceste banalităţi, mă privea iscoditor. Şi atunci mi-am dat seama că purtarea mea mă trădase şi că Amandos mă reţinuse ca să afle ce ştiam.
— Sper că nu aţi mai fost deranjat din cauza mea.
— Nu.
— Am aflat că în legătură cu cazul meu aţi fost vizitat de un ofiţer de poliţie.
— O singură dată, am răspuns eu, înroşindu-mă uşor.
M-am întrebat de unde aflase de vizita lui Bekas, însă n-am îndrăznit să discut despre acest lucru.
— Serviţi un whisky?
— Nu. Trebuie să plec. Aveţi dreptate, nu mă simt bine . . .
— Regret.
Privirea îi era plină de răutate. Ieşind din local i-o simţeam în spate. Mă trădasem. Amandos îşi dăduse seama că ceva nu era în regulă.
Ajuns acasă, i-am telefonat comisarului Bekas. Vocea lui mi s-a părut stranie. Mi-am privit ceasul. Era trecut de unu noaptea.

— Nu cumva v-am trezit din somn?
— Nu, încă nu m-am culcat.
Am înțeles că mă mințea din politețe.
— Ce s-a întîmplat?
— M-am întîlnit puțin mai înainte cu Amandos.
— Și?
— N-am fost în stare să-mi păstrez sîngele rece . . . și bănuiește ceva. M-a întrebat despre dumneavoastră. Știe că m-ați vizitat. Voia să bem împreună ca să mă descoase.
— Sper că nu i-ați spus nimic despre . . .
— Nu i-am spus nimic, însă am socotit de datoria mea să vă comunic cele petrecute, i-am răspuns cam rușinat că-l trezisem din somn la o asemenea oră.
— Ați făcut foarte bine, dar nu fiți neliniștit. Oamenii mei nu-l pierd nici măcar pentru o clipă din ochi.
— Totuși, vă rog să mă scuzați că v-am trezit. Noapte bună.
— Noapte bună. Dacă va fi ceva nou am să vă anunț.

Acest „nou“ s-a ivit peste trei zile. Mai precis, în cea de a treia noapte. Tocmai mă pregăteam să mă dezbrac, cînd mi-a telefonat Bekas.
— V-ați culcat?
— Nu încă.
— Peste zece minute vin să vă iau de acasă. V-aș ruga să mă așteptați în stradă.
— Ați găsit-o? am întrebat.
— Așa cred.
Mi-am pus vestonul și am coborît în fața blocului.

Maşina lui Bekas nu a întîrziat să se arate. Nu era o maşină a poliţiei, aşa cum mă aşteptasem, ci un taxi obişnuit. Comisarul, care stătea în faţă, a deschis portiera ca să urc. Atunci am observat că pe bancheta din spate se aflau trei dintre oamenii lui.

— A survenit ceva?

— Am impresia că ne apropiem de sfîrşit.

— Aţi găsit-o pe Jenny Kairis?

— Încă nu sîntem siguri.

— Atunci?

Comisarul începu să-mi explice, în timp ce maşina pornea cu toată viteza.

— După cum ştiţi, oamenii mei îl urmăreau pas cu pas pe Amandos, însă fără rezultat. Totuşi astăzi, mai precis acum două ore, Amandos a făcut mişcarea pe care o aşteptam.

— Adică?

— Pe la zece noaptea s-a întors acasă. Unul dintre oamenii mei se afla prin apropiere. L-a văzut intrînd şi, curînd, toate luminile din apartamentul lui s-au stins. S-a gîndit că Amandos se culcase şi ar fi avut chef să plece, dacă nu l-ar fi reţinut ordinele mele severe. A continuat să rămînă de pază în faţa casei, convins că ceea ce făcea nu avea nici un rost. Dar după cîteva minute, în timp ce luminile din apartament continuau să fie stinse, uşa blocului s-a deschis şi Amandos a ieşit. Părea foarte grăbit. Nu şi-a folosit maşina, lucru care a făcut ca omul meu să devină şi mai bănuitor. Din cea mai apropiată staţie a luat un taxi. Omul meu l-a imitat şi l-a urmat. În piaţa Omonia, Amandos a coborît şi peste puţin timp s-a urcat într-un alt taxi. Bineînţeles că omul meu a continuat să-l urmărească,

dîndu-şi seama că pentru o plimbare nevinovată nu erau necesare atîtea precauţiuni.

— Unde s-a dus?

— Acolo unde ne ducem şi noi acum. În cartierul Ekali. A lăsat taxiul lîngă bulevard şi a pornit pe jos. Poliţistul l-a urmărit în continuare şi l-a văzut intrînd, cu ajutorul unei chei proprii, într-o mică vilă cu obloanele bine închise. Apoi s-a grăbit să-mi telefoneze. Asta e tot.

— Şi credeţi...?

— Cred că în dosul acelor obloane bine închise se află mult căutata doamnă Jenny Kairis. Dacă ar fi fost vorba de altcineva, desigur că Amandos nu ar fi luat atîtea măsuri de prevedere. Dealtfel, o vilă singuratică, în acest cartier puţin umblat, este locul ideal unde o persoană ca aceea care ne interesează ar putea locui o vreme, fără să atragă atenţia nimănui. Oricum, au dat dovadă de prudenţă; de cînd îl urmărim, Amandos n-a vizitat-o nici măcar o dată.

— Oare de ce a părăsit această tactică atît de înţeleaptă?

— Asta m-am întrebat şi eu, murmură Bekas, şi am ajuns la concluzia că dumneavoastră sînteţi cauza.

— Eu? am exclamat surprins.

— Da. Mă tem că şi-a pierdut sîngele rece, după ultima întîlnire avută cu dumneavoastră.

— Vă temeţi? Credeam că acest lucru are să vă bucure, am spus rîzînd.

— M-ar bucura, dacă aş fi sigur că vom ajunge la timp, îmi răspunse încruntîndu-se.

— Nu este cazul să vă faceţi griji, am încercat eu să-l liniştesc, închipuindu-mi că intuisem cauza in-

dispoziţiei sale. Doar mi-aţi spus că vila este păzită. Amandos nu poate să vă scape.

— Nu mă tem că-mi va scăpa.

Nu înţelegeam.

— Atunci...

— Vom vedea, mă întrerupse brusc.

Aş fi vrut să-i mai pun şi alte întrebări, însă felul în care pusese capăt convorbirii noastre nu mă încuraja. Bekas se închisese în sine, dar nu-şi ascundea nerăbdarea. În ce-i priveşte pe cei trei oameni ai lui, stăteau pe bancheta din spate fără să scoată un cuvînt.

În cele din urmă, maşina s-a oprit cu farurile stinse la o oarecare distanţă de vila din Ekali, ţinta noastră. Am coborît cu toţii din maşină şi am înaintat pe sub pinii întunecaţi. Deodată, din dosul unui copac, s-a ivit o umbră. Era poliţistul care stătea de pază.

— Mai este aici, şopti apropiindu-se de Bekas.

— Ai auzit ceva?

— Nu.

— Vreun ţipăt de femeie sau ceva asemănător?

— Nu, domnule comisar, răspunse omul privindu-l mirat.

— Foarte bine. Să mergem.

Nu spuse nimic însoţitorilor săi. Se vede că aceştia primiseră din timp instrucţiunile necesare. Poliţistul care ne ieşise în întîmpinare a pornit-o înainte ca să ne arate drumul, lui Bekas şi mie, iar ceilalţi au pierit în întuneric. Poarta grădinii era deschisă. Am intrat. La uşa vilei, Bekas s-a oprit şi a aruncat o privire în jurul său, ca să se convingă că totul este în ordine. Apoi a ridicat mîna ca să bată în uşă, dar nu a apucat...

Oare acel țipăt de femeie era atît de înfiorător, sau mi s-a părut mie astfel din cauza întunericului și a ciudatelor condiții în care ne aflam? L-am auzit pe Bekas înjurînd și apoi l-am văzut aruncîndu-se cu toată puterea asupra ușii. Însă aceasta era foarte rezistentă și nu a cedat. Cînd și-a dat seama că eforturile lui și ale polițistului care i se alăturase erau zadarnice, Bekas și-a scos pistolul și a tras în încuietoare. Apoi s-a aruncat din nou asupra ușii, care de data aceasta s-a deschis. S-a repezit ca un nebun în interiorul casei și eu l-am urmat fără să înțeleg ce se întîmplă. Am străbătut un mic hol, am trecut prin camera de zi și pe urmă am pătruns într-o altă cameră. Bekas, care alerga înaintea mea, s-a oprit brusc.

— Nemernicul! exclamă el.

M-am apropiat. În mijlocul încăperii, pe podea, zăcea o femeie. Bekas a îngenuncheat lîngă ea. Am rămas înțepenit locului. L-am auzit repetînd „Nemernicul!" Pe urmă s-a întors spre mine:

— Ea este? m-a întrebat.

Am făcut cîțiva pași și am zărit chipul nemișcat al femeii pe care Amandos mi-o prezentase în noaptea crimei drept soția sa! În ochii ei sticloși și imobili se oglindea toată spaima morții.

— Ea este? mă întrebă din nou comisarul.

— Da, am răspuns.

Era femeia pe care o cunoscusem în vila de lîngă Larisa, femeia despre care crezusem că murise și care acum era moartă cu adevărat.

— Nemernicul! repetă Bekas și se ridică.

Chipul lui arăta ura și furia care-l stăpînea. Ură împotriva neînduplecatului asasin, furie împotriva

lui însuşi pentru că nu reuşise să împiedice această a doua crimă.

Şi chiar în clipa aceea s-au auzit în grădină împuşcături. Bekas alergă la fereastră şi sări afară. Cînd peste cîteva clipe am coborît şi eu în grădină şi m-am apropiat de micul grup format din Bekas şi oamenii săi, am văzut ceea ce mă aşteptam să văd: pe Amandos mort, întins pe jos, ţinînd încă pistolul în mînă.

12

Un ceas mai tîrziu mă aflam din nou acasă. Mobilele dragi din biblioteca mea, paşnice şi cunoscute, cu care mă obişnuisem, făceau să mi se pară şi mai de necrezut groaznica întîmplare pe care o trăisem. Oare eu, liniştitul arhitect, fusesem amestecat într-adevăr în această poveste atît de tragică şi crudă? Dacă comisarul Bekas nu s-ar fi aflat lîngă mine, nu mi-ar fi venit să cred. Dar se afla. Comisarul, logica şi explicaţiile lui.

— Acest Amandos a fost un geniu în felul său, un înfricoşător geniu al crimei, îmi spuse. Dar şi-a pierdut sîngele rece. Şi, din nou, omul care i-a fost fatal aţi fost dumneavoastră.

— Eu?

— Da. Ca şi în celelalte împrejurări. Eraţi *singurul* care-i puteaţi asigura un alibi de neclintit, singurul care putea anihila acest alibi, şi singurul care l-a împins să comită greşeala care i-a fost fatală.

— Nu prea înţeleg, am spus.

— Şi totuşi este foarte simplu. Nu ştiţi să vă prefaceţi şi cu ocazia întîlnirii pe care aţi avut-o cu el în localul de noapte v-aţi trădat. Amandos şi-a dat seama că bănuiam existenţa celeilalte femei. Ştia că dacă aveam s-o găsim era definitiv pierdut. Şi atunci s-a gîndit să scape de singura persoană care l-ar fi putut distruge: amanta lui. S-a dus la vila din Ekali, unde o ascunsese. Şi a ucis-o. Desigur că avea de gînd să se debaraseze de cadavru, fie îngropîndu-l undeva, fie în alt mod. Însă n-a apucat. Am sosit noi. A înţeles că e pierdut. Ultima lui victimă, chiar şi moartă, îl putea distruge. Pe cînd noi ne străduiam să spargem uşa, el a sărit pe fereastră, în grădină. Voia să fugă. Dar oamenii mei stăteau de pază, aşteptîndu-l. L-au somat să se predea. Amandos a tras asupra lor. Au fost nevoiţi să tragă şi ei ca să se apere şi, cu ocazia schimburilor de focuri, a fost ucis.

Îl ascultam tăcut şi palid, nevenindu-mi încă să cred că evenimentele acelei nopţi se petrecuseră aievea. Bekas se ridică.

— Trebuie să fiţi mulţumit, îmi zise.

— Că totul s-a terminat?

— Că s-a terminat *aşa* şi nu altfel.

— Adică?

— Mai înainte am spus că Amandos a vrut să ucidă singura persoană care-l putea demasca.

— Da, şi?

— Ei bine, nu era singura. Mai exista o persoană. Dumneavoastră. Dacă vi s-ar fi întîmplat un „accident", nu ar mai fi avut de ce să se teamă. Din fericire pentru dumneavoastră n-a avut răgazul să se ocupe de înscenarea unui asemenea „accident". Noapte bună.

N-a aşteptat să-i răspund. A părăsit încăperea zîmbind, în timp ce eu mă gîndeam, înfiorîndu-mă, la cuvintele lui. În clipa aceea a sunat telefonul. Am ezitat înainte de a ridica receptorul. Şi totuşi, nu era decît Irini Pashalis, care-mi telefona — la două dimineaţa! — ca să-mi comunice că avea o nouă „idee" în ce priveşte modificarea locuinţei ei.

— M-am gîndit, îmi spuse ea încîntată, că e mult mai practic să unesc camera de lucru cu veranda. Ce părere ai, dragul meu? Nu e un plan minunat?

Am trîntit receptorul în furcă: asta ca să n-o înjur.

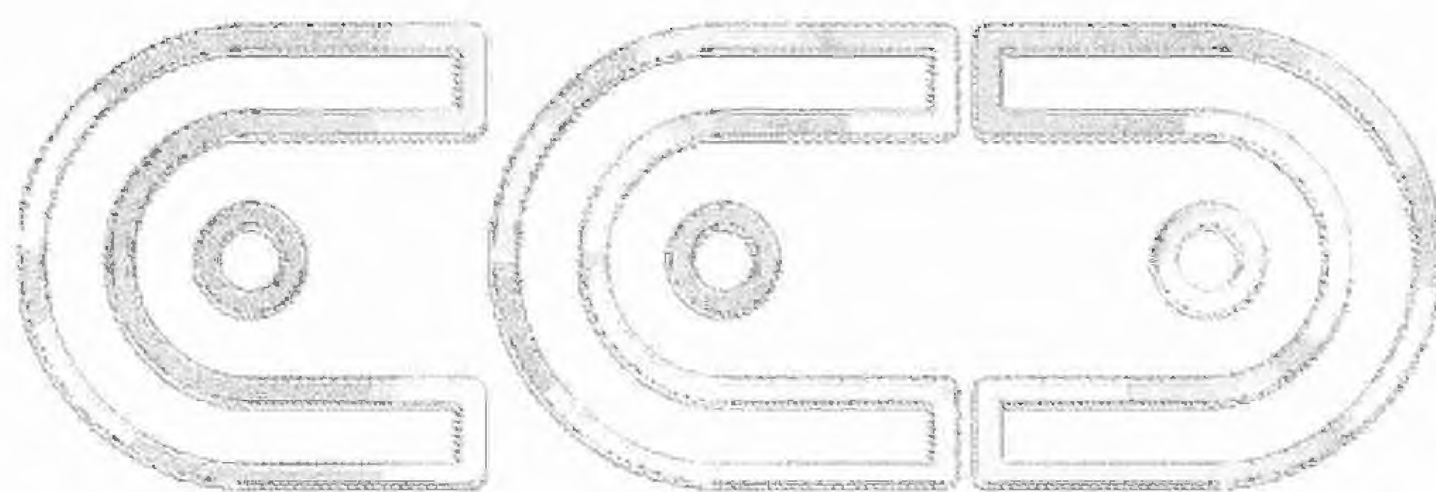
Cuprins

Redactor: MIRCEA OPRIȚĂ
Tehnoredactor: L. HLAVATHY

Apărut: 1977. *Bun de tipar:* 31.III.1977. *Comanda nr.:* 1582. *Coli de tipar:* 7,5. *Hîrtia:* ambalaj albit 63 g/m². *Format:* 32/70×100. *Tiraj:* 100.000+90 expl. broșate. C.Z. pentru biblioteci: 877.4—31=90.

Tiparul executat sub comanda nr. 144/1977. la Întreprinderea Poligrafică Cluj, Municipiul Cluj-Napoca, str. Brassai nr. 5—7.
Republica Socialistă România

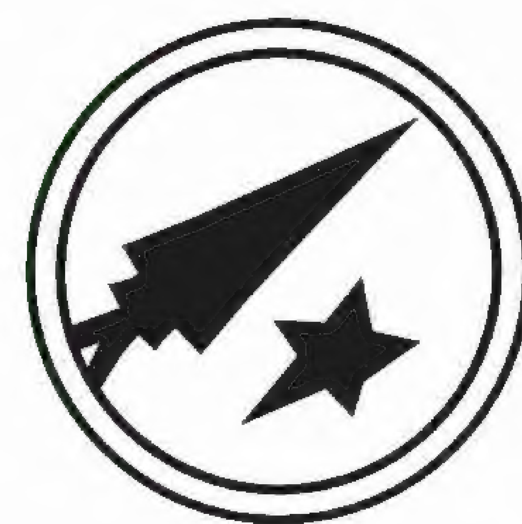

CLUB
COLECȚIA
Povestiri
ȘTIINȚIFICO-
FANTASTICE

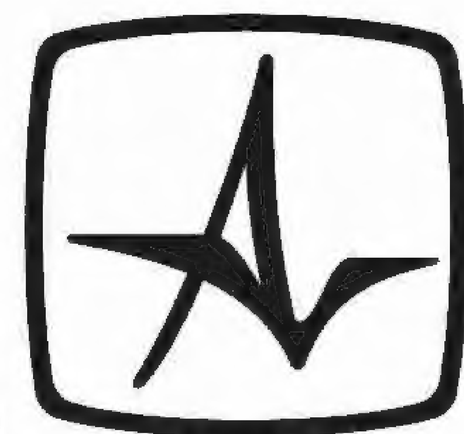

AVENTURA

CR

EDITURA "ION CREANGĂ"

SCORPIONUL

COLECȚIA SFINX

COLECȚIA SFINX

fondată în 1895
bpt
serie nouă